klankwijzer

JAARGANG 2012: NR. 8, DECEMBER

PRIJS €3,95

De erfenis van **Kunstfactor**

Interview **Bert Aalders**

Slagwerkers laten jury verstomd staan

HARMONIEËN • FANFARES • BRASSBANDS • SLAGWERKENSEMBLES • TAMBOERKORPSEN • MAJORETTEGROEPEN • SHOWBANDS

De revolutionaire nieuwe
CX SERIES
THE PASSION. THE PIANOS.
THE REVOLUTION.
Bijna een kwarteeuw na de eerste vleugel van onze vermaarde Conservatoire-serie stellen we andermaal een nieuwe standaard voor.
De revolutionaire nieuwe CX-serie –met zes modellen, van de C1X tot de C7X– berust helemaal op de verworvenheden van onze CFX-vleugelserie. Tijdens een 19 jaar durende ontwikkelingsperiode hadden we alles, wat we over vleugels meenden te weten, ontleed en herbekeken om vervolgens onze beste piano ooit te bouwen.
De CX-vleugels nemen talrijke kenmerken van de grote broers over, inclusief het klankbord met kroon, het nieuwe pedaaldesign en de in Europa vervaardigde snaren en hamerviltjes.
Dit moet u gewoon eens beleven. Ontdek deze nieuwe instrumenten bij uw Yamaha-pianodealer of ga eerst eens kijken op nl.yamaha.com
Find us on Facebook / YamahaPianos
Follow us on Twitter / YamahaPianos
125
YAMAHA
125 YEARS OF PASSION & PERFORMANCE

INHOUD

4 Kort nieuws
8 WASBE-president Bert Aalders
13 Berlage Saxofone Quartet
14 Circus als eerste succeservaring
16 Majorette met een bijzonder verhaal
20 Componist Peter Kleine Schaars
24 Muzikale vriendschap met Oeganda
26 Verplichte werken sectie fanfare
31 PJ Klaaswaal: krasse oude dame
32 Pret met houtje-touwtje-instrument
34 Interview Syb van der Ploeg
37 Dirigenten op retraite in Groningen
38 Lekker gek doen tijdens Hakaai
40 De klarinet staat centraal in België
44 De erfenis van Kunstfactor
49 Galaconcert in Arnhem
51 Orkesten blazen cultuurtempel open
52 Saxen in overvloed in Deventer
54 Volwassenen: vergeten doelgroep
58 ZFC zorgt voor reuring in Zaandijk
60 Slagwerkers verbazen jury
65 Een eeuw Concordia Elburg
66 Bugelklank en mondstukvorm
70 De avonturen van Mol, Rat en Pad
74 WMC presenteert nevenactiviteiten
75 LBM steekt 1,1 miljoen in de jeugd
76 Jeugd telt mee bij Sint Joseph
80 Provincie en agenda

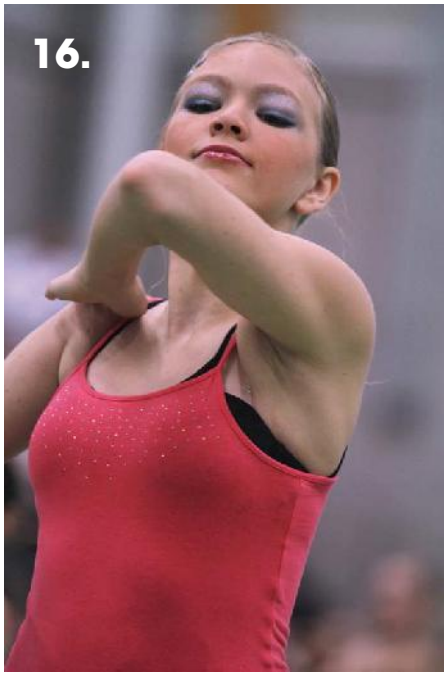

OP DE COVER

Jan Cober, een van de boegbeelden van het huidige dirigentengilde.

Fotografie: Frank Vergoossen

KNFM-verenigingen ontvangen Klankwijzer

Klankwijzer nummer 8 verschijnt weer in een extra hoge oplage. Dankzij een geste van de uitgever ontvangen naast alle verenigingen van de Verenigde Nederlandse Muziekbonden (VNM) ook alle leden van de Koninklijke Nederlandse Federatie van Muziekverenigingen (KNFM) weer enkele exemplaren van deze editie. Het is uiteraard de bedoeling dat de proefexemplaren binnen de vereniging worden verspreid zodat zoveel mogelijk muzikanten kennismaken met het blad. Uit lezersonderzoek blijkt dat iedere Klankwijzer gemiddeld door maar liefst 5,2 personen gelezen wordt. Klankwijzer 8 valt bij in totaal 2428 verenigingen in Nederland in de bus. Steeds meer KNFM-leden hebben al een verenigingsabonnement op Klankwijzer. Voor de prijs van 54 euro (exclusief 6 procent BTW) ontvangt uw vereniging acht keer per jaar drie exemplaren van het blad. Elk abonnement meer kost 18 euro (exclusief 6 procent BTW). Een individueel abonnement kost 29 euro (exclusief 6 procent BTW). Opgave via: abonnement@bcm.nl. U kunt ook bellen met de abonnementenservice, telefoon: 0900-2022708.

Klankwijzer verwelkomt BvO-leden

Klankwijzer verwelkomt deze maand nog een nieuwe lezersgroep. Aan de vooravond van het jaarlijks BvO-congres op 2 februari 2013 in Den Durpsherd in Berlicum ontvangen alle 750 leden van de Bond van Orkestdirigenten en Instructeurs (BvO) ter kennismaking een gratis exemplaar van Klankwijzer. Uitgever BCM wil met dit gebaar de goede samenwerking met de BvO onderstrepen. Een aantal dirigenten en instructeurs kent Klankwijzer ongetwijfeld al via de verenigingen. Voor anderen is het wellicht de eerste kennismaking met het blad. Het team van Klankwijzer wenst het nieuwe lezerspubliek veel leesgenot.

Nederlandse titelstrijd mars/concert in Klundert

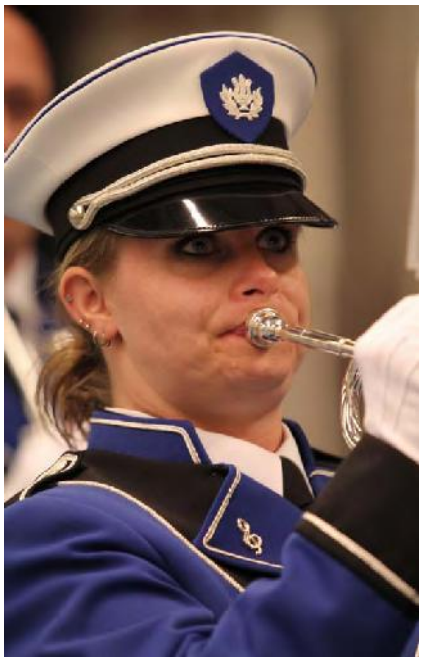

De gezamenlijke commissie percussie van de landelijke muziekorganisaties Verenigde Nederlandse Muziekbonden (VNM) en de Koninklijke Nederlandse Federatie van Muziekverenigingen (KNFM) houdt zaterdag 26 januari de Nederlandse kampioenschappen Mars (onderdelen mars, mars/concerterend en concerterend). De wedstrijd wordt gehouden in sporthal De Niervaert in Klundert. Uitgenodigd zijn drumbands, slagwerkgroepen, fluit- en tamboerkorpsen, drumfanfares en jachthoorn- en trompetterkorpsen die dit seizoen op federatieve wedstrijden 85 punten of meer behaalden. Juryleden zijn Rob Balfoort, Jan Peeters en Arnold Wensink. *Foto FV Media Producties.*

Nieuwe dirigent of instructeur nodig?

Bent u op zoek naar een nieuwe dirigent of instructeur? Klankwijzer hanteert speciaal voor verenigingen voordelige tarieven voor het plaatsen van vacatureadvertenties. Voor meer informatie kunt u terecht bij Coen Broers, tel.: 040-8447653, e-mail: c.broers@bcm.nl.

Inschrijving voor Eurofestival geopend

Met gemiddeld twintig deelnemers is het Eurofestival de afgelopen 15 jaar uitgegroeid tot een belangrijk podium voor jeugdorkesten. Op 6 en 7 april 2013 staat het jaarlijks treffen weer op de agenda. Inschrijven kan via het formulier op de website www.eurofestival.nl. Het succes is vooral te danken aan de opzet van het festival en de manier van jureren. Zowel jeugdorkesten als leerlingenorkesten kunnen meedoen aan het festival. Er worden geen eisen gesteld aan de samenstelling van het orkest. Ieder orkest wordt op zijn eigen mogelijkheden beoordeeld. Ook de programmakeuze is vrij. De strekking van het juryverslag is positief opbouwend en bevat nuttige tips. Het Eurofestival wordt gehouden in cultureel centrum Don Bosco in Heel. De muzikanten kunnen verder meedoen aan workshops. Ook is er een afterparty met barbecue.

Ook in 2013 een jeugdfestival in Stiens

Op 22 juni 2013 organiseert muziekvereniging Takostu uit Stiens voor de tweede keer een jeugdfestival. Na de succesvolle eerste editie in 2012, waarbij zeven jeugdkorpsen op het kunstgrasveld bij het Takostu-verenigingsgebouw in actie kwamen, is de inschrijfprocedure voor de tweede uitgave gestart. De deelnemers strijden niet alleen om de winst maar ook om te leren en ervaring op te doen. Het jeugdfestival valt dit keer niet meer samen met de Taptoe Stiens. Deelname is mogelijk aan showwedstrijden of marswedstrijden. Beide zijn onderverdeeld in de basisklasse of jeugdklasse. Naast de wisselbeker voor de algemeen winnaar is er per wedstrijdonderdeel een prijs te winnen. Voor deelname of meer informatie: jeugdfestival@takostu.nl.

Klankwijzer als cadeau onder de kerstboom

Nog op zoek naar een leuk cadeau voor onder de kerstboom? Wellicht doet u familie, vrienden of kennissen een plezier met een abonnement op Klankwijzer. Een los jaarabonnement van acht nummers kost 30,75 euro (inclusief BTW). Opgave via abonnement@bcm.nl. U kunt ook bellen met de abonnementenservice 0900 2022708.

BCM breidt muziek-bladen uit met Vocaal

BCM, uitgever van onder meer Klankwijzer, Luister en Jazzism, heeft zijn aanbod aan muziektijdschriften uitgebreid met het blad Vocaal. Het magazine wordt uitgegeven onder 1700 koren die net als bij Klankwijzer meerdere exemplaren ontvangen. De totale oplage is 8500 exemplaren. Voor de redactionele invulling tekent de Koninklijke Christelijke Zangersbond die dit jaar 125 jaar bestaat. Uitgever BCM hoopt hiermee de blaasmuziek- en koorwereld dichter bij elkaar te brengen en de samenwerking te bevorderen. BCM verwacht begin volgend jaar ook te starten met een uitgave van een internationale muziekorganisatie.

Alex Schillings docent in Italië

Dirigent, muziekconsulent en docent Alex Schillings is benoemd tot hoofdvakdocent aan het Instituto Superiore Europeo Bandistico (ISEB) in Italië. De internationale organisatie leidt muzikanten op tot dirigent. Schillings krijgt in Italië een groep van 21 internationale studenten onder zijn hoede. De communicatie tussen docent en leerlingen verloopt deels via het internet. Iedere zes weken reist Schillings naar Italië om praktijklessen te geven.

Orkest bespaart met muziek op tablet

Het Brussels Philharmonic stopt met het gebruik van bladmuziek. Het orkest is naar eigen zeggen het eerste ter

The Artist, bespaart hiermee 25.000 euro aan jaarlijkse kosten onder meer aan de verdeling en archivering van de stukken. De musici hoeven de partituren niet meer mee te slepen. De tablet heeft een speciale concertmodus om te voorkomen dat de muzikanten tijdens hun optreden mailtjes binnenkrijgen of door apps worden gestoord. Doorbladeren kan via een beveiligde veegbeweging die voorkomt dat de musici te ver doorbladeren of ongewild de noten vergroten.

Dirk Kuijt neemt Floraband onder vuur

KNVB-voorzitter Michael van Praag pleitte enkele maanden geleden in een column in Klankwijzer voor de terugkeer van muziekkorpsen in het voetbalstadion. "Een interland begint pas goed als de volksliederen gespeeld worden door blaasorkesten of showkorpsen." Sindsdien worden de thuiswedstrijden van Oranje regelmatig geopend door Nederlandse showbands. Bij Nederland-Duitsland op 14 november in de Amsterdam Arena was het de beurt aan de Floraband uit Rijnsburg. Helemaal zonder slag of stoot verliep dat optreden niet. Terwijl de muzikanten tijdens de warming-up van de Nederlandse spelers achter het doel klaar stonden om het veld op te marcheren, belandde een afzwaaier van de voet van Dirk Kuijt midden in het korps. Daarbij liep een van de waldhoorns zware averij op. De KNVB heeft toegezegd de schade aan het instrument netjes te zullen afhandelen. *Foto P. Schaap.*

Oud papier

Oud papier ophalen vormt voor veel muziekverenigingen al decennia lang een belangrijke inkomstenbron. Maar penningmeesters doen er verstandig aan deze debetpost niet meer als vanzelfsprekend in hun meerjarenbegroting op te voeren. Er zijn kapers op de kust. De financiële nood bij overheidsinstellingen is hoog. Zo hoog zelfs dat vlijtige gemeenteambtenaren oud papier ontdekken als lucratieve melkkoe. Met de commerciële aanbesteding van papierinzameling kan de gemeentekas gespekt worden. Na het dichtdraaien van de subsidiekranen, dreigen verenigingen weer een inkomstenpotje te verliezen.

De cultuursector krijgt rake klappen. Dat kan niet zonder gevolgen blijven. In deze aflevering van Klankwijzer staat een interessant interview met Bert Aalders. Hij is president van de internationale dirigentenorganisatie WASBE. Vanuit die functie heeft hij een goed beeld van de muzikale ontwikkelingen in alle uithoeken van de wereld. Aalders komt tot de pijnlijke conclusie dat Nederland zijn vooraanstaande positie in de wereld van de blaasmuziek dreigt te verliezen. Dat komt niet alleen door het ontbreken van gedegen muziekonderwijs op de basisschool. Ook de bezuinigingen op kunst en cultuur beginnen volgens Aalders hun tol te eisen. Ook de redactie van dit blad raakt steeds vaker geconfronteerd met de financiële perikelen van deze tijd. Regelmatig bereiken ons berichten over omgevallen muziekscholen, uitholling van kunstencentra, stopzetting van subsidies en noodgedwongen fusies van verenigingen.

Gelukkig ontvangen we ook een boel berichten waar we blij van worden. Succesverhalen van verenigingen die de instrumenten voor hun leerlingen niet aangesleept krijgen. Of over schoolprojecten waarbij honderden enthousiaste kinderen kennismaken met een muziek. Die successtory's sterken ons in de overtuiging dat de huidige jonge generatie niet per definitie verloren is voor de amateurmuzieksector. Ondanks alle (digitale) verlokkingen biedt samen muziek maken voor veel jeugdigen nog altijd een uitdaging. De truc is om deze interesses op de juiste wijze aan te boren. Daar is meer voor nodig dan een middagje op school een paar instrumenten showen. Dat bewijzen de *best practices* in deze Klankwijzer.

Frank Vergoossen
eindredactie

KLANKWIJZER STELT VOOR:
EEN VAN ONS

Peter Smits, dirigent, mede-eigenaar van Muziekhuis Fidelis, jurylid marswedstrijden en bestuurder bij Bond van Orkestdirigenten en Instructeurs.

Bij ons thuis draaide alles om muziek, mijn vader Krijn Smits (zelf ook dirigent) had namelijk een accordeon-/gitaarschool aan huis. Accordeon…..dat was het voor mij! Nadat ik jeugdkampioen van Gelderland werd, trokken de trommel en trompet mij toch meer aan. Al snel speelde ik deze instrumenten bij meerdere orkesten van mijn vader. Boeiend hoe een dirigent één geheel van een orkest kan maken. Hoe de samenwerking tussen muzikanten en dirigent opgebouwd wordt tot een vertrouwensrelatie. Immers zonder vertrouwen in elkaar kun je niet het optimale bereiken. Ook fascineerde het mij dat de muzikanten de opmerkingen en interpretatie van de dirigent zoals

'Trots zijn op muziek'

bedoeld konden weergeven.
Dat is wat ik wil. Als 54-jarige muzikaal leider en coach krijg ik volop de kans bij Stadsharmonie OBK Ravenstein, Van Limburg Stirum Korpsen Wezep, Mr. H.M. van der Zandt Vereniging Velp en het Projectorkest Arnhems Promenade Orkest. Na een repetitie, concert of concours denk ik vaak terug aan mijn jeugdjaren, geniet dan van de onderlinge saamhorigheid en de beleving van de muzikanten. Zie dat zij plezier hebben, soms trots zijn, als we samen ons publiek mooie momenten hebben bezorgd.
Van een orkest één team maken, dat is wat ik van huis uit heb meegekregen: ik voel me één met mijn orkesten. De komende concerten en concoursen zie dan ik ook met vertrouwen tegemoet. Ons doel is namelijk: samen technisch en gevoelsmatig prachtige muziek maken.

Frans-Aert Burghgraef leidt ZON 2013

Het ZomerOrkest Nederland (ZON) is druk bezig met de voorbereidingen voor zijn 27e tournee in 2013. De eerste concertplaatsen liggen al vast en ook de nieuwe dirigent is bekend. Naast Anton Weeren zal Frans-Aert Burghgraef komende zomer het talentvolle ZON dirigeren. De compositieopdracht van dit jaar wordt geschreven door Chiel Meijering. Inschrijven voor ZON 2013 als muzikant is nog altijd mogelijk. Ben je tussen de 16 en 23 jaar en heb jij zin in een gezellige en muzikale ZONvakantie waarin je muziekvrienden voor het leven maakt en door het hele land twaalf bijzondere concerten geeft? Tot en met 1 februari 2013 kan er ingeschreven worden via www.zomerorkest.nl. Bij vragen kun je mailen naar laura@zomerorkest.nl.

CBOW houdt WMC try-out

De Christelijke Bond voor Muziekverenigingen in Oost- en West-Nederland (CBOW) houdt zaterdag 8 juni 2013 voor de derde keer een Marching Music Contest. De wedstrijd biedt deelnemers aan het Wereld Muziek Concours (WMC) een mooie gelegenheid om hun concoursvorm te testen. Om de situatie van het WMC zoveel mogelijk na te bootsen, wordt het WMC-parcours via belijning zichtbaar gemaakt op het veld.

Music Contest wordt gehouden in sportpark Bovenmolen in Oldebroek. De jurering is in handen van Rob Balfoort, André Willems en Jan Peeters. Inschrijving en inlichtingen: www.cbow.nl.

CGN start introductie voor nieuwe groepen

Color Guard Nederland (CGN) houdt speciale evenementen voor groepen die in de toekomst willen deelnemen aan de CGN-competitie. Ze kunnen onder begeleiding kennis maken met de competitie en de organisatie. Er zijn speciale voorlichtingen over hoe dit in zijn werk gaat en hoe je succesvol Indoor Percussion- of Color Guardgroepen kunt klaarstomen voor de competitie. CGN hoopt daarmee de drempel om aan wedstrijden mee te doen te verlagen. CGN gaat zelf actief groepen benaderen om deel te nemen aan dit traject. Maar groepen kunnen zich ook zelf aanmelden via het formulier op: www.colorguard.org/nl.

Utrecht aast op Europese Brassband Kampioenschappen in 2018

Op uitnodiging van het Utrecht Convention Bureau bezocht het Executive Committee van de European Brass Band Association (EBBA) Utrecht (zie foto). Tijdens een kort werkbezoek presenteerde de Domstad zijn kandidatuur voor de Europese Brassband Kampioenschappen 2018. Het prestigieuze cultuurevenement past niet alleen in de ambitie van Utrecht om in 2018 Europese Culturele Hoofdstad te zijn, maar ook in de plannen van de stad zich de komende jaren te ontwikkelen tot centrum van de amateurmuziek. Tijdens het bezoek werden onder meer de plannen voor het nieuwe Muziekpaleis gepresenteerd. Het complex gaat begin 2014 open en biedt plaats aan 7500 bezoekers verdeeld over vijf zalen, waarvan de symfoniezaal (1700 stoelen) de beoogde hoofdlocatie voor het kampioenschap is.

Wilhelmina Leens brengt Lydense in première

De Christelijke muziekvereniging Wilhelmina Leens heeft tijdens haar jubileumconcert de compositie Lydense (Leens) in première gebracht. Het stuk is tijdens het Open Nederlandse Fanfare Kampioenschappen 2013 het verplichte werk voor de derde divisie. Voor het tachtigjarig bestaan heeft Wilhelmina componist Rob Goorhuis gevraagd een muziekstuk te componeren. Lydense begint met de strijd van de eerste bewoners in het gebied rond Leens tegen het water. Daarnaast is het gebied ook geteisterd door oorlogen. Een ander historisch feit is de bijna duizendjarige Petruskerk met zijn beroemde Hinzorgel. Bovenstaande elementen komen in Lydense terug. Wind en water spelen een spel dat uitmondt in een majestueus koraal.

Bekende Nederlanders waarderen amateurmuziek

In onze rubriek Bekende Nederlanders hebben al heel wat prominente personen ieder vanuit hun eigen ervaring en beleving het belang van muziekkorpsen onderstreept. In deze nieuwe uitgave spreekt Sjuul Paradijs, hoofdredacteur van De Telegraaf, zijn waardering uit voor de muziekwereld. Behalve het grootste dagblad van Wakker Nederland, brengt het Telegraaf-concern ook de twee grootste gratis kranten Spits en Metro uit. De grootste dagbladuitgever van Nederland draagt de amateurmuzieksector in ons land een warm hart toe.

Nieuw logo voor WMC

Het Wereld Muziek Concours (WMC) is het aftellen voor de 17e uitgave in 2013 begonnen met de lancering van een geheel vernieuwde website. Ook heeft de organisatie een nieuw fris logo gepresenteerd. De bekende pauken zijn vervangen door een kelk van een willekeurig blaasmuziekinstrument. De kleuren aan de zijkanten moeten een soort vibratie uitbeelden. Het logo is ontworpen door bureau Zuiderlicht in Maastricht.

Orkesten voor galaconcerten Gouden Spiker Festival bekend

De galaconcerten tijdens het Gouden Spiker Festival 2013 worden verzorgd door de Belgische brassband Hombeek (vrijdag 19 april), brassband De Spijkerpakkenband uit Opsterland (zaterdag 20 april) en fanfare Joost Wiersma uit Jistrum (zaterdag 25 mei). Het Gouden Spiker Festival in MFC De Wier in Ureterp staat open voor brassbands en fanfareorkesten in de lagere divisies. Deelnemers spelen behalve een mars, koraal en solowerk ook een verplicht werk. Bij de brassbands zijn dat Folklore for Band van Jim Andy Caudill (5e divisie), Broken Sword van Kevin Houben (4e divisie) en Shifting Sands van Darrol Barry (3e divisie). De fanfares spelen Cortege, Choral et Farandole van Roland Kernen (5e divisie), Roll of Honour van Jacob de Haan (4e divisie) en Concordia van Eric Swiggers (3e divisie). Incomplete orkesten en jeugdorkesten kunnen starten in de festivaldivisie. Inschrijven: www.goudenspikerfestival.nl.

KLANKWIJZER STELT VOOR:
BEKENDE NEDERLANDER

Mr. Sjuul Paradijs, hoofdredacteur De Telegraaf

Kunst en cultuur! Met eigen ogen zag ik onlangs bij de Nationale Taptoe in Ahoy hoe duizenden toeschouwers weer genoten van de muziek van de verschillende toporkesten uit Nederland en Europa. Inderdaad, ook kunst en cultuur. Samen met de amateursport het smeermiddel in onze samenleving. Met alle respect voor degenen die wekelijks hun geluk beproeven bij de tv-talentenjachten word ik vrolijker van de fanfare als die bij de Sinterklaasoptocht of het Bloemencorso in de straten muziekmaken. Samen hebben ze er lol in. Oefenen, poetsen, oefenen, spelen. In weer en wind. Bij zon en regen.

'Ik word vrolijk als de fanfare langskomt'

Met bijna 2500 harmonieorkesten en 170.000 muzikanten is er bovendien een indrukwekkend en bloeiend verenigingsleven. Iedereen weet hoe ingewikkeld het is om tegenwoordig de eindjes aan elkaar te knopen. Om nog maar te zwijgen over de aanschaf van goede instrumenten en de inzet van de duizenden vrijwilligers. Dankzij hen is het mogelijk dat Nederlands talent doorstroomt van de harmonie- en fanfareorkesten naar de bigbands en de jeugdorkesten.
Mijn buurman is zo iemand. Hij is wereldberoemd. De buurman componeert en dirigeert tot in Tokio toe. Niet iedereen zal dat niveau halen. Maar laten we er wel met elkaar voor zorgen dat de muziek van de fanfare- en harmonieokesten niet wordt wegbezuinigd. Want als de toegangskaartjes voor musical en concerten wel in het lage btw-tarief vallen en vervolgens de amateurmusici aan hun lot worden overgelaten, gaat er grondig iets mis.Daarom applaudisseer ik als ik de fanfare in de verte hoor aankomen. Ik klap mijn handen blauw. Het maakt mij blij.

‘Nederland loopt achter de feiten aan’

The World Association for Symphonic Bands and Ensembles (WASBE) zet zich in om de kwaliteit van de blaasmuziek wereldwijd te bevorderen. De internationale organisatie van dirigenten, componisten, musici en uitgevers staat onder leiding van een Nederlander. Bert Aalders (58) uit Didam is afgelopen zomer begonnen aan zijn tweede termijn als president. Gesprek met een muzikale wereldburger.

TEKST: FRANK VERGOOSSEN • FOTO’S: FV MEDIA PRODUCTIES

Heeft u wel eens een werk gespeeld van een componist afkomstig uit een niet-traditioneel blaasmuziekland? Of een cd beluisterd van een orkest uit een exotisch oord dat muziek speelt van een van onze componisten? Grote kans dat deze artistieke kruisbestuiving tot stand is gekomen dankzij de WASBE. De internationale organisatie van dirigenten, docenten, componisten, musici en uitgevers wil de blaasmuziek wereldwijd naar een hoger plan tillen. Onder meer door haar leden kennis te laten maken met onbekend repertoire uit andere culturen. Sinds afgelopen zomer zwaait Bert Aalders de scepter over de wereldorganisatie. In zijn functie van WASBE-president is hij te gast op concerten, concoursen, festivals en congressen in alle uithoeken van de wereld. Vanuit dat breder perspectief kan hij als geen ander de positie van de Nederlandse blaasmuziek inschatten. Zijn conclusie: op het gebied van repertoire-ontwikkeling heeft Nederland zijn zaakjes uitstekend op orde en vervult ons land nog altijd een voorbeeldfunctie. Maar in kwalitatief opzicht verliest Nederland in de internationale scene van de blaasmuziek hoe langer hoe meer terrein. Aalders: “In de landen om ons heen zie je een duidelijk stijgende lijn. België, Duitsland, Portugal, Italië en Zwitserland boeken snel vooruitgang. Ook Azië en Latijns-Amerika zijn groeigebieden. In landen als Maleisië, Singapore, Thailand, Colombia, Brazilië, de Verenigde Staten en Canada gaan de ontwikkelingen heel snel. Nederland loopt achter de feiten aan. Een zorgwekkende toestand.”

> ‘In andere landen gaan de ontwikkelingen heel snel’

Bert Aalders kwam afgelopen zomer eerder dan de bedoeling was terecht op de voorzittersstoel van de WASBE. Hij was weliswaar al gekozen tot toekomstig president, maar zou het roer pas in 2013 overnemen. Doordat de zittende president tussentijds terugtrad, werd Aalders gevraagd om nu al de voorzittershamer ter hand te nemen. Het is voor de tweede keer dat de in Rheden geboren musicus deze functie bekleedt. Tussen 2005 en 2007 stond hij ook al aan het hoofd van de internationale organisatie. Aalders is sinds 1989 betrokken bij de WASBE. In dat jaar vond de tweejaarlijkse WASBE-conferentie plaats in Kerkrade. “Als dirigent en docent kwam ik destijds in aanraking met de WASBE. Ik ontdekte dat er internationaal heel wat te zien en te leren viel. Andere culturen leren kennen, sprak me erg aan. Datzelfde geldt voor het werken met jeugd. Zo raakte ik getriggerd om ook in het buitenland aan de slag te gaan. In de jaren negentig heb ik veel gereisd om overal in de wereld les te geven. Zo leer je overal mensen kennen en krijg je internationale bekendheid.”
In 1997 werd hij gekozen in het bestuur van de WASBE. En van het een kwam het ander. Inmiddels werkt Aalders voor organisaties en festivals in Singapore, Zwitserland, Sidney en is hij manager Europe van World Projects USA, een Australische organisatie gespecialiseerd in educatieve reizen. In Nederland is hij onder meer manager van het Muziekuitleen- en Informatiecentrum (MUI) van Biblioservice Gelderland, voorzitter van de muziekschool/theater Musiater in Zevenaar en ambassadeur van het Wereld Muziek Concours (WMC). Ook was hij bestuurslid van de Bond van Orkestdirigenten en Instructeurs.

Doel van de WASBE is het wereldwijd promoten van blaasmuziek als volwaardig medium van muzikale expressie en cultureel erfgoed. De organisatie telt duizend leden uit meer dan vijftig landen. Om haar doel te bereiken helpt de WASBE bij de ontwikkeling van activiteiten voor de blaasmuziek over de hele wereld. Ook kennisdeling tussen docenten,

Bert Aalders, manager van het Muziekuitleen- en Informatiecentrum en president van de WASBE.

Meer informatie over de WASBE: www.wasbe.org.

musici, dirigenten en componisten en uitwisseling van blaasmuziekliteratuur behoren tot de belangrijkste activiteiten. Om haar doelen handen en voeten te geven zet de WASBE iedere twee jaar een conferentie op touw. De bedoeling was dat deze bijeenkomst volgend jaar gehouden zou worden in Valencia. Door de economische malaise in Spanje gaat het evenement niet door. Een deel van het programma is nu overgeheveld naar Kerkrade. De WASBE grijpt onder meer de Internationale Ronde Tafelconferentie in Limburg aan om enkele actuele thema's te bespreken. Een van die onderwerpen is repertoireontwikkeling. West-Europa heeft op dit punt de organisatie en structuur prima voor elkaar. Maar volgens Aalders wordt in de wereld heel wat uitstekend repertoire geschreven dat niet zijn weg vindt naar de repetitielokalen. Het ontbreekt in veel landen aan faciliteiten om composities uit te geven waardoor de specifieke cultuurinbreng in deze werken slechts in beperkte mate gedeeld wordt. Aalders: "In diverse Zuid-Amerikaanse landen wordt heel veel goede muziek geschreven. Werken die na een aanpassing van de instrumentatie ook voor ons eigen Repertoire Informatie Centrum interessant zouden zijn. Maar we kunnen geen composities uit deze landen genereren omdat

Onder meer de Koninklijke Harmonie van Peer bewees tijdens het WMC 2009 dat België enorme vooruitgang boekt.

'Jammer dat de cultuur zulke harde klappen krijgt'

er geen uitgever is. Datzelfde geldt voor muziek uit Oost-Europa. Componisten in een land als Hongarije schrijven hartstikke mooie muziek. Maar het wordt niet uitgegeven. Het zijn vaak alleen manuscripten." Aalders maakt zich er met zijn organisatie sterk voor om de uitwisseling van repertoire beter van de grond te tillen. Deze maand is de WASBE samen met het WMC en de auteursrechtenorganisatie BUMA/Stemra te gast op de muziekconferentie Midwest Clinic in Chicago om te laten zien hoe de uitgifte van repertoire in Nederland geregeld is. Ook wil hij landen bezoeken om lokale componisten en belangenorganisaties te informeren hoe West-Europa dit aanpakt. Zo is er in 2014 een tussentijdse WASBE-bijeenkomst

Bert Aalders: "Het wordt hoog tijd dat de landelijke muziekorganisaties de handen ineen slaan."

De winst van de Banda Sinfonica Portugesa uit Portugal tijdens de Open Nederlandse kampioenschappen in de Concertdivisie is volgens Aalders geen toevalstreffer.

gepland in Debrecen in Hongarije waar dit thema eveneens onderwerp van gesprek is. Het is tevens een mooie gelegenheid voor de Hongaren om de opleidingsmethoden van de befaamde muziekpedagoog Zoltán Kodály te presenteren. Aalders: "Het is voor verenigingen uit West-Europa heel interessant om muziek uit andere culturen te spelen. Andersom is het interessant voor de mensen daar om onze muziek te spelen. Als je die culturen in een concertprogramma door elkaar husselt, kun je daar hele leuke effecten mee bereiken."

Een ander thema dat volgend jaar tijdens de afgeslankte WASBE-conferentie in Kerkrade torenhoog op de agenda komt te staan is muziekeducatie. Een onderwerp waar Nederland nog heel wat van kan opsteken. Dan zal blijken hoe schril het muziekonderwijs in ons land afsteekt tegen de ontwikkelingen op dat terrein op internationaal niveau. Als belangrijkste oorzaak van de neerwaartse lijn van de blaasmuziek in Nederland noemt Aalders namelijk de staat van het muziekonderwijs in ons land. Terwijl muziekeducatie in het buitenland geborgen is in de reguliere onderwijssystemen, wordt muziekeducatie in ons land onder druk van de bezuinigingen steeds verder uitgehold. "Het is jammer dat de cultuur in Nederland in als zijn facetten zulke harde klappen krijgt. De druk op de muziekeducatie is niet alleen desastreus voor de amateursector, maar ook voor de professionele wereld. Er vindt geen doorstroming meer plaats. Waar blijven de goede muzikanten?" Hij merkt op dat cultuur en muziekbeoefening in Nederland worden gezien als iets elitairs. Terwijl tal van wetenschappelijke onderzoeken over de hele wereld keihard hebben aangetoond dat muziek bijdraagt aan de algemene ontwikkeling van kinderen. Gezamenlijk komen tot een muzikale prestatie heeft een enorm positieve invloed op de karaktervorming bij de jeugd. In het buitenland wordt dit volgens Aalders veel meer erkend. Daar maken musiceren in een orkest of dansen in groepsverband als verplicht vak onderdeel uit van het schoolsysteem. In Aziatische landen worden orkesten gestimuleerd om naar het buitenland te gaan. De overheid stelt daarvoor aanzienlijke subsidies beschikbaar. Organisaties uit tal van landen komen volgend jaar naar Kerkrade om presentaties te houden over hoe zij muziekeducatie aanpakken. Ook de resultaten van initiatieven om kinderen enthousiast te maken voor blaasmuziek, zoals het programma Jedem Kind ein Instrument in Duitsland, worden gepresenteerd. Ter vergelijking komen ook Nederlandse projecten aan bod. Aalders durft nu al te voorspellen wat de uitkomst zal zijn van die manifestatie. "In ons land wordt het muziekonderwijs zo duur gemaakt dat ouders het niet meer kunnen bekostigen. Steeds meer mensen haken daardoor af. De amateurblaasmuziek is iets waar mensen niet alleen passie en vreugde in vinden, maar ook iets waarbij de bevolking een sterke betrokkenheid toont. In het buitenland heeft men daar veel meer oog voor." Het wordt volgens Aalders daarom hoogtijd dat de landelijke muziekorganisaties in Nederland de handen nu eindelijk eens ineen slaan. De tweedeling van de amateurmuziekSector maakt het volgens hem onmogelijk om de belangen van de sector adequaat te kunnen behartigen. "Mijn grootste wens is dat er één organisatie voor de blaasmuziek komt. Iedere andere sector in Nederland is beter georganiseerd dan de muziekwereld. Het wordt tijd dat er eens een stevige politieke lobby loskomt voor de amateurmuziek in Nederland."

'Het is tijd voor een stevige politieke lobby'

FULL-SIZE conducting 2013

30 jan-02 febr '13

hafabra-directieproject
Focus op
de Tao van het Dirigeren

Met medewerking van:
Trompetterkorps der Koninklijke Marechaussee, Harmonie '67, Brassband de Wâldsang, Nationaal Fanfare Orkest en PCC Strijkersensemble

(Gast)docenten:
Jan Stulen, Danny Oosterman, Jan-Ype Nota, Evert Bisschop Boele, Tijmen Botma en Klaas van der Woude

www.hanze.nl/prinsclausconservatorium
meer informatie via w.t.de.jong@pl.hanze.nl

Hanzehogeschool
Prins Claus
Conservatorium

share your talent. move the world

Blazers in de strijd om Dutch Classical Talent Award

Op zondag 21 april 2013 vindt in Amsterdam de uitreiking van de *Dutch Classical Talent Award* plaats. Voorafgaand aan de presentatie mogen de vier finalisten een tour maken langs diverse kamermuziekpodia in het land. Tussen een harpist, een pianist en een viool/piano-duo vertegenwoordigt het Berlage Saxophone Quartet de blazers in de finalestrijd.

TEKST: CÉCILE RONGEN • FOTO: MICHAEL HARING

Een harp, een viool en een piano - de concurrerende instrumenten van het Berlage Saxophone Quartet - spreken wel erg tot de verbeelding. Toch ziet baritonsaxofoniste Eva van Grinsven dat niet als een bedreiging in de strijd om de felbegeerde award. "Heel vaak als je aan een concours meedoet, is het appels met peren vergelijken. Als je met een integere jury te maken hebt, blijkt dat er toch sowieso wel één bindende factor is die je altijd kunt beoordelen, namelijk communicatie: zowel met het publiek en in het geval van een ensemble ook onderling. Uiteindelijk zijn de instrumenten toch een middel om je muzikale verhaal te vertellen. Dan maakt het dus niet uit welk instrument je bespeelt, maar wie het meest helder en overtuigend zijn boodschap kan overbrengen." Volgens Van Grinsven is het Berlage Saxophone Quartet ook qua repertoire zeker niet achtergesteld ten opzichte van een harp, piano of viool. "Er is absoluut veel goede muziek voor saxofoonkwartet. Vooral veel Frans traditioneel repertoire, maar ook veelzijdige hedendaagse muziek. Natuurlijk geen origineel repertoire van voor 1840 omdat de saxofoon pas rond 1850 werd uitgevonden. Omdat we ook graag oudere muziek spelen, arrangeren we zelf veel muziek uit allerlei stijlperiodes; renaissance, barok, klassiek, romantiek."

De leden van het Berlage Saxophone Quartet zijn bijna allemaal groot gebracht in de blaasmuziekwereld. Eva van Grinsven begon bij harmonie Tot Onderling Genoegen uit Berlicum en speelde in het Nationaal Jeugd Harmonie Orkest. Altsaxofonist Peter Vigh startte bij Harmonieorkest Oisterwijk en speelde later in het Nationaal Jeugd Fanfare Orkest. Lars Niederstrasser gaf drie jaar les bij de fanfare Nardinc in Naarden en doceert momenteel bij de Abcouder Harmonie. Zijn zus Kirstin Niederstrasser studeerde in Amsterdam bij Arno Bornkamp en heeft haar bachelor opleiding cum laude afgesloten. Van Grinsven: "We zijn vier jaar geleden als kwartet begonnen en kennen elkaar uit de klas van Arno Bornkamp. We spelen allemaal nog in andere ensembles en ook regelmatig bij diverse symfonieorkesten."
Wat het Berlage Saxophone Quartet hoopt te bereiken met deelname aan dit concours is voor Van Grinsven simpel. "Het mooie van dit concours is dat je als finalist eigenlijk al een winnaar bent. Een geldprijs voor onder andere coaching, een geweldige tour langs alle grote zalen en drie optredens in het Concertgebouw mag je sowieso in je zak steken. We hopen hier vooral onszelf zoveel mogelijk mee in de kijker te spelen zodat we ook in de toekomst samen veel concerten kunnen blijven geven." •

Amateursaxofoonkwartetten kunnen coaching krijgen van het Berlage Saxophone Quartet. Zie: www.berlagesaxophonequartet.com. Voor meer informatie en de concertdata van het Berlage Saxophone Quartet in de Dutch Classical Talent Tour, kijk op www.dutchclassicaltalent.nl.

Circus als eerste succeservaring met muziek

Projecten om kinderen enthousiast te maken voor muziek beginnen vaak met een kennismakingsrondje op instrumenten. Fout, zeggen ze bij harmonie Sint Joseph 1880 uit Weert. Zorg eerst eens dat kinderen een positief beeld krijgen van een harmonie, fanfare of drumband. Bijvoorbeeld door ze op een leuke manier in contact te brengen met de vereniging.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

"Mag ik dat stokje eens vasthouden", roept Miss Brenda terwijl het orkest Heb je even voor mij van Frans Bauer speelt. "Want als ik dat zo zie, kan dat dirigeren niet echt moeilijk zijn." Dirigent Alex Schillings nodigt de pisteassistente met een hoffelijk gebaar uit om zijn rol over te nemen. De clowneske dame neemt de baton in de hand en begint er ongecontroleerd mee in het luchtledige te zwaaien. Het orkest weet zich geen raad met de ondefinieerbare aanwijzingen van de dirigent. Een kakofonie van toeter- en trommelgeluiden klinkt door de circuspiste. De kinderen liggen in een deuk.

Habacadabra luidt de titel van de voorstelling waarvoor de kerkelijke harmonie Sint Joseph 1880 uit Weert haar repetitielokaal aan de Schuttebeemd heeft omgebouwd tot circustent. Een samenwerkingsproject tussen de harmonie, basisschool Sint Franciscus uit Laar en Circus Tadaa. Doel: kinderen op een speelse manier kennis laten maken met blaasmuziek. De 52 leerlingen van de school zijn de artiesten. Onder leiding van het professionele circusbureau Tadaa hebben ze in de ochtenduren allerlei acts ingestudeerd, de artiestenkleding gepast en hun gezicht geschminkt. 's Middags worden de trucs tijdens twee voorstellingen uitgevoerd. De harmonie zorgt als circusorkest voor de passende muzikale omlijsting.

Klokslag half vier gaat het doek open voor de tweede voorstelling. Met 180 bezoekers zijn de tribunes voor de tweede keer deze middag tot de laatste plaats bezet. Trotse papa's, mama's, broertjes, zusjes, opa's en oma's. Circusdirecteur Kick Jacobs (13) betreedt de arena. "Of je nu dik, dun, lenig of onhandig bent, het maakt allemaal niet uit. De piste is voor iedereen", kondigt de opperstalmeester aan. Onder de tonen van Einzug der Gladiatoren trekt een keur van artiesten aan het hooggeëerde publiek voorbij. Jongleurs, acrobaten, eenwielfietsers, draadlopers, illusionisten en evenwichtskunstenaars halen adembenemende toeren uit. Alle acts worden begeleid met tromgeroffel en toepasselijke muziek van de harmonie. Dirigent Alex Schillings heeft een muzikaal menu samengesteld met onder meer delen en bewerkingen van Gallop uit First Suite for Band van Alfred Reed, The Seville Suite van Bill Whelan, Poolse dansen van Alexander Borodin, Orpheus in de onderwereld van Jacques Offenbach en Memory uit de musical Cats van Andrew Loyd Webber.

> 'Succeservaring is bepalend voor het imago'

Veel jeugdprojecten zijn erop gericht om direct nieuwe leden binnen te halen. Vaak gebeurt dat door kinderen al meteen op een eenvoudige manier muziek te laten maken of ze te laten snuffelen aan een echt instrument. Harmonie Sint Joseph houdt er een andere filosofie op na. "Door deelname aan het kindercircus willen we er voor zorgen dat kinderen en hun ouders een eerste succeservaring hebben bij en met de harmonie", verklaart Vivian Hoeben, een

Impressie van de circusvoorstelling Habacadabra van harmonie Sint Joseph Weert.

van de drijvende krachten achter het project. "Zo'n succeservaring is bepalend voor het imago. Soms zeggen ouders of kinderen: 'ik wil wel muziek maken, maar niet bij een suffe harmonie.' Nu ze het circus hebben beleefd, zullen ze ongetwijfeld een heel ander beeld gekregen hebben van de harmonie." Hoeben merkt op dat het risico's met zich meebrengt om kinderen in een vroeg stadium een instrument in de handen te drukken. "Als kinderen een instrument proberen, lukt het meestal niet meteen om erop te spelen. De neiging om snel af te haken, ligt dan voor de hand. Gewoon omdat de eerste succeservaring nog te ver weg ligt."

De harmonie zet doorlopend allerlei activiteiten op touw om het ledenbestand op peil te houden. Zo zijn er in alle groepen 5 van de Weerter basisscholen in samenwerking met muziekschool RICK introductielessen voor klarinet. Kinderen van 6 en 7 jaar kunnen op zaterdag blokfluitles krijgen. Hoewel de harmonie dertig leerlingen in opleiding heeft (vooral slagwerk is populair), loopt het aantal nieuwe aanmeldingen de laatste jaren terug. Hoeben: "Het circus is niet in de plaats gekomen van andere activiteiten, maar een aanvulling om met meer kinderen en ouders sneller en beter kennis te maken. De harmonie wil voor kinderen ook gewoon een leuke club zijn. Ze zijn de toekomst van onze 132-jarige vereniging. Om lid te worden, moet de vereniging hen aanspreken. Dat betekent dat je als harmonie ook moet durven te veranderen. Dat klinkt door in allerlei zaken, waaronder repertoire, uitvoeringen, goede dirigenten voor het jeugdorkest en ensemble, kwaliteitsinstrumenten in bruikleen geven, persoonlijk contact, gezamenlijke repetities met het jeugd- en het grote harmonieorkest en een gezamenlijk nieuwjaarsconcert waaraan iedereen meedoet."

De harmonie hoopt met het circus niet alleen de contacten met ouders en leerlingen te hebben aangehaald, maar ook met de directie van basisschool Sint Franciscus. "We gaan nu verder praten hoe we voorlichting gaan geven over onze introductieklarinetlessen, blokfluitlessen en muziekschoollessen. Ook willen we met de school overleggen hoe we muzikanten kunnen leveren als gasten bij de muzieklessen." Harmonie Sint Joseph wil van het circus een jaarlijks terugkerend evenement maken waarbij iedere keer een andere school als partner wordt uitgenodigd.

> 'De harmonie wil voor kinderen ook gewoon een leuke club zijn'

In de rubriek Best practices belicht Klankwijzer succesvolle wervingscampagnes, schoolmuziekprojecten, vernieuwende bestuursstructuren, innovatieve samenwerkingsverbanden of grensverleggende cross-overs die een inspiratiebron kunnen zijn voor andere verenigingen. Tips voor deze serie kunt u sturen naar redactie@klankwijzer.nl.

‘Na een training moest ik me soms afmelden van school’

Haar wereld stortte op 14 mei 2009 in toen bij haar een ernstige bloedziekte werd geconstateerd. Drie jaar lang moest ze dialyseren om te kunnen overleven. Ruim een half jaar geleden ontving ze een donornier. Inmiddels is ze weer hard in training om haar oude niveau te halen. Het bijzondere verhaal van majorette Annet Nieuwenhoven van De Wiebert uit Uden.

TEKST: FRANK VERGOOSSEN • FOTO’S: FAM. NIEUWENHOVEN/FV MEDIA PRODUCTIES

Binnenkort hoopt Annet Nieuwenhoven weer aan wedstrijden mee te doen. Als het even kan, wil ze nog dit jaar weer voor haar club De Wiebert in actie komen. Ze kijkt reikhalzend uit naar haar comeback. "Nadat ik dit voorjaar een nieuwe nier kreeg, heb ik drie maanden niet mogen sporten. Daarna ben ik weer voorzichtig begonnen met trainen. Binnenkort hoop ik van mijn trainer te horen of ik weer het niveau heb om aan wedstrijden te kunnen deelnemen. Ik had gehoopt weer snel terug te kunnen komen. Maar dat het zo snel zou gaan, had ik niet verwacht." Annet Nieuwenhoven ziet de toekomst weer zonnig tegemoet. Hoe anders was dat drie jaar geleden. Annet voelde zich al een tijdje niet lekker. Ze zag bleek en was vlug moe. Had veel last van hoofdpijn en moest regelmatig overgeven. De huisarts wist geen raad met haar vage klachten. Totdat ze op 14 mei 2009 terecht kwam bij de kinderarts. Nog diezelfde avond werd ze met de ambulance overgebracht naar het Radboud Ziekenhuis in Nijmegen. Bij Annet werd Atypisch Hemolytisch Uremisch Syndroom (AHUS) geconstateerd. Een bloedziekte die de kleinste bloedvaatjes aantast. Een proces dat gepaard gaat met acuut nierfalen door verlittekening van de nierfilters. Dat verklaarde het vele braken. Haar bloed zat vol met afvalstoffen die niet meer werden gefilterd door de nieren. Drie weken lag ze op intensive care. Om de bloeddruk onder controle te krijgen, kreeg ze dagelijks een nieuw infuus voor het toedienen van de medicatie en werd begonnen met dialyseren. Eenmaal thuis begon het dialyseren via het buikvlies. Iedere nacht lag ze tien uur aan het dialyseapparaat om het bloed te zuiveren. "Met dialyseren haal je tien procent terug", legt Annet's moeder Anja uit. "Maar je blijft steeds inleveren. In feite is dialyseren overleven. Want veel meer kun je niet."

De ziekte had vanzelfsprekend grote invloed op haar dagelijks leven. Na inspanningen was ze heel snel moe. Haar concentratievermogen verminderde. Op school volgde ze een aangepast rooster. Minder belangrijke vakken liet ze schieten. Ze volgde alleen de lessen voor de examenvakken. Dertien lesuren minder per week dan haar klasgenoten. Vioolspelen zorgde voor afleiding, maar kostte steeds meer moeite. Ook haar wekelijkse training bij De Wiebert moest ze op een lager pitje zetten. Als soliste won ze in 2008 nog de Brabantse titel en werd ze derde op de Nederlandse kampioenschappen. Ook met haar vereniging veroverde ze diverse titels. Ondanks haar ziekte probeerde ze nog iedere week te trainen. Maar na iedere training voelde ze zich beroerd. In normale doen kon ze de show gemakkelijk vijf of zes keer achter elkaar uitvoeren. Nu moest ze na één of hooguit twee keer uitgeput aan de kant gaan zitten. "Als ik op de training wat te ver was gegaan, moest ik me soms een dag later afmelden van school."

Ondanks alle narigheid bleef Annet optimistisch en vrolijk in het leven staan. Toch trok de ziekte een zware wissel op het bestaan van het gezin. De situatie was echter niet uitzichtloos. Er is nieuw medicijn in ontwikkeling waarmee veelbelovende resultaten zijn bereikt om AHUS te onderdrukken zodat die niet actief kan worden na een operatie. Annet zou mee kunnen doen aan een testperiode ten behoeve van de werking van het medicijn. Daarvoor had ze echter een nieuwe nier nodig. Geen nier van een overleden persoon, maar van een levende persoon. "Om de bloedziekte met het medicijn te kunnen onderdrukken, is een preventieve behandeling nodig die twee weken van te voren moet beginnen", legt Anja uit. "Zonder die preventieve behandeling krijgt de bloedziekte meer kans om actief te worden. Daardoor is ook de kans dat nierfilters opnieuw verlittekenen in de nieuwe nier groter. Daarom moet een transplantatie gepland kunnen worden. Als de nier afkomstig is van een overleden persoon kan de voorbereiding maximaal een dag zijn. Binnen die tijd moet de nier van een overleden donor getransplanteerd zijn. Plannen is daardoor niet mogelijk."

Omdat de ziekte erfelijk is, konden de ouders zelf geen nier afstaan. Tijd om te wachten op een nier via de gangbare procedures was er niet. Door de regels voor het krijgen van donornier en de lange wachtlijst liep ze de kans dat ze te laat kwam om mee te kunnen doen aan de studie naar het nieuwe medicijn. En dus grepen Anja en haar man René naar de laatste strohalm. Het gezin Nieuwenhoven ging zelf op zoek naar een levende donor. Een oproep onder familie, vrienden en bekenden onder het motto 'Help Annet aan een nier' bracht het balletje aan het rollen. De kettingmail kwam bij SBS6 terecht die er in Hart van Nederland aandacht aan besteedde. Een actie die in Nederland ongebruikelijk is en ook best wel wat stof deed opwaaien. Uiteindelijk meldden zich 150 anonieme donors. Daarvan bleven er na een zeer strenge screening door de transplantatieafdeling van het UMC Sint Radboud twee over. Anja: "Belangrijk was om een goede match te vinden. Om het beste eruit te halen, worden hoge eisen gesteld aan de persoon die de nier afstaat. Zo is wetenschappelijk bewezen dat een transplantatie de meeste kans biedt als de donor niet meer dan dertig jaar ouder is dan de ontvanger. Ook het feit dat de nier maar

De familie Nieuwenhoven ziet het als haar missie om bekendheid te geven aan de nierproblematiek en de mogelijkheden tot nierdonatie. Dat is ook de reden dat het gezin graag meewerkt aan dit interview. Nog steeds is er een groot tekort aan nierdonoren. Ze willen met hun verhaal laten zien hoe sterk nierpatiënten afhankelijk zijn van donoren. Meer informatie: www.donatiebijleven.nl, www.nierdonor.nl, www.nierstichting.nl, www.nvn.nl en www.gezondheidsnet.nl.

Na iedere training voelde ze zich beroerd

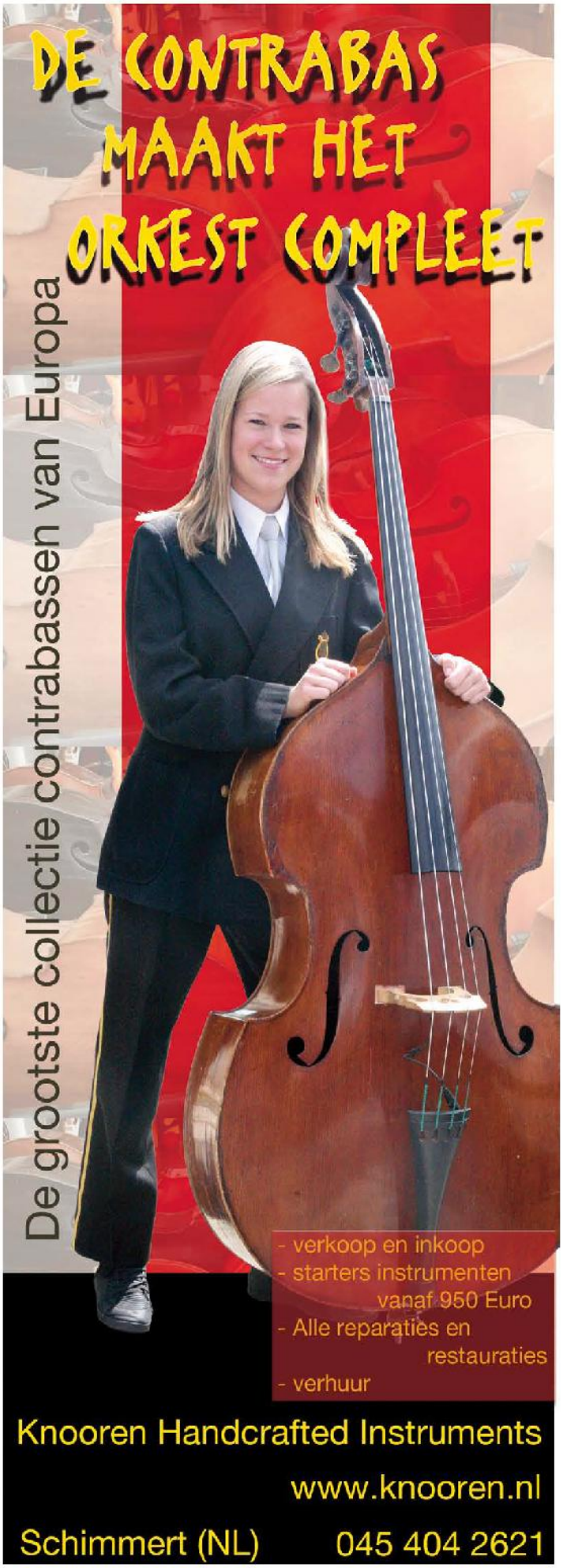

Nieuwjaarsconcert

Verrassende Ontmoetingen

Koninklijke Harmonie van Thorn
o.l.v. **Norbert Nozy**

en

Koninklijke Harmonie Orpheus
o.l.v. **Hardy Mertens**
met o.a. de wereldpremiére van
'Succubi' van **Matthias van Nispen tot Pannerden**

Concertzaal Tilburg | zaterdag 5 jan 2013 | 20:30 u | 013 54 32 220 | 15 euro
incl. garderobe, drankje en programma | www.verrassendeontmoetingen.nl

Koninklijke Harmonie MVC Udenhout
o.l.v. Peter Bongaerts
Nationaal Jeugd Fanfare Orkest
o.l.v. Danny Oosterman
10 mrt 14:30 Tilburg

Koperensemble Hilvarenbeek
o.l.v. Jan van den Eijnden
Fanfare 'De Vooruitgang' Stiphout
o.l.v. Frenk Rouschop
17 mrt 15:00 Den Bosch

Fanfare 'Sint Joris' Dorst
o.l.v. Jules van de Loo
De Gildenbondsharmonie Boxtel
o.l.v. Sander Teepen
23 mrt 20:30 Tilburg

Dordrechts Philharmonisch Orkest
& DJ Lucien Foort
o.l.v. Jan Gerrit Adema
Tilburg Bigband
o.l.v. Maino Remmers
6 apr 20:00 Tilburg

meer info op: www.verrassendeontmoetingen.nl

MUZIEKZWIJSEN BLAASINSTRUMENTEN DRUMS & PERCUSSION | SPIERO MUZIEK TILBURG | DNL | Art fact | Provincie Noord-Brabant KUNSTBALIE | TILBURG

VNM-majorettes strijden om titels en kwalificatie

De Verenigde Nederlandse Muziekbonden (VNM) houden zaterdag 15 december in sporthal De Rusheuvel in Oss de Nederlandse kampioenschappen voor majorettes. Aan de start komen de beste deelnemers aan de

V/N Champions Trophy op het spel. Vlamo België en de VNM organiseren op 2 maart 2013 in Lommel (België) samen deze nieuwe internationale titelstrijd tussen de beste majorettes/twirlers van hun organisatie. Op het NK-majorette van de VNM in Oss vindt de selectie voor de Nederlandse equipe plaats. Voor de onderdelen sectie A en Accessories geldt dat per leeftijdscategorie vanaf Jeugd 2 de top drie wordt afgevaardigd. Voor groepen geldt dat de kampioen Nederland gaat vertegenwoordigen. Afvaardiging voor de twirlonderdelen wordt gedaan via een rankingsysteem. De V/N Champions Trophy is een volgende stap in de wedstrijdcyclus die de VNM-bonden vorig jaar hebben geïntroduceerd.

‘Nu kan ik op een hoger niveau zelfs weer goed mee’

kort uit het lichaam is geweest, zorgt ervoor dat de kans op afstoting minimaal is. Desondanks blijft het risico dat de nier wordt afgestoten altijd aanwezig.”

Drie jaar stond het leven van Annet Nieuwenhoven en haar ouders op zijn kop. Sinds 19 april van dit jaar ziet de vijftienjarige VWO-scholiere de toekomst weer zonnig tegemoet. Na lang wachten ontving ze eindelijk haar donornier. Langzaam probeert ze het gewone leventje weer op te pakken. Na een pauze van drie maanden heeft ze de majorettetraining weer hervat. In september is ze aan het Erasmuslyceum in Eindhoven begonnen aan het vierde jaar van haar VWO-opleiding. Ze volgt weer een volledig rooster. Ook speelt ze weer elke dag viool. “Ik voel me echt veel beter, ben niet meer zo vlug moe en heb ook meer energie. Voor mijn operatie hield ik de show van de C-groep nauwelijks vol. Nu kan ik op een hoger niveau zelfs weer goed mee.” Ook met haar gezondheid gaat het prima. Maar eens een nierpatiënt, altijd een nierpatiënt. Dat geldt ook voor Annet. Ondanks de nieuwe nier moet zij elke dag een flink aantal pillen innemen. Iedere twee weken krijgt ze in het ziekenhuis via een infuus het medicijn toegediend om de bloedziekte te onderdrukken. Ook krijgt ze wekelijks een injectie in haar been om het ijzergehalte op peil te houden. Maar Annet maalt er niet om. Ze kan weer doen wat ze drie jaar niet heeft kunnen doen. Ondanks alle medische rompslomp kan ze weer een redelijk sociaal leven leiden dat past bij een meid van haar leeftijd. “Na mijn operatie heb ik niet kunnen trainen. Dat stukje beweging heb ik erg gemist. Bovendien is De Wiebert een heel gezellige club. Dat heb ik een hele tijd moeten missen. Ik ben blij dat ik dat nu weer allemaal kan.”

De Nieuwenhovens staken hun nek uit door te kiezen voor een ongebruikelijke route. Ze hebben er geen spijt van. Ze zijn de vele anonieme donoren enorm dankbaar. Dat geldt uiteraard zeker voor de persoon die uiteindelijk zijn nier voor Annet afstond. Inmiddels heeft de familie contact met hem gehad. “We zijn erg blij dat het ook met de gezondheid van de donor goed gaat”, zegt Anja. “Het blijft heel bijzonder dat een onbekende bereid is een nier af te staan voor je kind. In onze oproep hebben we uitdrukkelijk aangegeven dat we niemand onder druk wilden zetten. We wilden voorkomen dat mensen het een zielig verhaal vonden en zich daarom aanmeldden. Maar mocht iemand tot donatie bereid zijn, wilden we die kans niet laten liggen. We zijn er super dankbaar voor dat de donor zich daartoe bereid heeft verklaard.” ●

Componist en arrangeur Peter Kleine Schaars:

'De markt zal het kaf van het koren scheiden'

Wie zijn de creatieve geesten achter de muziekwerken die iedere week op de lessenaars verschijnen? In de serie De Componist leert u de mens achter de noten kennen. In deze achttiende aflevering maakt u kennis met Peter Kleine Schaars, componist en arrangeur van blaasmuziek.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

Wie is Peter Kleine Schaars?

"Iemand die al heel lang zijn hart volgt en op zijn achttiende besloot beroepsmusicus te worden. Ik ben geïnteresseerd in alle stijlen muziek en heb me daarom langzaam steeds verder ontwikkeld in allerlei disciplines binnen de muziekwereld. Ben begonnen als trombonist bij de Marinierskapel en ben via arrangeren en componeren de laatste jaren vooral actief als dirigent."

Verdere hobby's buiten de muziek?

"Ik loop een aantal keren in de week lekker hard en houd zomers erg van zeilen."

Hoe ben je in de muziekwereld terecht gekomen?

"Mijn oudere broer was klarinettist bij de plaatselijke harmonie en toen ik op tienjarige leeftijd aangaf dat ik ook wel interesse had, kwam hij opeens met een trombone naar huis."

Hoe ben je tot componeren/arrangeren gekomen?

"Toen ik een jaar of zes was probeerde ik op de mondharmonica van mijn vader allerlei liedjes uit. Die melodietjes noteerde ik met het do-re-mi-systeem in een schriftje. Rond mijn dertiende schreef ik aan de hand van opnames hele jazztrombonesolo's van onder meer Jay & Kai in notenschrift uit. Zo leerde ik niet alleen de geschreven muziek spelen maar ook de gespeelde muziek op te schrijven. Dat ontwikkelde zich steeds verder. Tijdens mijn opleiding op de Deventer Muziekschool speelde ik in de bigband. Door het gebrek aan trombones vroeg de dirigent mij of ik trombonestemmen wilde omschrijven naar F-hoorn en naar Bb-baritons. Daardoor raakte ik in de ban van transponerende instrumenten: noten die anders klinken dan er geschreven staat, wat overigens heel raar is voor een trombonist. Zo begon ik partituren te bestuderen en ook langzaam aan te schrijven."

Wat betekent componeren/arrangeren voor jou?

"Schrijven van muziek komt bij mij voort uit twee drijfveren. Ten eerste is er de drang om te creëren, iets te maken. Van een hersenspinsel iets tastbaars scheppen. Het is geweldig om een melodie, akkoordenprogressie of compleet muziekstuk in je hoofd te horen en door het op te schrijven later terug te horen van een groep enthousiaste muzikanten. De tweede drijfveer is het uitvoeren van wat ik zou willen omschrijven als een dienende taak. Ieder mens heeft een gave, een specialiteit, iets bijzonders. Dat kun je voor jezelf behouden maar je kunt het ook delen met anderen. Ik word erg gelukkig als ik zie dat een compositie of arrangement andere mensen blij maakt. Je hebt ooit eens iets geschreven en jaren later zijn er nog steeds hele muziekverenigingen die plezier beleven aan het spelen van die creatie. De Griekse filosoof Plato schreef ooit: 'als je vreugde wilt vermenigvuldigen, moet je het delen.' Schrijven is mijn steentje bijdragen aan muziekplezier."

Voor welke bezettingen schrijf je?

"Dat maakt me echt niet uit. Hoe gekker de samenstelling des te leuker kan het zijn. Wel is het zo dat ik door mijn werkzaamheden als stafarrangeur van de Marinierskapel en het verbonden zijn met een uitgeverij veel schrijf voor symfonische blaasorkesten. De meeste opdrachten komen ook uit de harmonie- en fanfarehoek."

Ben je fulltime componist/arrangeur?

"Ik heb globaal mijn werkzaamheden in drieën verdeeld. Voor een derde werk ik als klankregisseur en dirigent voor uitgeverij De Haske. Voor een derde ben ik freelance componist en arrangeur en heb ondertussen voor zeer veel instellingen en ensembles geschreven. Ten slotte ben ik dirigent. Ik dirigeer een aantal vaste orkesten en doe veel gastdirecties, workshops en clinics. De laatste jaren ontwikkelt zich langzaam nog een vierde activiteit. Ik geef samen met het Inspiration Orchestra, een klein semi-beroeps harmonieorkest van 36 spelers, workshops aan leidinggevenden uit het bedrijfsleven. Hierbij gaat het niet zo zeer om de muzikale activiteiten van de dirigent, maar meer om zijn leidinggevende functie binnen een orkest te laten zien. Het concept wordt door het bedrijfsleven als heel innovatief ervaren en we krijgen steeds meer opdrachten. Het is erg leuk om te doen en ook voor de muzikanten en mijzelf erg leerzaam. Het mag wat mij betreft uitgroeien tot een belangrijke vierde poot."

Hoeveel composities/arrangementen schrijf je gemiddeld per jaar?

"Er zijn tijden geweest dat er bijna wekelijks nieuwe werken uit mijn werkkamer rolden.

Paspoort

Naam: Peter Kleine Schaars.
Geboortedatum: 10 augustus 1962.
Geboorteplaats: Deventer.
Woonplaats: Beetsterzwaag.
Instrumenten: trombone, piano.
Opleidingen: trombone klassiek (conservatorium Zwolle); trombone jazz (conservatorium Zwolle); compositie en arrangeren (conservatorium Rotterdam); directie (conservatorium Tilburg).
Amateurverenigingen of -ensembles: dirigent Gruno's TNT Postharmonie Groningen, Koninklijke Biltse Harmonie De Bilt, Kunst en Genoegen Leiden en het Nederlands Politie Orkest.
Beroepsorkesten/ensembles: oud-trombonist bij de Marinierskapel der Koninklijke Marine; dirigent Inspiration Orchestra en gastdirecties bij diverse professionele orkesten.
Overige functies/activiteiten in de muziekwereld: jurylid voor concoursen lichte muziek, workshopleider.

Bond van Orkestdirigenten en Instructeurs

BvO Congres 2013

op 2 februari in Den Durpsherd, Berlicum (N-B)

Evenals in 2004 houdt de BvO haar jaarlijkse congres in het gastvrije Brabantse dorp Berlicum. Inmiddels is Den Durpsherd stevig verbouwd en heeft een ware metamorfose ondergaan.

Het dagprogramma ziet er als volgt uit:

09.00 uur Ontvangst
09.30 uur Algemene Ledenvergadering, met onder andere bestuursverkiezingen
10.30 uur Presentaties van twee interessante boeken op het gebied van directie:
'De Tao van het Dirigeren' door Jan Stulen
'Metafoor' door Alex Schillings
11.30 uur Koffiepauze
12.00 uur Presentatie rondom BTW en andere fiscale zaken door accountants van VGK uit Zevenaar
13.00 uur Lunch
13.45 uur Workshops koor / blaasorkest en zang / slagwerkorkest

Workshop zang / slagwerkorkest:

Totaalplaatje van een waanzinnige slagwerkproductie

Slagwerkgroep 'Crescendo' uit Ooy-Zevenaar – workshopleider is John Sonderen

Workshop koor / blaasorkest:

Onnodige hobbels bij koor en blaasorkest

Workshopleider is Alex Schillings

Het middaggedeelte is ook toegankelijk voor niet-leden van de BvO. Hiervoor wordt een eigen bijdrage gevraagd van €10,-
Dit bedrag kan worden overgemaakt op rekeningnummer 884165 t.n.v. Bond van Orkestdirigenten en Instructeurs te Arnhem, o.v.v. BvO Congres 2013.

Aanmelden kan per e-mail bij:
administratie@bvodi.nl

www.bvodi.nl
www.durpsherd.nl
Twitter: #BvOCongres

Tegenwoordig gaat het wat meer in golfbewegingen. Soms zijn er hele drukke schrijfmaanden, soms staat het dirigeren wat meer op de voorgrond. In totaal heb ik naar schatting een paar honderd werken geschreven en gearrangeerd."

Schrijf je alleen lichte muziek?

"Nee, zeker niet. Ik heb goed compositieles gehad en ben zeer zeker capabel om in allerlei stijlen te schrijven. Maar er is wel een geschiedenis.
Ik heb ongelooflijk veel profijt gehad van het feit dat de Marinierskapel jarenlang bijna elk concert stukken van mij speelde. Voor een orkest van dat hoge niveau is er wel klassiek materiaal te koop maar eigenlijk nauwelijks lichte muziek. In de jaren dat ik als stafarrangeur werkzaam was, heb ik dan ook voornamelijk lichte muziek gecomponeerd of gearrangeerd. Daar heb ik een behoorlijke naamsbekendheid aan over gehouden dus ik heb geen reden tot klagen. Het gekke is wel dat we in Nederland graag in een hokjescultuur denken. Dus volgens sommigen heb ik, ondanks zes jaar klassieke trombonestudie, vier jaar compositie en zes jaar directie geen knowhow van klassieke muziek en zou ik dat ook niet kunnen schrijven. Gelukkig kan ik daar wel om lachen en ontdekken steeds meer dirigenten en orkesten ook mijn klassieke stukken."

Wat vind je van de ontwikkeling van de lichte muziek bij blaasorkesten?

"Ik denk dat er heel langzaam wel een bewustwording ontstaan is dat lichte muziek ook een belangrijk onderdeel van onze blaascultuur geworden is. De ene vereniging speelt het meer dan de ander maar bijna allemaal hebben ze wel eens wat 'lichts' op de lessenaar staan. Dat vind ik persoonlijk een prima ontwikkeling: er komen steeds meer smaken en gerechten bij op de muzikale menukaart van ons concert. Het heeft echter ook gevolgen. Een dirigent wordt geacht een duidelijke visie te hebben van de stukken die hij dirigeert. Om óók de lichte stukken goed uit te laten voeren door de orkesten wordt er tegenwoordig van de dirigenten dus meer verwacht. Het zou goed zijn als enerzijds opleidingen en post-studies hier misschien wat meer op zouden inspringen, anderzijds zouden dirigenten wat meer verantwoording mogen nemen in deze verruiming van hun vak door zich bijvoorbeeld bij te scholen."

Over de kwaliteit van arrangementen in de lichte muziek zijn de meningen verdeeld. Wat is jouw mening hierover?

"Goed arrangeren is net als elke andere muziekbeoefening een ambacht. Naast een gedegen opleiding kun je door vele jaren ervaring een soort kwaliteit waarborgen. Uiteraard worden er onder andere door de huidige internetmogelijkheden vele arrangementen aangeboden. Ik denk dat de markt zelf het kaf van het koren zal scheiden."

Waar moet een goed arrangement voor hafabra-orkesten aan voldoen?

"Het moet ambachtelijk geschreven zijn. Wat instrumentatie betreft: als de individuele stemmen binnen het bereik van de instrumenten liggen - er worden dus geen nootjes rood in het notatieprogramma - dan wil dat nog lang niet zeggen dat het een goed geschreven arrangement is. Eerste trompetten kunnen misschien een hoge C spelen maar zes maten lang in een pp-dynamiek is best veel gevraagd. Ook qua harmonieën: sommige popliedjes klinken in het origineel ondanks slechts drie akkoorden best lekker, maar bij een arrangement voor blaasorkest is een beetje creativiteit van de arrangeur dan toch best wenselijk. Dat geldt ook voor spitsvondigheid: naast het precies instrumenteren van het origineel is het belangrijk het arrangement geschikt te maken voor blaasorkest. De klarinetsectie kan de gitaarakkoorden wel vertolken maar het blijven wel klarinetten."

Discussie is er ook over het lichte muziekrepertoire dat origineel voor blaasorkesten is geschreven. Er zou te veel lichte muziek geschreven worden in een te moeilijk klankidioom dat bovendien de jeugd niet aanspreekt. Wat is jouw mening hierover?

"Eenvoudig schrijven is het moeilijkste wat er is. Afgezien van welk genre ligt er mijns inziens een verplichting aan elke componist om de blaassector ook te voorzien van eenvoudig materiaal voor beginnende muzikanten. Uiteraard is het schrijven van een graad 5-stuk heel interessant en geeft dat een behoorlijke persoonlijke voldoening maar de graad 5-orkesten blijven alleen bestaan als we goede jonge nieuwe muzikanten blijven opleiden en zorgen voor leuk repertoire. Dat laatste is overigens best lastig: wie mij kan zeggen wat de jeugd absoluut aanspreekt, mag mij te allen tijde een mailtje sturen."

Wat is jouw beste werk tot nu toe?

"Mijn compositie Lebuinus ex Daventria vind ik persoonlijk erg geslaagd. Deze filmmuziekachtige compositie vertelt de geschiedenis van de Angelsaksische monnik Lebuïnus. Rond het jaar 768 stichtte hij in Deventer een kerk met het doel de heidense Saksische bevolking te bekeren. Op elkaar volgende contrastrijke thema's geven een muzikale verbeelding van het IJsseldal, de Saksen en Lebuïnus, de bouw van de kerk en de verwoesting er van in de strijd tegen de Saksen."

Wat kunnen we de komende tijd van je verwachten?

"Best veel. Ik schrijf op dit moment een dertig minuten durende compositie die gespeeld kan worden door alle leerlingen van een muziekschool. Er komen binnenkort weer wat nieuwe leuke arrangementen uit bij uitgeverij De Haske, enkele werken voor de beginnende orkesten. Daarnaast heb ik een aantal leuke klassieke compositieopdrachten liggen en ben ik bezig ook weer een aantal graad 4/5-arrangementen te maken."

Wat zou je nog eens graag willen componeren/arrangeren?

"Ik loop al een tijdje te denken aan een echt grote compositie van drie kwartier voor blaasorkest met een heel breed scala aan stijlen. Dus naast klassieke elementen ook zeker vele lichte invloeden, misschien zelfs met koor en solisten. Ach, je moet wat wensen houden, toch?" ●

Meer informatie over Peter Kleine Schaars: www.peterkleineschaars.nl.

Muzikale vriendschap met Oeganda duurt voort

Het is niet nieuw dat Nederlanders muzikale vriendschapsbanden onderhouden met jongerenbands in Oeganda. Klankwijzer-verslaggeefster Cécile Rongen mocht in 2006 mee op een muzikale/educatieve reis waar ze met veel plezier op terugkijkt. In de meivakantie van 2013 trekt wederom een delegatie Nederlandse blazers naar Oeganda om muzieklessen te geven en instrumenten te brengen. Onze verslaggeefster blikt samen met haar opvolgers vooruit op het Afrikaanse avontuur.

TEKST: CÉCILE RONGEN • FOTO: HANNIE KRUIJT

Het team muzikanten dat in 2013 Oeganda zal bezoeken bestaat uit enkele nieuwkomers maar ook een oude bekende: Hannie Kruijt. Ze is zelf in 2007 voor het eerst in Oeganda geweest. Ze kon voortborduren op het werk van Harry en Petra Wolters die samen met pater Wijnand Huijs de MbikkoBand op een hoog plan hadden weten te tillen in de jaren 2004, 2005 en 2006. Echter, pater Huijs verliet in 2007 de compound en zijn opvolgers hielden niet van muziek en vooral niet van al die jongens op het erf. Hannie: "Om zes uur gaat het hek van de parish (missiepost, red.) dicht. Ja, een echte poort, een soort muur zelfs met een hek, dwars over de toegangsweg zodat niemand er meer op kan komen 's avonds. Er kan dus niet vaak meer gerepeteerd worden. Het is ontzettend knap dat ze nog steeds bestaan, al zal het niveau niet erg meer gestegen zijn. Bovendien zijn intussen alle jonge instructeurs naar Kampala vertrokken om te studeren. Maar ze hebben toch steeds hun best gedaan om in de weekends en vakanties naar Mbikko te komen. Hun betrokkenheid is te groot om de boel te laten barsten. Ze hebben er bovendien veel aan te danken. Inmiddels bestaan er grote plannen om in Mbikko een echte muziekschool op te richten, buiten de parish, maar het is natuurlijk nog niet makkelijk om daar een gebouw voor te vinden en vooral ook het geld daarvoor. Ik ben van plan om daar ook ooit eens geld voor te gaan inzamelen. Gelukkig heeft inmiddels een bandlid, Joseph Muyingo, die we indertijd nog als schooljongen hebben meegemaakt, zich na zijn studie weer in Mbikko gevestigd. Hij houdt zich nu met de lessen en instrumenten bezig. Er zijn weer veel jonge leerlingen en er zijn tegenwoordig zelfs meisjes bij!"

> 'Hun betrokkenheid is te groot om de boel te laten barsten'

Hannie vindt het vooral geweldig dat ze in Mbikko zélf in staat zijn gebleken om door te gaan nadat de mzungu's (de blanken) vertrokken waren. Dat is wat vader Wijnand en Harry en Petra Wolters bedoelden toen ze jaren geleden daar echt ontwikkelingswerk aan het verrichten waren. En dat is natuurlijk een goede basis voor een nieuw expeditieteam. Enthousiast geworden door haar verhalen over alles wat er opgezet en bereikt is, besloot de familie Wissink uit Eibergen om zich bij Hannie Kruijt aan te sluiten. Hannie is fagotdocent en collega van Rieke Wissink op de muziekschool in Hengelo. Rieke: "In eerste instantie heb ik me bij Hannie aangesloten om vanuit Nederland mee te denken en helpen. Maar al snel besloten we om met ons gezin mee te gaan naar Oeganda. In april 2012 kwam Polycarp Kyagulanyi vanuit Oeganda voor een periode van zes weken naar Nederland en toen is het helemaal voor ons gaan leven. Vriendschap was snel gesloten en de eerste concrete plannen voor de invulling van de reis werden gemaakt." Rieke besloot haar hele gezin mee te nemen op de muzikale reis. Haar man Peter Wissink is

koperdocent, dirigent en leerkracht op een basisschool. Daarnaast speelt hij in de eigen band Plezant. Hun tweeling Bram en Minke, beiden 9 jaar, spelen respectievelijk klarinet en dwarsfluit. Naast de vierkoppige familie Wissink en Hannie gaan er nog twee musici mee: dwarsfluitiste Anne Lohuis en klarinettiste Annemarie ter Woerds. De reis duurt twee weken en het team verblijft in guesthouses in Entebbe en Jinja en in een weeshuis bij Kampala. Rieke: "We willen alles meenemen wat met muziek te maken heeft. Van instrumenten, uniformen en bladmuziek, tot lessenaars

'We willen alles meenemen wat met muziek te maken heeft'

en accessoires zoals rieten, binders, olie, mondstukken en wissers. Het transport van deze spullen moet nog geregeld worden, hier zijn we nog mee bezig. We hebben waarschijnlijk een sponsor daarvoor. Naast spullen zamelen we met diverse acties ook geld in. Een deel van dat geld kan zo nodig ook besteed worden aan transport. De reis- en verblijfskosten voor het zevenkoppige team worden door de betrokkenen zelf betaald. Reisbureau VakantieXperts Eibergen heeft ons voor een scherpe prijs de tickets kunnen aanbieden."

De verwachtingen van de reis liggen voor Rieke op een idealistisch niveau. Ze wil graag een bijdrage leveren aan de al bestaande muzikale projecten door lessen te gaan geven, te dirigeren, nieuw meegebrachte muziekstukken in te studeren, instrumenten te brengen en samen muziek te maken. Daarnaast wil ze vriendschap sluiten met de mensen en hun cultuur en prachtige land leren kennen. Ook kinderen Bram en Minke hebben hun uitgangspunt voor deze reis goed overdacht. Bram: "We willen met eigen ogen zien en ook ervaren hoe onze leeftijdsgenootjes in Oeganda leven. We beseffen hoe goed we het hier hebben en willen naast samen muziek maken ook graag wat extra's doen voor de kinderen in Oeganda door speelgoed, knuffels en tekenspullen in te zamelen." Om zich nog beter voor te bereiden, zijn de kinderen begonnen met Engelse les. Op de school van Minke en Bram, de Willem Sluiterschool in Eibergen, is voor de zomervakantie al een Afrikadag met inzamelingsactie geweest. Rieke en Peter zijn nog bezig met verschillende andere acties bij muziekverenigingen. Om het project bekendheid te geven, is het team volop actief op Facebook en bezig om eigen leerlingen, muziekscholen, collega's en muziekverenigingen aan te schrijven. Ook scholen en lokale kranten worden benaderd.

Klankwijzer brengt volgend jaar verslag uit van de reis. Of het voor de familie Wissink bij een eenmalige expeditie blijft, is nog onduidelijk. Rieke: "Of het voor ons mogelijk zal zijn om Oeganda nog een keer te bezoeken, kunnen we nu nog niet zeggen. Maar vanuit Nederland willen we er zeker bij betrokken blijven. We willen de opgebouwde contacten aanhouden en ons blijven inzetten voor inzameling van geld en middelen." •

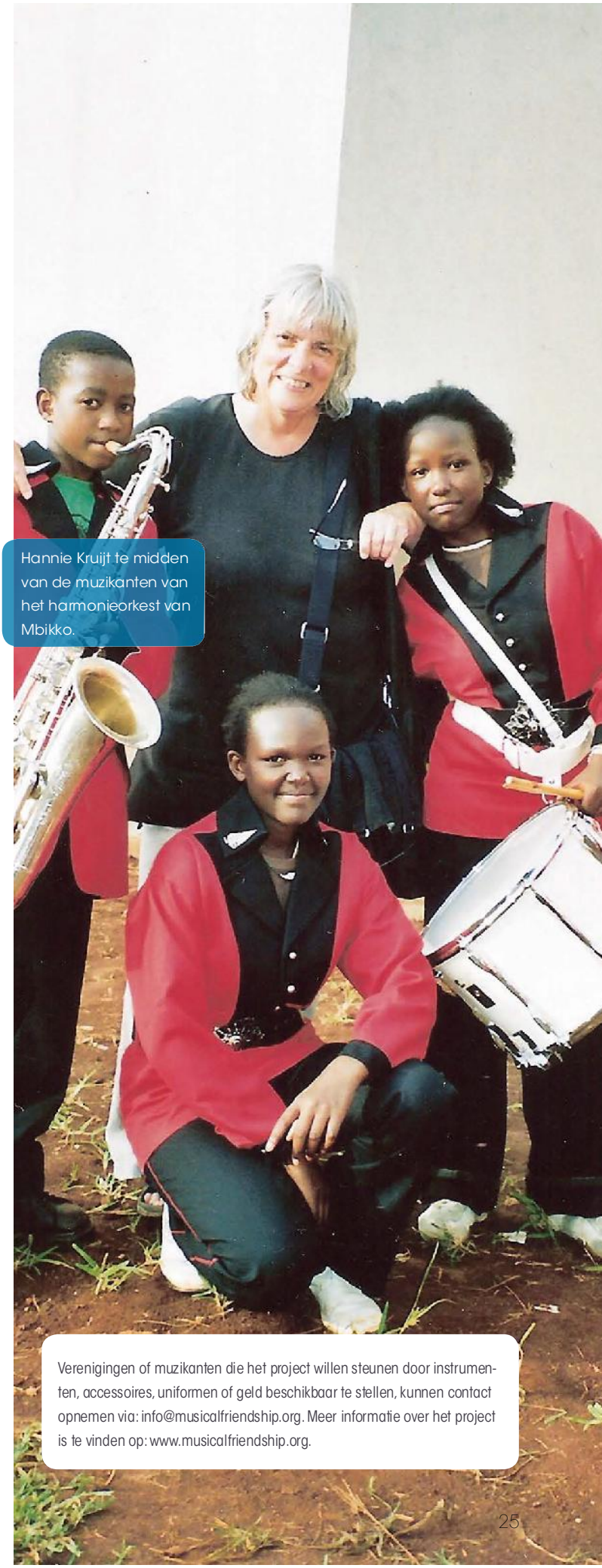

Hannie Kruijt te midden van de muzikanten van het harmonieorkest van Mbikko.

Verenigingen of muzikanten die het project willen steunen door instrumenten, accessoires, uniformen of geld beschikbaar te stellen, kunnen contact opnemen via: info@musicalfriendship.org. Meer informatie over het project is te vinden op: www.musicalfriendship.org.

Nieuwe werken in klein repertorium: sectie fanfare

Het Repertoire Informatie Centrum (RIC) heeft het klein repertorium voor 2013 samengesteld. Klankwijzer zet de voor volgend jaar nieuw opgenomen werken op basis van door de uitgevers en componisten verstrekte en gepubliceerde toelichtingen op een rij. Dit keer de sectie fanfare.

Eerste divisie

A Diamond for Parker

COMPONIST: Rob Goorhuis.
TIJDSDUUR: 15.00 min.
TOELICHTING: Thomas Tallis schreef zijn tweede psalm in 1567 als onderdeel van zijn Nine tunes for Archbishop Parker's Psalter. De psalmen waren bedoeld voor de publicatie van metrische psalmen voor de eerste Anglicaanse bisschop van Canterbury, Mattew Parker. Psalm 2 staat in de frygische modus en begint met de tekst Why Fum'th In Fight. De tweede psalm heeft verschillende componisten geïnspireerd tot werken die gebaseerd zijn op dit onsterfelijke thema. Ralph Vaughan Williams schreef zijn Fantasia on a Theme of Thomas Tallis in 1910. Philip Sparke gebruikte het thema in zijn Sunken Village. Ook de componist Rob Goorhuis voelde zich aangetrokken tot het sobere, maar toch zeer expressieve thema. Er is echter een groot verschil in aanpak tussen A Diamond for Parker en de andere genoemde werken. De composities van zijn Engelse collega's gaan nadrukkelijk uit van de betoverende werking van het origineel. Rob Goorhuis hanteert een compleet andere benadering waarbij aanvankelijk weinig van de uit het thema gebruikte elementen herkenbaar is. Zijn eigen inbreng is veel groter doordat hij motieven uit het thema omvormt tot karakteristiek eigen materiaal. Als het thema dan uiteindelijk komt in volle glorie, gespeeld door het symfonisch koper, klinkt het ook integraal overweldigend. In het midden van deze fantasie ontvouwt zich een bijzondere fuga. Het werk is opgedragen aan de Jouster Fanfare en haar dirigent Bernhard van der Wal en werd onlangs op cd uitgebracht door het Andels Fanfare Corps onder leiding van Danny Oosterman.
UITGEVER: Gobelin Music.
WEBSITE: www.gobelinmusic.nl.

Rob Goorhuis.

Ostinati

COMPONIST: Jan Van der Roost.
TIJDSDUUR: 18.30 min.
TOELICHTING: Het is misschien verrassend dat dit fanfarewerk is geschreven in opdracht van een Japans ensemble aangezien fanfareorkesten vooral te vinden zijn in België, Nederland en Luxemburg en ook wel in Frankrijk en Zwitserland. Senzoku Gakuen is een van de grootste en meest prestigieuze muziekopleidingen van Japan en de thuisbasis van een grote verscheidenheid van ensembles en orkesten. In 2006 is er een fanfareorkest opgericht en wel door Sotaru Fukaishi, een euphoniumdocent die vond dat er meer mogelijkheden moesten komen voor optredens met saxhoorninstrumenten. Fukaishi had enkele jaren daarvoor genoten van de fanfareklank toen hij het Wereld Muziek Concours in Kerkrade bezocht. De Belgische componist Jan Van der Roost was van het begin af aan betrokken bij dit nieuwe initiatief en ook Manu Mellaerts werd voor een aantal projecten aangetrokken. Het hoofd van de muziekfaculteit, professor Kazuo Tomioka, staat geheel achter het ensemble en gaf de opdracht tot het schrijven van Ostinati. De première vond plaats op 11 juni in de Maeda Hall in Mizonokuchi (Kawasaki) waar Senzoku Gakuen is gevestigd. Het werk begint met een indrukwekkende

Jan Van der Roost.

paukensolo, gevolgd door koper en saxofoon. De ritmische puls blijft constant en de aard van de muziek is vurig en krachtig. Geleidelijk komt er een pentatonische melodie naar voren en wordt de muziek minder heftig; ze wordt zachter van karakter. De aanvankelijke ostinati in het slagwerk verschijnen dan opnieuw, waarna het eerste deel van het werk eindigt in dezelfde sfeer als waarmee het begon.
Het tweede deel is lieflijk en melodisch. Het opent met een lange passage voor de saxofoons in een mineurtoonsoort. Dan klinkt hetzelfde thema in majeur en daar wordt op voortgeborduurd: de muziek ontwikkelt zich tot een majestueus orkestraal forte dat qua sonoriteit doet denken aan een pijporgel. Het thema keert vervolgens terug in de oorspronkelijke mineurtoonsoort met een wisseling van instrumentatie die het deel naar een rustig slot leidt op een E-mineurakkoord. De finale begint met slagwerk: een viermatenpatroon wordt een aantal keren herhaald en hierover worden de melodische thema's van dit laatste deel geïntroduceerd. Deze melodische elementen worden gevarieerd en uiteengezet in verschillende versies en het ostinato-idee, dat het hele werk kenmerkt, neemt een prominente plaats in. Het thema verplaatst zich door het orkest heen en is te horen op diverse instrumenten en in verschillende registers. Het trekt de aandacht van de luisteraar en etaleert het volledige bereik van de klank en klankkleur binnen het fanfareorkest.
UITGEVER: De Haske Publications.
WEBSITE: www.dehaske.com.

Spectrum of the Sky

COMPONIST: Jan de Haan.
TIJDSDUUR: 18.30 min.
TOELICHTING: Turend over het Friese platteland zag componist Jan de Haan door de weerkaatsing van het zonlicht in een opkomende bui plotseling een regenboog verschijnen. Dit indrukwekkende natuurverschijnsel inspireerde hem tot het schrijven van een compositie waarin de kleuren van de regenboog uitgangspunt waren. Elke kleur associeerde hij met willekeurige, contrasterende onderwerpen. Zo is Spectrum of the Sky een concertwerk geworden dat bestaat uit zeven, deels in elkaar overgaande, korte composities die qua thematiek en/of ritmiek aan elkaar gerelateerd zijn.
1. Sun and Water: een regenboog verschijnt aan de horizon. Erg lang duurt de betovering van dit prachtige natuurverschijnsel niet. Het schitterende plaatje wordt plots onderbroken door opkomend onweer.
2. Red Planet Mars: een ruimtevaartuig vertrekt, om na een lange reis van negen maanden aan te komen op Mars, de rode planeet.
3. Interlude in Orange Minor: Oranje, de nationale kleur van Nederland. Koninginnedag 2009. De festiviteiten op die dag werden wreed verstoord door een aanslag op de koninklijke familie. De gevolgen waren dramatisch.
4. Yellow Fields: de eerste zonnestralen, knoppen in de bomen, nestelende vogels, pasgeboren dieren in de wei en onmetelijke velden van gele koolzaadbloemen. Een en al muzikale vrolijkheid, want het is lente.
5. Capriccio in Green: Groen, de meest voorkomende kleur in de natuur. De grote diversiteit in ritmische en melodische lijnen verklankt de grilligheid van de natuur in het algemeen.
6. Blue Lake: de helblauwe meren van Nieuw-Zeeland zijn van een onbeschrijfelijke schoonheid. Het magnifieke uitzicht op zo'n meer vormde de inspiratiebron voor het expressieve zesde deel.
7. Grand Finale The Seventh: indigo is voor het menselijk oog vaak niet te onderscheiden van blauw of violet. Deze kleur is in dit werk dan ook achterwege gelaten. De laatste verklankte kleur is violet, weerspiegeld in de septiem, het zevende interval dat overheerst in de finale van de compositie.
Het werk is opgedragen aan de eerder dit jaar overleden Klaas Walda, één van de grondleggers van de Stichting Frysk Fanfare Festival.
UITGEVER: De Haske Publications.
WEBSITE: www.dehaske.com.

Tweede divisie

Kerkrade Variants

COMPONIST: Stephen Bulla.
TIJDSDUUR: 10.30 min.
TOELICHTING: Kerkrade Variants werd in opdracht van Fanfareorkest Psalm 150 Dinxperlo geschreven voor het Wereld Muziek Concours (1997) in Kerkrade. Het werk heeft de vorm van een rapsodie, hoewel het kan worden onderverdeeld in een langzaam middendeel met levendige hoekdelen die worden gespeeld zonder pauze.
Het thematisch materiaal is geïnspireerd op de tekst van Psalm 150 en ook door de kleurrijke geschiedenis van het Nederlandse dorp Dinxperlo. De Gelderse grensplaats vormt met het Duitse plaatsje Suderwick een aaneengesloten bebouwing. Nederlanders en Duitsers dreven er lange tijd vrije handel met elkaar. Alleen tijdens de oorlog werden de twee gemeenschappen door de autoriteiten van elkaar gescheiden. De muziek weerspiegelt deze periode in een cadensachtig deel waaruit angst klinkt. Het wordt gevolgd door een uitgebreide monoloog voor de percussie-instrumenten. Na de oorlog vloeiden de gemeenschappen weer samen. Dat sentiment vormt de inleiding voor een majestueuze finale.
UITGEVER: De Haske Publications.
WEBSITE: www.dehaske.com.

Blaaskapel Oldkampbloazers zoekt zo spoedig mogelijk een enthousiaste dirigent m/v die de leden kan motiveren en enthousiasmeren.

De repetities vinden plaats op de donderdagavond van 20.00 uur tot 22.00 uur in dorpshuis “Open Haard” te Kruisweg (Groningen)
Wij spelen hoofdzakelijk Tsjechische blaasmuziek in de mährische stijl.

De vereniging bestaat uit 13 enthousiaste leden.
Voor informatie kunt u bellen naar Edo Staal. tel: 06-20018918 of bezoek www.oldkampbloazers.nl

Rimskys-Horns

Hét betrouwbare adres voor uw nieuwe en gebruikte hoorn: Alexander, Paxman, Yamaha, Jungwirth e.a.

- Uitstekende service
- Ruim, steeds wisselend aanbod
- Deskundige reparateurs
- Advies op maat
- Goede prijs/kwaliteit verhouding

Eric Borninkhof
Diependaalselaan 133
1214 KA Hilversum
Tel.: 035 6220221
06 51278301

www.rimskys-horns.com

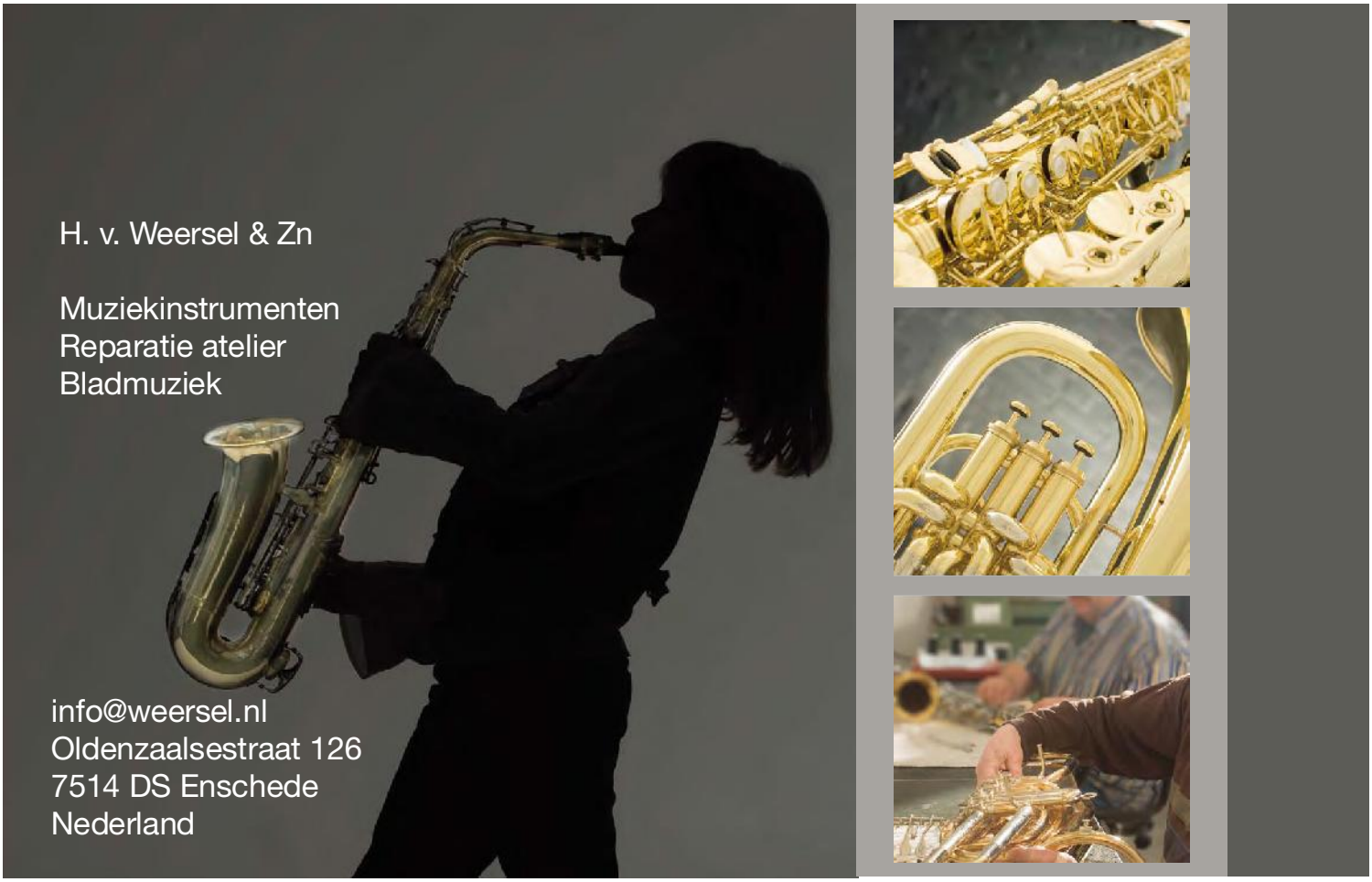

Hellehonden

COMPONIST: Jan Bosveld.
TIJDSDUUR: 14.30 min.
TOELICHTING: De hellehond is een mythisch wezen en wordt gezien als de brenger van naderend onheil en de dood. Het dier verschijnt wereldwijd in diverse volksverhalen en was de inspiratiebron voor schrijvers. De compositie Hellehonden beschrijft de confrontatie tussen een kleine gemeenschap op het platteland en een hellehond. Als rond middernacht een boer zijn laatste ronde loopt, hoort hij een onbekend geblaf. Hij besluit op onderzoek uit te gaan en het geluid leidt hem naar het kerkhof. In het licht van zijn lantaarn flitsen plotseling een paar ogen fel op en de boer slaat op de vlucht. In de week na dit voorval bezwijkt de jongste dochter van de boer na een kort, heftig ziekbed en wordt zijn vrouw gedood door een trap van een paard. De verslagenheid in de gemeenschap is groot. De berusting die daarop volgt wordt weergegeven door een koraal van Johann Sebastiaan Bach: Alle Menschen müssen sterben. Na een aantal weken hoort men de hellehond wederom blaffen waarop de mannen van het dorp een klopjacht organiseren. Een enkeling denkt de hellehond te zien. Het dier wordt echter niet gevonden en de weken daarna doen zich verder geen onverwachte sterfgevallen voor. Met de jubelstemming waarmee het koraal Alle Menschen müssen sterben nu wordt geciteerd lijkt de mythe van de hellehond te zijn ontkracht.
UITGEVER: Janbosveld.nl.
WEBSITE: www.janbosveld.nl.

Derde divisie

Waar de Kromme Rijn meandert

COMPONIST: Leon Vliex.
TIJDSDUUR: 11.00 min.
TOELICHTING: In 2008 bestond muziekvereniging Constantia uit Werkhoven honderd jaar. Om deze bijzondere mijlpaal te vieren, hebben bestuur en jubileumcomité een compositie laten schrijven voor de hele vereniging. 'Waar de Kromme Rijn meandert' is de eerste regel uit een gedicht van Ed Geelen, door familiebanden nauw bij Werkhoven en Constantia betrokken. Het gedicht geeft een treffende omschrijving van het dorp Werkhoven, gelegen aan de rivier de Kromme Rijn. De compositie geeft weer hoe het leven en de sfeer in Werkhoven en bij Constantia is. Vrolijk, gemoedelijk, meelevend, trots en vooral feestelijk zijn de steekwoorden behorende bij deze compositie. Het muziekstuk Waar de Kromme Rijn meandert is bijzonder omdat het geschreven is voor fanfare en slagwerkgroep. De compositie kan ook zonder slagwerkgroep worden uitgevoerd zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de compositie.
UITGEVER: Bronsheim Music.
WEBSITE: www.bronsheim.nl.

Carl Wittrock.

Three Caprices for Band

COMPONIST: Henk van Lijnschooten.
TIJDSDUUR: 10.45 min.
TOELICHTING: Werk uit 1977 bestaande uit de drie delen Tricky Metrics, Chorale en Rondo Folklorique. Van Lijnschooten schreef deze compositie in opdracht van de Festliche Musiktage Uster in Zwitserland. Aan het eerste deel Tricky Metrics ligt een sterke bijna stampende motoriek ten grondslag. Deze is echter zeer onregelmatig door voortdurend optredende accentverschuivingen die ontstaan door de toepassing van frequent wisselende maatsoorten. Na een kort koraalachtig middendeel volgt een Rondo Folklorique waarin de thematiek ontstaat uit korte flitsen van volksliedjes die echter zelden als zodanig herkenbaar zijn. Soms worden slechts enkele tonen van een volksliedje gebruikt of worden de tonen in een andere volgorde geplaatst. Het gehele deel is levendig van karakter, culminerend in een opzwepende slotclimax. Bron: Componisten en hun blaasmuziek SAMO.
UITGEVER: Molenaar Edition.
WEBSITE: www.molenaar.com.

Vierde divisie

Broken Sword

COMPONIST: Kevin Houben.
TIJDSDUUR: 11.00 min.
TOELICHTING: Eén van de vijf ceremoniële zwaarden die in de Tower of London bewaard worden, is het 'gebroken zwaard'. Iedere keer als er een Engelse koning of koningin wordt gekroond, wordt het tevoorschijn gehaald. Deze gelijknamige compositie gaat over de legende die bij het zwaard hoort. Zo zou een engel de punt van het zwaard hebben afgebroken om een moord te verhinderen. Kevin Houben nam deze legende om een compositie in filmmuziekachtige stijl te componeren. Sfeervol, overtuigend en vol uitdagingen.
UITGEVER: Scherzando.
WEBSITE: www.dehaske.com.

De Gaastmar, mids de marren

COMPONIST: Carl Wittrock.
TIJDSDUUR: 9:30 min.
TOELICHTING: De Gaastmar, mids de marren is geschreven ter gelegenheid van het honderdjarig jubileum van de christelijke muziekvereniging Concordia Gaastmeer in 2011. Deze compositie bestaat uit vier in elkaar overlopende delen. Het langzame eerste deel beschrijft de opkomende zon en het ontwaken van de natuur. In het tweede deel zorgen de vele toeristen voor bedrijvigheid. Het wordt druk op het meer, de wind is goed en de zeilboten halen hoge snelheden. Het derde deel brengt weer wat rust. In de zon dobberen op het water en genieten van het uitzicht. In deel vier is het feest. Na een wat aarzelend

begin wordt er volop gedanst.
UITGEVER: De Haske Publications.
WEBSITE: www.dehaske.com.

Vijfde divisie

Bliss

COMPONIST: Jacob de Haan.
TIJDSDUUR: 8.00 min.
TOELICHTING: Het Engelse woord 'bliss' betekent heerlijkheid of zaligheid. De titel is ontleend aan de oorsprong van het Noord-Brabantse dorp Dussen dat bestaat uit drie voormalige 'heerlijkheden' (landgoeden): Munsterkerk, Muilkerk en Heer Aartswaarde. Het werk omvat een drietal impressies. Het eerste deel schetst het verleden en het heden van Dussen. Het verleden komt tot uiting in de 'klassieke' inleiding, het heden in het snellere en meer dynamische vervolg. Dat de geschiedenis altijd een rol blijft spelen, blijkt uit het slot van dit deel, waarin het beginthema geïntegreerd wordt in het tempo van het heden. In het tweede deel weerklinken het riviertje de Dusse en het kasteel, twee karakteristieke elementen van Dussen. Het stromen van het water is hoorbaar in de trillers van de saxofoons, gecombineerd met het klokkenspel en de bar chimes. Tegelijkertijd is er een lyrische melodie te horen, die zacht begint en steeds sterker wordt, tot het gehele orkest speelt. Op het hoogtepunt gaat deze melodie over in een muzikale weerspiegeling van het kasteel, dat ook een vooraanstaande rol speelt in de 'heerlijkheid' van Dussen. Vanuit de statigheid van het kasteel eindigt dit deel zoals het is begonnen: met het kabbelende riviertje in de verte. Het derde deel schetst de culturele, sportieve en zakelijke levendigheid onder de Dussense bevolking, vertaald in een staccatothema afgewisseld met verrassende ritmische wendingen. In het slot van dit deel komt het beginthema terug, om te benadrukken dat Dussen zonder zijn geschiedenis Dussen niet zou zijn.
UITGEVER: De Haske Publications.
WEBSITE: www.dehaske.com.

Aanvulling sectie harmonie

Bij de opgave van de nieuwe verplichte werken sectie harmonie in Klankwijzer 7 hebben we per ongeluk Queen of the Dolomites van Jacob de Haan in de vijfde divisie over het hoofd gezien. Hierbij alsnog de toelichting op dit werk.

Vijfde divisie

Queen of the Dolomites

COMPONIST: Jacob de Haan.
TIJDSDUUR: 7.00 min.
TOELICHTING: Cortina d'Ampezzo in Italië, ook wel bekend als de Koningin van de Dolomieten, is wereldwijd een van de bekendste vakantiebestemmingen in berggebied. De rotsen van de Dolomieten die boven de plaats uittorenen, zoals de Tofane en Cristallo, zijn geliefd bij bergbeklimmers. De velden en bossen in het dal zijn een populair reisdoel voor toeristen die zich willen ontspannen op een van de meest pittoreske plaatsen ter wereld. In het beginthema van de compositie weerklinkt de majesteitelijke grootsheid van de kroon, de bergen die vanuit Cortina te zien zijn. Dan klinkt er een lyrisch thema, waarin de rust van een van de omliggende bergen wordt weerspiegeld. Ook de huizen van Cortina geven zich hier kortstondig aan over. Terug in het dorp horen we vervolgens de levendige Italiaanse klanken van het plaatselijke harmonieorkest dat de vele toeristen vermaakt nadat ze zich met de skiliften weer naar het dorp hebben begeven. Dan keert het lyrische thema terug, maar nu groots, als een eerbetoon aan de spreekwoordelijke troon waarop het dorp als koningin gesitueerd is. Het werk wordt afgesloten met de vorstelijke klanken van het beginthema, waarin wederom de kroon wordt bewonderd.
UITGEVER: De Haske Publications.
WEBSITE: www.dehaske.com.

Jacob de Haan.

PJ Klaaswaal: een krasse oude dame

Volgend jaar gaat de vlag in top bij de christelijke harmonievereniging Prinses Juliana uit Klaaswaal. PJ - zoals de krasse oude dame in de volksmond genoemd wordt - viert haar honderdjarig bestaan. Een mijlpaal voor een bloeiende en succesvolle vereniging.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO: ARCHIEF PJ

Een A-orkest met 75 leden, een jeugdorkest met 34 leerlingen en ieder jaar een volle agenda met uitdagende activiteiten. Het geheim van PJ Klaaswaal? Voorzitter Frank Frerichs: "Er is geen sprake van een geheim, maar van een bruisende vereniging. Iedereen binnen de vereniging is zeer actief. We zijn continue bezig met het beleid van de vereniging waarin volop aandacht is voor de jeugd, de opleidingen en het muzikaal niveau. We trachten vernieuwend te zijn en activiteiten al op lange termijn te plannen. We zijn nu al bezig met het programma van 2014."
Wie in de Hoeksche Waard de christelijke harmonievereniging Prinses Juliana Klaaswaal noemt, noemt in één adem ook het Maartconcert. Het jaarlijks optreden op de tweede zaterdag van maart is al ruim drie decennia een publiekstrekker voor de hele regio. Grote inspirator achter het muzikaal spektakel is dirigent Alex Zwijgers die sinds 1979 aan de artistieke touwtjes trekt in Klaaswaal. Artiesten zoals Stanley Burleson, Henk Poort, Tony Neef, Pearl Jozefzoon en Antje Monteiro waren er al te gast. Tijdens het 34e Maartconcert op 9 maart 2013 staan musicalster Joke de Kruijf en het koor Fine Fleur (bekend van Night of the Proms) op het podium in sporthal Cromstrijen in Numansdorp.
De christelijke harmonievereniging Prinses Juliana is samen met muziekvereniging Na Lang Streven een van de twee blaasorkesten in het 4000 zielen tellende Klaaswaal. PJ zag in 1913 het levenslicht als fanfare maar stapte twintig jaar later over op de harmoniebezetting. Het orkest komt al vele jaren uit in de eerste divisie. Hoogtepunten uit de rijke historie zijn verder een televisieoptreden, lp- en cd-opnames en concerten in De Doelen in Rotterdam. Om de blaasmuziek in de Hoeksche Waard te promoten, houdt de Klaaswaalse harmonie sinds enkele jaren een hafabraconcert waarop telkens de drie bezettingsvormen vertegenwoordigd zijn. In het jubileumjaar vindt dit concert plaats op 2 november met Brassband Schoonhoven en het Brabants Fanfare Orkest als gasten. Kweekvijver voor de grote harmonie is het in 1974 opgerichte jeugdorkest dat onder leiding van Josje de Regt uitkomt in de derde divisie. Reden genoeg voor voorzitter Frerichs om de toekomst met vertrouwen tegemoet te zien. "De financiën zijn goed op orde. Het maandelijks ophalen van oud papier brengt flink geld in de la. Bovendien heeft PJ een eigen fanclub die de nodige acties organiseert. Ook de jeugd doet actief mee om de vereniging gezond te houden. En we beschikken over een groot aantal trouwe sponsors."
PJ zet voor de viering van het honderdjarig bestaan een feesttent op waarin van 1 tot en met 8 juni 2013 allerlei activiteiten plaatsvinden. Verder is op 20 april een reünie van oud-leden en op 12 oktober een receptie. •

Meer informatie over het eeuwfeest van harmonievereniging Prinses Juliana Klaaswaal: www.pjklaaswaal.nl.

Dolle pret met houtje-touwtje-instrumenten

Men neme een stel steigerpijpen, cementkuipen, stokken, badslippers en conservenblikken. Stapt ermee een basisschool binnen en leert de kinderen er allerlei ritmes op spelen. Resultaat: een melodisch slagwerkconcert door dolenthousiaste jonge muzikantjes.

TEKST: FRANK VERGOOSSEN • FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

En die papa's en mama's maar denken dat ze lekker onderuit gezakt in de theaterstoel naar het optreden van hun kroost kunnen kijken. Vergeet het maar. Nog voordat het concert losbarst, gaat dirigent Peter de Boer ook met het publiek aan de slag. De slotpresentatie van Het Groot Zelfgemaakte Schoolplein Orkest bestaat uit een interactief concert waarbij ook het ritmegevoel van de bezoekers flink op de proef wordt gesteld. Klappen, rappen, gillen en joelen. 'Ooooooh!', klinkt het uit de kelen van de honderden ouders in de zaal. "Laat het geluid aanzwellen als een orkaan, als een tsunami", jut De Boer de boel nog wat op. Muziekgebouw Eindhoven trilt op zijn grondvesten. Zo wil de dirigent het horen. Dan marcheren uit alle hoeken van de zaal de artiesten strak in de maat het podium op. Kinderen van negen Eindhovense basisscholen. Met shakers, gemaakt van conservenblikken gevuld met rijst, geven ze het marstempo aan. Het slotakkoord van het Groot Zelfgemaakte Schoolplein Orkest, dat vanwege het slechte weer naar binnen is verhuisd, kan beginnen. Een veertig minuten durend interactief, theatraal, ritmisch en melodisch percussieconcert passeert de revue. Er wordt gezongen, geklapt, gerapt en gestampt. Getrommeld op de meest vreemdsoortige instrumenten. Pvc-buizen, cementkuipen, Bonduelle-blikjes, schudkokers en klankplaten. Een dure marimba aanschaffen? Niet nodig. Een melodielijn kun je ook creëren door met teenslippers op de opening van gestemde steigerpijpen te slaan. Ja, zelfs het lichaam wordt gebruikt om ritmische effecten te produceren. Uitgelaten en fanatieke kinderen op het podium. Enthousiaste en trotse ouders in de zaal. Zaten nu maar Haagse

beleidsmakers in de zaal. Dan hadden ze met eigen ogen kunnen zien hoeveel plezier kinderen beleven aan muziek. Ook al zijn de middelen nog zo eenvoudig.

Het Groot Zelfgemaakte Schoolplein Orkest is een product van Fort van de Verbeelding, een gezelschap van communitymusici dat projecten bedenkt waarin muziek en mensen centraal staan. De uitvoering vindt plaats in de kantlijn van het slagwerkconcours TROMP Percussion Eindhoven. Dit internationaal evenement zet Eindhoven iedere twee jaar op de kaart als de slagwerkhoofdstad van Nederland. Dertig supertalentvolle slagwerkers uit alle uithoeken van de wereld strijden gedurende elf dagen om de zege. De prestigieuze percussiewedstrijd wordt omlijst met een uitgebreid educatief programma en concerten, clinics, workshops en demonstraties van coryfeeën uit de slagwerkwereld. Voor Het Groot Zelfgemaakte Schoolplein Orkest hebben zich negen Eindhovense basisscholen met in totaal enkele duizenden leerlingen aangemeld. Het programma is bestemd voor alle groepen van de basisschool vanaf de kleuters tot en met groep 8. De afgelopen maanden hebben musici van het Fort van de Verbeelding op iedere school workshops gegeven. Dat traject werd op iedere schoollocatie afgesloten met een schoolpleinconcert. In het openingsweekeinde van het TROMP-concours presenteren zich vervolgens alle deelnemende scholen samen tijdens het Zeer Grote Slotakkoord. De bedoeling was dat het spektakel in de openlucht op de Markt in Eindhoven zou plaatsvinden. Zevenhonderd kinderen hadden zich aangemeld. Maar de weergoden gooien weer eens roet in het eten. Noodgedwongen verhuist de happening in afgeslankte vorm naar de grote zaal van het Muziekgebouw Eindhoven.
De pret bij de deelnemers is er niet minder om. Met een big smile op zijn gezicht komt Garrely (8) na het concert het podium af. "Heel erg leuk", antwoordt de leerling van basisschool De Bergen op de vraag hoe hij het optreden vond. Niet alleen aan het slotconcert heeft hij veel plezier beleefd, ook aan de workshops op school. "Het waren mijn lievelingslessen." Ook Joris (10) vond het slotakkoord echt gaaf. Maar de workshops op basisschool De Driestam waren nog leuker. "Toen mocht ik meer verschillende instrumenten bespelen."

'De betrokkenheid van ouders was groot'

Peter de Boer, mede-initiatiefnemer van Fort van de Verbeelding, kijkt tevreden terug op het project. Vooral de grote belangstelling van zowel scholen als ouders maakt hem blij. "Mijn missie is om met houtje-touwtje-instrumenten een brug te slaan met de professionele wereld van het TROMP-concours", vertelt hij. De Boer legt nog eens uit wat dit soort projecten doet met kinderen. "Het prikkelt hun fantasie, verhoogt de concentratie, bevordert sociaal gedrag en verbetert de leerprestaties." Ook Petra Raijmakers, directeur van basisschool BoschAkker, reageert enthousiast. "Een enorm leuk evenement", zegt ze. "We hebben afgelopen week op school al het Grote Schoolplein Concert gehad. Van half elf 's morgens tot één uur 's middags zijn de kinderen doorlopend in de weer geweest. Zelfs de kleuters van groep 1 hebben het al die tijd volgehouden. Dat geeft aan hoe leuk kinderen dit vinden. Ook de betrokkenheid van de ouders was groot. Dat zie je niet vaak bij schoolprojecten." Muziek staat bij basisschool BoschAkker hoog in het vaandel. Twee jaar geleden deed de school in het kader van TROMP ook al mee aan Fanfare Dakar, eveneens een educatief project van het Fort van de Verbeelding. Raijmakers: "Daar praten de kinderen nu nog over." Dat succes heeft er inmiddels in geresulteerd dat de school gestart is met een blazersklas. Ook zijn er al kinderen doorgestroomd naar harmonie De Eendracht uit Tongerle. Raijmakers en haar team staan volledig achter al die muzikale projecten. "Muziek draagt enorm bij aan de ontwikkeling van kinderen." ●

Kippenvel bij concerten met een blaasorkest

Syb van der Ploeg maakte in de jaren negentig furore als zanger en frontman van de Friese popband De Kast. Met zijn imposante stembereik maakte hij indruk als Jezus in de eerste editie van de muzikaal Bijbelse productie The Passion en het televisieprogramma De Beste Zanger van Nederland. Maar wist u dat in het DNA van de Friese zanger ook blaasmuziekgenen zitten?

TEKST: FRANK VERGOOSSEN • FOTO: HENK BLEEKER

Zelf is hij nooit lid geweest van een harmonie, fanfare of brassband. "Ze konden geen gitarist gebruiken", lacht hij. Toch is Syb van der Ploeg opgegroeid met de amateurmuziek. In Zwaagwesteinde, waar hij zijn jeugd doorbracht, trad hij regelmatig op met het plaatselijke muziekkorps. De band met de amateurblaasmuziek zit ook in zijn bloed. Zijn opa - ook met de naam Syb van der Ploeg - was in de regio Dokkum als dirigent actief in de blaasmuziek en de koorwereld. Inmiddels deelt de rockzanger regelmatig het podium met blaasorkesten. Een wereld waar hij zich erg thuis voelt. Vooral het enthousiasme van de amateurmuzikanten spreekt hem aan. Van der Ploeg: "Het is heel inspirerend om deze mensen met zoveel gedrevenheid en passie aan het werk te zien. Ik zie bij amateurverenigingen vaak meer bezieling in hun spel dan bij professionals. De blaasorkesten zijn vaak een kweekvijver voor jong talent. De echte talenten groeien uit tot musici in grote orkesten zoals bijvoorbeeld het Noord-Nederlands Orkest, waarmee ik onder andere een tour heb gedaan met Beatles- en Queenmuziek. Prachtig is dat!"

Syb van der Ploeg is geboren in Dokkum, maar woonde het grootste deel van zijn jeugd in Zwaagwesteinde. Vanaf 1985 speelde hij met vrienden in de band Wish to Escape. Toen de groep in 1992 besloot Nederlandstalige nummers te gaan maken, veranderde de naam in De Kast. Singles als Morgen, Een teken van leven, Raak en De ideale vrouw vormden de aanloop

> 'Ik zie bij amateurs vaak meer bezieling dan bij professionals'

40 met als hoogste positie de tweede plaats. De Kast groeide uit tot één van Nederlands populairste bands. Het was de eerste popgroep in Nederland die een stadionconcert gaf. In 2002 verruilde Van der Ploeg De Kast voor de Engelstalige rockband Spanner. Tegenwoordig speelt De Kast in de oude samenstelling weer geregeld samen. Ook als soloartiest laat Van der Ploeg regelmatig van zich horen. Zo speelde hij in de musicals Nostradamus, Rembrandt en Sonneveld muzikaal-Bijbelse evenement vanuit de binnenstad van Gouda dat live te zien was op televisie. Begin 2007 stond hij aan de wieg van een avondvullende popvoorstelling met de populairste Amerikaanse West Coast-nummers aller tijden genaamd Motel Westcoast. Met deze vocale productie is hij vanaf januari weer te zien in veertig theaters.

Tussen alle bedrijven door treedt Syb van der Ploeg op als gastsolist tijdens concerten met harmonieën, fanfares of brassbands. Voor deze beschikking. "Met mij kun je alle kanten uit", legt de zanger uit. "Behalve de grootste De Kast-hits speel ik muziek uit Motel Westcoast met onder

Mac, Crosby Stills Nash and Young en vele andere. Verder repertoire uit een andere show die

Queen en Coldplay. Ook liedjes van Wim Sonneveld zijn mogelijk, evenals repertoire uit de musical Rembrandt. Leuk om te doen is ook Nederpopmateriaal of klassiekers zoals You'll never walk alone."
Het programma voor een concert met een blaasorkest wordt in overleg met de vereniging samengesteld. "Vaak kijken we wat het orkest

arrangementen uitgeschreven, gehuurd of ingekocht." Van der Ploeg merkt op dat de aanvragen voor optredens met amateurverenigingen steeds frequenter binnenkomen. Om hier nog beter op te kunnen inspringen, wil hij meer geschikt materiaal laten bewerken. "Het wordt nu tijd om zelf nog wat arrangementen te laten uitschrijven zodat ik meer kant-en-klaar repertoire voorhanden heb. Van titels zoals In Nije dei, Woorden zonder woorden, Raak, Teken van leven en Hart van mijn gevoel beschik ik binnenkort over de partituren."
Vooral door de grote dynamische verschillen waartoe een blaasorkest in staat is, komen veel van zijn nummers met begeleiding van een grote blazerssectie extra goed tot hun recht. "In In Nije dei komen de partijen dan heel mooi naar voren, terwijl een opzwepend feestnummer als Raak nog feestelijker klinkt. Een song als Teken van Leven klinkt door de blazerspartijen bijna carnavalesk."
Voor een concert met een blaasorkest reserveert de zanger de dag van het optreden om samen met het orkest te repeteren. Ook is hij bereid om een of twee weken voor het concert de repetitie te bezoeken. "Het is prachtig om te zingen met een geweldig groot gepassioneerd orkest om je heen. Ik krijg er soms kippenvel van als ik op het podium sta."
Werken met amateurverenigingen is voor Van der Ploeg telkens weer een nieuwe uitdaging om er ongeacht het niveau van het orkest een muzikale happening van te maken. "Ieder optreden is anders en afwisselend. De ene keer zit je in het oosten van het land, dan weer in het zuiden. Maar waar je ook komt: als je de taal van de muziek spreekt, versta je elkaar altijd. Dat staat telkens opnieuw garant voor mooie samenwerkingen."

Meer informatie: www.mbnproducties.nl en www.sybvanderploeg.nl.

Op de voorgrond het hoofdgebouw met 5 winkelverdiepingen, achteraan het restaurant, de servicedienst, telesales en support, administratie en de opslagruimtes.

Onze cafebar met de lekkerste koffie ter wereld.

De customshop met de mooiste en meest unieke gitaren.

In de gitaarafdeling hebben we voor ieder wat wils.

Onze lichtafdeling: altijd testklaar met de nieuwste snufjes.

drumsets in overvloed voor zowel beginners als pro´s.

Duizenden artikels liggen op voorraad in het hypermoderne magazijn.

JACK DANNY
GG ROCK PACK WINE RED
Onklopbare prijs/kwaliteitsverhouding!
Exclusief bij Music Store!
Kenmerken: geschroefde hals, palissander fingerboard, 22 toetsen met DOT-inlays 2 Humbucker, 3-Weg PU-keuzeschakelaars. 2 volume- / 2 toonregelaars. Inbegrepen: gitaartas, stemtoestel, draagriem, kabel, plektren & snaren.
GIT0016692-000

J&D

JACK DANNY LP ROCK PACK BLACK
Onklopbare prijs/kwaliteitsverhouding!
Exclusief bij Music Store! Kenmerken: geschroefde hals, palissander fingerboard, 22 toetsen met DOT-inlays 2 Humbucker, 3-Weg PU-keuzeschakelaars, chroom hardware. Inbegrepen: gitaartas, stemtoestel, draagriem, kabel, plektren & snaren.
GIT0016691-000

TOPSELLER!

FAME DIGITAL

TOPSELLER!

FAME DD-506 E-DRUM SET
ONZE MEGASELLER MET ONGELOOFLIJKE PRIJS/KWALITEITS-VERHOUDING! INCL. GRATIS HOOFDTELEFOON!
Inbegrepen: DD-506 soundmodule, 4 drumpads voor snare en toms, 1 kick pad, 3 cymbal pads, HiHat control pedaal, Voetpedaal, drumrack inclusief houders en klemmen, stroomadapter, hoofdtelefoon, sticks. **DRU0014595-000**

SONOR

SONOR SMART FORCE STUDIO
De SONOR Smart Force Serie – speciaal voor beginners, tegen een onslaagbaar aantrekkelijke prijs.
Inbegrepen: 20"x17,5" BassDrum, 10"x8" + 12"x9" TomTom, 14"x14" FloorTom, 14"x5,5" SnareDrum, Hardware.
De afbeelding dient enkel als voorbeeldset! De cymbalen zijn niet inbegrepen! **DRU0022703-000**

Gibson USA

LIGHTMAXX PLATINUM CLS-1
RGB-LED COMPACT-LED-SYSTEM SET
Deze innovatieve Platinum CLS-1 is een direct functionele lichtset op basis van LED-technieken. Ideaal voor muziekbanden, bands en DJ's die op zoek zijn naar een compact dat het zelfs met een kleine auto kan vervoerd worden. **LIG353**

LIGHTMAXX
CLS-1 KOMPLETTSET
1x CLS-1
1x Stativ LS 20
1x CLS Fußschalter
1x CLS Transportkoffer

lightmaXX PLATINUM LINE

FAME SOUNDPACK 12
AKTIVSYSTEM MKII
Het Soundpack 12 speakersysteem is een 2-weg aktief satellietensysteem dat bestaat uit een 12" Aktiv-Subwoofer, en 2 compacte topluidsprekers met een 6,5" midrange luidspreker en 1" hogetonen driver. De 3 versterkers en de op het systeem afgestemde electronica is handig in de subwoofer ingebouwd.. **PAH450**

FAME DIGITAL

INCL. STATIEVEN, AANSLUITKABELS EN BESCHERMHOEZEN

Meer dan 1000 Gibson modellen op voorraad!

* Alle prijzen zijn inclusief 21% BTW, PPR (adviesprijs van de fabrikant)

MUSIC STORE professional GmbH · Istanbulstr. 22-26 · 51103 Köln · +49 221 8884-1660 · export-nl@musicstore.de

Dirigenten op retraite in Groningen

De studieweek Full-Size Conducting is het jaarlijks visitekaartje van de opleiding hafabradirectie aan het Prins Claus Conservatorium in Groningen. De dertiende editie van woensdag 30 januari tot en met zaterdag 2 februari zoomt in op de Tao van het Dirigeren naar het gelijknamige boek van Jan Stulen. Hoofdvakdocent Tijmen Botma over het belang van de studieweek.

TEKST: DOOR ONZE REDACTIE • FOTO: PCC GRONINGEN

Full-Size Conducting vindt voor de 13e keer plaats. Wat is de meerwaarde van zo'n week?

"Deze week is exclusief voor de studenten van het PCC. Het is, naast het uitgebreide lessenpakket, een belangrijke pijler van de studie hafabradirectie in Groningen. Maar ook voor dirigenten en studenten van buiten de school is het interessant om de openbare lessen, discussies, lezingen en masterclasses te volgen."

Het boek Tao van het Dirigeren van Jan Stulen is de rode draad. Waarom is voor dit thema gekozen?

"Jan Stulen heeft een prachtig boek geschreven over dirigeren. Hij heeft als uitvoerend dirigent en docent orkestdirectie ongelooflijk veel kennis en ervaring die hij met jonge dirigenten wil delen. Met name onderwerpen zoals psychologie, groepsdynamiek, verbale en fysieke communicatie, leiderschap en het dirigeeronderwijs."

Het PCC biedt de opleiding Associate Degree aan. Wat houdt dit in?

"Op het gebied van hafabradirectie is het PCC de eerste school die dit aanbiedt. De HBO-opleiding Associate Degree houdt in dat er op hoog niveau in twee jaar een akte kan worden behaald en niet zoals bij een bacheloropleiding in vier jaar. Het instapniveau ligt daarbij wel hoger. De meeste kandidaten zijn al wat ouder en hebben al een muzikale opleiding/carrière achter de rug. Het vakkenpakket is identiek aan de bachelor alleen gaan we soms iets minder diep op de materie in. Er hoort wel een uitgebreid stagepakket bij. Studenten kunnen daarna eventueel doorstromen naar het niveau bachelor en alsnog die verdieping beleven."

Wat komt in de workshop van Jan-Ype Nota aan bod?

"Het omgaan met een strijkorkest. In de huidige literatuur voor blaasmuziek kom je steeds meer strijkinstrumenten tegen zoals cello, contrabas en altviool. Kennis van klankvoorstelling, speelmanieren, instrumenteren en combineren van strijkinstrumenten met blazers moet meer en meer aanwezig zijn."

In de masterclass van Danny Oosterman komt het ijzeren repertoire van oude Nederlandse meesters voorbij. Hoe belangrijk is het dat jonge dirigenten hier kennis mee maken?

"Als ik nu willekeurig composities laat horen van Henk van Lijnschooten, Herman Strategier of Meindert Boekel reageren studenten heel enthousiast en spreekt het idioom hen zeer aan. Wanneer ik dan vraag uit welk land deze muziek komt, uit welke tijdsperiode en wie de componist is, dan moeten ze het antwoord vaak schuldig blijven. Kennis van de huidige blaasmuziekcomponisten is ruimschoots aanwezig, maar waar de huidige generatie zich onder andere door heeft laten inspireren, weet men vaak niet. Daarom de keuze voor deze 'oude meesters'." •

Programma Full-Size Conducting

Woensdag 30 januari: workshop Jan-Ype Nota met het PCC strijkersensemble; masterclass Associate Degree met Tijmen Botma en Harmonie '67.
Donderdag 31 januari: masterclass Jan Stulen met Trompetter Korps Koninklijke Marechaussee.
Vrijdag 1 februari: inleiding Jan Stulen: De Tao van het Dirigeren; educatief symposium over de dirigent als zzp-er; masterclass Jan Stulen met Brassband De Wâldsang.
Zaterdag 2 februari: masterclass Danny Oosterman met Nationaal Fanfare Orkest.
Reserveren toehoorders: telefoonnummer (050) 595 13 29 of per mail naar w.t.de.jong@pl.hanze.nl.

Tijmen Botma.

Lekker gek doen tijdens Hakaai 2012

In de serie Concert van de maand richt Klankwijzer de schijnwerper op concerten, presentaties en manifestaties met een opvallende artistieke invulling of een bijzondere aanleiding. In deze aflevering een terugblik op de vijfde editie van Hakaai, een play-in voor jeugdige en herintredende muzikanten van verenigingen in de kop van Noord-Holland.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO'S: ANJA DE GRAAF

Voor Joek Langelaan (12) is het niet de eerste keer dat ze meedoet aan Hakaai. "We spelen veel meer bekende liedjes dan bij de eigen vereniging", zegt de bugelliste die vijf jaar lid is van fanfare Soli Deo Gloria uit Breezand. "Hier spelen we met veel meer muzikanten dan bij de vereniging. Het is altijd erg gezellig. Volgend jaar doe ik zeker weer mee want het is echt heel leuk." De 15-jarige Chrissie Rooijakkers speelt ook bugel bij Soli Deo Gloria. Voor haar is het pas de eerste Hakaai-deelname. "Hakaai is leuk omdat je voornamelijk speelt met leeftijdgenoten waarmee je ook in de pauzes gezellig kunt kletsen." Dirigent Michiel Drijver vindt dat het oog ook wat moet hebben. Muzikanten die alleen kaarsrecht achter hun lessenaar zitten, levert een saai plaatje op.

In de serie Concert van de maand belicht Klankwijzer bijzondere concerten of optredens met opmerkelijke cross-overs, medewerking van verrassende (professionele) solisten, gebruik van bijzondere (niet-eigen) instrumenten of een opvallende programmakeuze. Ook concerten met een zeer lange traditie, een bijzondere aanleiding of bij een opmerkelijke gelegenheid zijn welkom. Datzelfde geldt voor originele of aansprekende manifestaties om de interesse van de jeugd te wekken voor de amateurmuziek. Stuur tips voor deze rubriek naar: redactie@klankwijzer.nl.

Daarom studeert hij met het orkest ook bewegingen en dansjes in. De beide jonge muzikanten zijn enthousiast over deze vorm van presentatie. "Dat is heel anders dan stilzitten", merkt Chrissie op. "Al spelend bewegen kan trouwens best nog ingewikkeld zijn." Ook mogen de muzikanten zich verkleden en kleur in hun haar spuiten. "Je mag lekker gek doen", zegt Chrissie die vast van plan is om volgend jaar weer in te schrijven.

De titel Hakaai is afgeleid van de eerste letters van de vijf muziekverenigingen die de play-in

Rockende muzikanten tijdens het Lagedijker Festival.

organiseren: Harmonie Excelsior, Kunst na Arbeid, Advendo, Apollo en Irene. Deze Langedijker verenigingen presenteren zich ieder jaar tijdens het Langedijker Festival. Om hun jeugdige muzikanten de kans te geven in een groot orkest te spelen, startten ze vijf jaar geleden met de play-in Hakaai. Overdag studeren ze een programma in voor een concert dat de opmaat vormt voor het Langedijker Festival. De première in 2008 in theater De Binding in Zuid-Scharwoude was meteen een schot in de roos. Reden voor de initiatiefnemers om van Hakaai een jaarlijks terugkerende happening te maken. Met 54 deelnemers zit de belangstelling nog steeds in de lift. "Ons doel is om de jeugd te laten zien hoe leuk het is om vooral samen muziek te maken", legt Anja de Graaf namens de organisatie uit. "We hopen daarmee een steentje bij te dragen om jonge muzikanten gemotiveerd te houden. Bij veel orkesten zijn doorgaans maar een beperkt aantal jeugdleden actief. Bij een aantal verenigingen zijn de jeugdorkesten vanwege een gebrek aan leerlingen al opgeheven. Bij Hakaai ontdekken ze dat ze niet de enige zijn die spelen in een blaasorkest. Door deze play-in komen ze met elkaar in contact." De deelnemers krijgen de bladmuziek van te voren toegestuurd zodat ze de stukken thuis alvast in de grondverf kunnen zetten. Voor het inschrijfgeld van tien euro krijgen de deelnemers behalve de muziek en een oergezellige dag ook drank en maaltijden aangeboden, bestaande uit een lunch en een diner met als hoofdgerecht een patatje met.

De Graaf vertelt dat Hakaai niet alleen een kwestie van instuderen en uitvoeren van muziek is. "We hebben gekozen voor een flitsende vernieuwende opzet. Onder leiding van Michiel Drijver wordt binnen een dag een compleet thema uitgewerkt met muziek, choreografie, kleding, presentatie en toneel. Die aanpak sluit aan bij de belevingswereld van de jonge muzikanten." Het thema van de lustrumuitgave van Hakaai is Let's Rock. Een medley van Queen-nummers zoals We Will Rock You, We Are the Champions en Another One Bites the Dust, de hit Rolling in the Deep van Adele, Accidentally in Love van Counting Crows uit de film Shrek 2 en een selectie van Rolling Stones-oldies met I Can't Get No Satisfaction en Jumpin' Jack Flash passeren de revue.

'Al spelend bewegen kan best ingewikkeld zijn'

Succesnummer is Drum's in the Air. Hakaai-muzikanten nemen plaats achter een onzichtbaar drumstel om als luchtdrummer uit de bol te gaan, terwijl de overige orkestleden zorgen voor allerlei drumgeluiden. Ook de vijf Langedijker orkesten presenteren ieder een programma in een bepaalde muziekstijl. Thema's zijn musical, film, Zuid-Amerikaanse muziek, volksmuziek en jazz. Hakaai staat ook open voor herintreders en volwassen beginners. Een doelgroep die nog wel eens over het hoofd gezien wordt. In voorgaande jaren leverde dit slechts sporadisch een deelnemer in deze categorie op. Van de 54 Hakaai-muzikanten dit jaar zijn er dertien ouder dan dertig jaar waarvan er zelfs tien ouder zijn dan zestig jaar. "Leuk om te zien dat ook de oudere mensen zich goed kunnen vinden in de vernieuwende aanpak", concludeert De Graaf. De bedoeling is dat Hakaai ook volgend jaar weer gehouden wordt. De datum is nog niet bekend. ●

Luchtgitaar spelen tijdens Hakaai 2012.

De klarinet staat centraal in België

Na de prestigieuze Koningin Elisabethwedstrijd voor viool staat in België opnieuw een topcompetitie voor solisten op de agenda. Van 7 tot en met 18 januari 2013 vindt in het Koninklijk Muziekconservatorium van Gent de 2e International Clarinet Competition Gent plaats. Een interessant uitje, ook voor Nederlandse klarinettisten.

TEKST: EDDY VANOOSTHUYSE • FOTO: LANE PEDERSON

De International Clarinet Competition Gent bestaat uit vier voorrondes, een halve finale met een optreden met een strijkkwartet en een finale over twee avonden met begeleiding van Brussels Philharmonic. Op het programma staat het verplichte Concerto van Henry Tomasi. Daarnaast hebben de finalisten de keuze tussen twee concertino's van Karel Lodewijk Hanssens. De manuscripten van deze 19e eeuwse werken bevinden zich in de bibliotheek van het Koninklijk Muziekconservatorium van Gent. Brussels Philharmonic, Oscarwinnaar met de filmmuziek van The Artist, heeft de laatste jaren een gigantische weg afgelegd en concerteert nu in de belangrijkste zalen van België, maar ook in het Concertgebouw van Amsterdam, de Cité de la Musique in Parijs en grote zalen van Wenen, Salzburg, Berlijn, Venetië en Londen. Dirigent tijdens de finale is de Franse klarinettist-dirigent Paul Meyer. De finales zijn donderdag 17 en vrijdag 18 januari, telkens om 20.00 uur. De toegang is gratis.

De organiserende International Music Promotion (IMP) heeft voor deze wedstrijd een internationale topjury samengesteld. Musici zoals Karl Leister (Berliner Philharmoniker), Kari Krikku, Nicolas Baldeyrou (Orchestre Philharmonique de Radio France), Stanley Drucker (New York Philharmonic), Philippe Cuper (Opera de Paris), Eddy Vanoosthuyse (Brussels Philharmonic), Koichi Hamanaka (NHK Tokyo) en vele anderen beoordelen twee weken lang de kandidaten. Juryvoorzitter is Jan Briers, algemeen directeur van het Festival van Vlaanderen, het grootste muziekfestival in België. Onder meer Jan Raes, algemeen directeur van het Koninklijk Concertgebouworkest, is erevoorzitter.

De tweede finaleavond is meteen de start van het 3e European Clarinet Festival Gent. Dit reizend festival komt iedere tweede editie terug naar België. De eerste uitgave was in Kortrijk (België), de tweede in 2011 was in Madrid (Spanje). Volgend jaar doet het festival Polen aan. Er zijn doorlopend concerten, masterclasses, workshops en clinics met gasten uit de hele wereld. De avondconcerten vallen direct in de kijker. Op 19 januari staat de versterkte bigband van de Koninklijke Belgische Marine onder leiding van Bjorn Verschoore op het affiche. De mariniers begeleiden Valdemar Rodriguez (Venezuela), Robert Spring (USA), Stéphane Chausse (Frankrijk) en de ster van de avond Paquito D'Rivera (Cuba-USA). Na dit concert start een jazzcafé met onder meer Stéphane Chausse en Paquito D'Rivera.
Op zondagavond 20 januari vindt het slotconcert plaats, georganiseerd door IMP en de Kiwanis Sint-Martens-Latem/Deurle. Toegang 25 euro, receptie inclusief. Op het programma Brussels Philharmonic onder leiding van Dirk Brossé, artistiek directeur van het Chamber Orchestra of Philadelphia en muziekdirecteur van het Filmfestival van Gent. Solisten zijn Eddy Vanoosthuyse (België), Kari Krikku (Finland), Matthias Müller (Zwitserland), Guiffredi Corado (Italië) en de eerste laureaat van de internationale klarinetwedstrijd. Paquito D'Rivera sluit het festival met begeleiding van het orkest af. De presentatie is in handen van Jan Becaus, nieuwslezer bij de VRT. •

De Cubaans-Amerikaanse klarinettist Paquito D'Rivera is de topattractie van het festival in Gent.

Van:Laar®

Trumpets & Flugelhorns

Always quirky

Margraten, The Netherlands • Markneukirchen, Germany • T +31-(0)43 458 28 41 • www.vanlaartrumpets.nl

3rd *European* Clarinet festival

Under the patronage of Her Majesty Queen Paola

18 – 20 JANUARI 2013

Royal Conservatory Gent, Hoogpoort 64

www.international-music-promotion.be

- During the day: concerts, masterclasses, clinics, workshops, etc.
- International Clarinet Choir Festival with choirs from all over Europe
- Bass clarinet congress with international guests from all over the world

18 January 2013 – 20.00u Opening concert of the festival conducted by Paul Meyer Free entrance	2nd final evening, 2nd International Clarinet Competition Gent & proclamation. Three candidates/finalists with the Brussels Philharmonic, conducted by Paul Meyer. 1st final evening is January 17 with three candidates/finalists with the Brussels Philharmonic, conducted by Paul Meyer.
19 January 2013 – 20.00u Jazz concert with the Royal Band of the Belgian Navy Free entrance	Conducted by Bjorn Verschoore with Valdemar Rodriguez (VE), Stephane Chause and Paquito D'Riviera (CU-USA).
20 January 2013 – 20.00u Brussels Philharmonic conducted by Dirk Brossé Entrance: 25€ (reception included)	Closing concert: in cooperation with Kiwanis Sint-Martens-Latem/Deurle, with Eddy Vanoosthuyse (BE), Matthias Muller (CH), Karri Kriku (FI), Giuffredi Corrado (IT), Paquito D'Riviera (CU-USA) and the 1st prize winner of the International Clarinet Competition Gent.

Aidis fluitdag in Noordwijk

Blaasinstrumenten Import Nederland en Music All In houden zaterdag 2 februari 2013 een Aidis fluitdag in Noordwijk.

De workshop staat onder leiding van de fluitist Kees Alers (foto). De studiedag staat open voor iedere fluitist vanaf muziekschoolniveau B of vanaf 3 jaar speelervaring. Ook fluitisten die op een ander merk dwarsfluit spelen dan Aidis zijn van harte welkom. Kees Alers heeft voor deze dag een speciaal programma uitgewerkt waarbij alle belangrijke facetten van het fluitspel aan bod komen. Er wordt aandacht besteed aan onder andere ademhaling, warming-up, klank, techniek, samenspel, moderne technieken en fluitrepertoire. Deelnemers krijgen de benodigde bladmuziek drie weken van te voren toegestuurd zodat ze thuis alvast kunnen oefenen. Het programma omvat gevarieerd repertoire van verschillend niveau met diverse muziekstijlen. Kees Alers (Rotterdam, 1958) studeerde in 1982 cum laude af aan het Rotterdams Conservatorium bij Raymond Delnoye. Hij was als eerste fluitist verbonden aan diverse orkesten en treedt regelmatig in binnen- en buitenland op als solist. Alers werkt regelmatig mee aan televisieopnamen voor het programma Nederland Zingt van de Evangelische Omroep. Op zijn naam staan 26 solo-cd's en hij is te beluisteren op meer dan 400 cd's met orkesten, koren en ensembles. De Aidis fluitdag wordt gehouden bij Music All In, Keyserswey 63, 2201 CX Noordwijk en begint om 10.00 uur. Het inschrijfgeld voor deze dag bedraagt 15 euro. Aanmelden kan via het online-aanmeldformulier op www.blaasinstrumentenimport.nl. Neem voor meer informatie contact op met Blaasinstrumenten Import Nederland, info@selmer.nl of tel. 0182 644000.

Portret van Alex Schillings in boekjesserie

Deel 5 van de Limburgse boekjesserie Dirigenten is gewijd aan Alex Schillings.

"Bij veel dirigenten mis ik diepgang, in de manier van dirigeren, van repeteren, van programmeren. Ze zijn stil blijven staan in hun ontwikkeling. Als ik hen aan het werk zie, denk ik: wat heb jij de laatste tien jaar gedaan?" Een citaat van dirigent Alex Schillings in de nieuwe uitgave van de boekjesserie Dirigenten.

Muziekpublicist en schrijver Jos Frusch en blaasmuziekliefhebber Huub Parren besloten op onderzoek te gaan naar de betekenis van de dirigent in de Limburgse blaasmuziekwereld. In een serie boekwerkjes worden dirigenten geportretteerd die actief zijn of waren bij de vele harmonieën, fanfares en brassbands die Limburg rijk is. Wat drijft hen, wat is hun artistiek credo, wie zijn hun idolen? Wat zijn hun hobby's, hun dierbaarste muzikale herinneringen, hun ambities? Hoe denken anderen over hen en hoe denken ze zelf over (de toekomst van) de blaasmuziek?
In deel 5 in deze serie staat Alex Schillings centraal. Als dirigent, docent op de conservatoria van Zwolle en Den Haag en muziekadviseur van Kunstfactor legt Schillings (Gulpen, 1957) voortdurend de nadruk op de scholing en ontwikkeling van dirigenten. Die betrokkenheid bij de ontwikkeling van mensen is grotendeels gestoeld op eigen ervaringen. Zijn eigen artistieke prikkel haalt hij vooral uit de vele vaak internationale cursussen, clinics en workshops.
De dirigentenportretten verschijnen in een frequentie van zes per jaar. Eerder verschenen portretten van Björn Bus, Ingeborg Stijnen, Sef Pijpers en Fried Dobbelstein. De verkoop van de boekjes verloopt via de webshop www.mooilimburgswebshop.nl van de beide Limburgse dagbladen. De prijs bedraagt 9,95 euro.

Erfenis van Kunstfactor: een waslijst aan interessante werken

Per 1 januari 2013 valt het doek voor sectorinstituut Kunstfactor. Daarmee komt een flink budget voor repertoire-uitbreiding te vervallen. Het instituut stak de afgelopen vijf jaar 400.000 euro in vernieuwende en verbredende composities. Een belangrijk deel van dat bedrag kwam ten goede aan de blaas- en slagwerksector.

TEKST: FRANK VERGOOSSEN • FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

Kunstfactor liet muziek voor cross-overs met andere culturen schrijven.

We lopen in vogelvlucht door de lijst. Four in One van Koos Mark, Into the Beat van Carron Schilders, Clavo! van Jan Wessels. Zomaar een greep uit de dertien werken die Kunstfactor liet schrijven in het kader van het lichte muziekproject Swinds. Nieuw repertoire voor cross-overs met andere culturen zoals Klinkend Kaseko van Robby Alberga/Jan Bosveld en Kasbo Suite van Christian Sade. De bestsellers Hollandse Hits en Pophits.nl die Peter Kleine Schaars speciaal arrangeerde voor jeugdorkesten. Werken voor vocale en instrumentale solisten met orkest zoals Book of Urizen van Jacob de Haan en Concertino for Percussion & Band van Menno Bosgra. En wat te denken van de vele verplichte werken voor grote wedstrijden zoals het Wereld Muziek Concours, de Nederlandse Brassband Kampioenschappen en de Open Nederlandse Fanfare Kampioenschappen: The Legend of the Cloak van Rob Goorhuis, Altropos van Kevin Houben, Time Macjine van Thomass Doss en Light in the Darkness van Joop van Dijk om maar een paar dwarsstraten te noemen. Zo kunnen we nog wel een tijdje doorgaan. Bijna argeloos lezen we in programmaboekjes, publicaties of partituur: Geschreven in opdracht van Kunstfactor. Maar je staat er niet bij stil om hoeveel werken het daarbij gaat. Het naderende afscheid van het sectorinstituut is een mooie gelegenheid om al die opdrachten eens op een rij te zetten. Dan valt pas op hoe indrukwekkend de lijst is. De erfenis van Kunstfactor omvat bijna zestig innoverende werken.

'Het ging ons er vooral om om goede muziek in het veld te zetten'

"Al die composities zijn de afgelopen jaren versnipperd naar buiten gekomen", vertelt Kunstfactor-adviseur Gert Bomhof. "Nu Kunstfactor verdwijnt, is het toch aardig om eens te zien wat die afgelopen vijf jaar hebben opgeleverd. Wat we voor de sector hebben kunnen doen, zonder dat dat altijd overal zichtbaar was."

De compositieopdrachten van Kunstfactor zijn in te delen in drie groepen: werken met een educatief karakter, concourswerken voor grote wedstrijden en composities ter promotie voor de blaasmuziek bij speciale gelegenheden zoals de Week van de Amateurkunst, de Open Monumentendag en het Jaar van de Sterrenbeelden. Tot de concourswerken behoort ook een aantal herinstrumentaties van composities die de tand des tijds hebben doorstaan, zoals Suite voor Harmonieorkest van Bob Vos uit 1966 (inmiddels opgenomen in het verplicht repertorium voor de eerste divisie sectie harmonie) en Halewijn van Gerard Boedijn uit 1940. "Allemaal vernieuwende en verbredende werken die een mooie aanvulling zijn op het bestaande repertoire", concludeert Bomhof.
Kunstfactor beschikte over een budget van 80.000 euro per jaar voor de ontwikkeling van repertoire. Dat geld was niet alleen bestemd voor de hafabrawereld, maar ging ook naar andere sectoren zoals de koorsector. De blaas- en slagwerkmuziek at echter ruim mee uit de ruif. Alleen al ruim 25.000 euro per jaar werd geïnvesteerd in concoursmuziek. Het ging daarbij veelal om verplichte werken voor de grote festivals, concoursen en wedstrijden.
"Criterium was dat de werken voor veel verenigingen speelbaar moesten zijn en dat ze ook veelvuldig uitgevoerd konden worden", licht senior-beleidsmedewerker Henk Smit toe. "Bij concoursmuziek ging het ons er vooral om om goede muziek in het veld te zetten. We kunnen niet ontkennen dat door de toename van het aantal broodschrijvers een grote grijze massa is ontstaan. Zo is het jammer dat de unieke bezetting van de fanfare nog maar zelden volledig benut wordt. Het is een echt ambacht om de specifieke eigenschappen van het fanfareorkest te benutten. Dat een bugel als bugel klinkt en dat het geen omgebogen cornetpartij is. Er zijn nog maar een handvol componisten die dat kunnen. Op dat soort elementen hebben we bij het verstrekken van compositieopdrachten ingezet."
Bomhof vult aan: "We hebben geprobeerd het goede voorbeeld te geven. Niet alleen zorgen voor goed repertoire, maar ook voor speelplezier. Ook hebben we behalve de gesettelde

Gert Bomhof.

Henk Smit.

Helft minder subsidie voor nieuw landelijk kennisinstituut

Kunstfactor en Cultuurnetwerk Nederland maken met ingang van 1 januari 2013 plaats voor het nieuwe Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA). De nieuwe organisatie moet het zien te rooien met vijftig procent minder subsidie ten opzichte van het gezamenlijke budget van de beide huidige instellingen. Vooral de amateurkunst wordt het kind van de rekening. Deze sector moet ruim 65 procent van zijn budget inleveren. Centraal in de activiteiten van het LKCA staat de culturele levensloop. Cultuur is van alle tijden en van iedereen. In alle levensfasen zien, horen en beleven we culturele uitingen en nemen we zelf actief deel aan cultuur. De hoofdtaken van het nieuwe kennisinstituut zijn:

- professionalisering van de educatiefunctie in de cultuursector en deskundigheidsbevordering binnen de amateurkunst, zowel bestuurlijk als artistiek inhoudelijk;
- landelijke informatie- en netwerkfunctie;
- onderzoek en monitoring, waaronder een onderzoeksagenda voor de beleidsontwikkeling.

Het ministerie onderscheidt de werkvelden cultuureducatie, amateurkunst en het grensvlak daartussen, zoals buitenschoolse kunsteducatie (privaat en publiek), talentontwikkeling en de aansluiting tussen binnen- en buitenschoolse cultuureducatie waaronder de brede school. Cultuurnetwerk Nederland en Kunstfactor zien veel kansen in het samenbrengen van deze werkvelden in het nieuwe kennisinstituut. Naast het ondersteunen van de cultuureducatie en amateurkunst, heeft het kennisinstituut nieuwe mogelijkheden om in te zetten op de grensgebieden en samenwerking tussen beide sectoren. Inhoudelijk hebben cultuureducatie en amateurkunst in de nieuwe instelling een gelijkwaardige positie. Door de bezuinigingen op kunst en cultuur gaan er van de 65 medewerkers van Kunstfactor 29 mee naar het nieuwe kennisinstituut.

Het kantoor van Kunstfactor in Utrecht.

De erfenis van Kunstfactor omvat diverse lichte muziekwerken voor jeugdorkesten.

namen jonge componisten, onder wie enkele buitenlandse schrijvers, een kans gegeven. Een uitdaging was het om ook de onderkant van de piramide van goed materiaal te voorzien. In het kader van het project Swinds hebben we getracht het spelen van kwalitatief goede lichte muziek door jeugdorkesten te stimuleren."

> 'We hebben geprobeerd het goede voorbeeld te geven'

Voor de muzikant was het lang niet altijd zichtbaar dat de stukken op zijn lessenaar dankzij Kunstfactor tot stand zijn gekomen. In publicaties werd vaak niet eens vermeld dat Kunstfactor de opdrachtgever was. Wellicht had het instituut ook zelf wat meer aan zijn eigen pr kunnen werken. "Het stak ons zelf ook wel eens dat Kunstfactor veel deed zonder dat het zichtbaar was", geeft Smit toe. "We hebben echter nooit zelf op de voorgrond willen treden. Als commercieel bedrijf doe je dat wellicht wel, maar het was ook niet onze insteek. Het doel om goede muziek uit te zetten was voor ons belangrijker. Dat geldt overigens ook voor andere activiteiten. Docenten of dirigenten zullen nooit zeggen dat ze dingen geleerd hebben tijdens workshops of cursussen bij Kunstfactor, terwijl ze de opgedane inspiratie wel in praktijk brengen. Bovendien worden al onze activiteiten betaald met gemeenschapsgeld en is het eigenlijk ook vanzelfsprekend dat de belastingbetaler daar iets voor terugkrijgt."
Nu het afscheid nadert, willen de beide adviseurs het werkveld wel nog eens attent maken op de erfenis. En vooral oproepen om

Overzicht van de in opdracht van Kunstfactor geschreven muziekwerken

titel	componist	bezetting	uitgever
Cross-overs andere culturen			
Klinkend Kaseko	Robby Alberga/Jan Bosveld	Ha Fa	Gobelin Music
Balkan Sounds	S.Mehmed/J.Mulder/S.vd Reijden	Ha Fa	Gobelin Music
Kasbo Suite	Christian Sade	Ha	Gobelin Music
Bigband/Lichte muziek			
Latin No. 1	Nanouck Brassers	Ha Fa	Mythen Hollanda
Just Walkin´Around	Jos Pommer	Ha Fa	Mythen Hollanda
Musicaleidoscope	Koos Mark	Ha Fa	Mythen Hollanda
Latin ABC	Peter Kleine Schaars	Ha Fa	De Haske
Four in One	Koos Mark	Ha Fa	Mythen Hollanda
A Musical Fantasy	Ennio Salvere	Ha Fa	Molenaar Edition
What's Up!	Carron Schilders	Ha Fa	Gobelin Music
A Short Story in Blue	Eric Swiggers	Ha Fa	Molenaar Edition
Let in the Swing	Peter Kleine Schaars	Ha Fa	De Haske
Into the Beat	Carron Schilders	Ha Fa	Gobelin Music
Defrost	Joan Reinders	Bigband	Joan Reinders
No sugar in the rice	Henri Gerrits	Bigband	Henri Gerrits
The House Code	Joan Reinders	Ha Fa	Joan Reinders
On the Heath	Henri Gerrits	Ha Fa	Henri Gerrits
Clavo!	Jan Wessels	Ha Fa	Jan Wessels Prod.
Concoursmuziek			
The Legend of the Cloak	Rob Goorhuis	Bra	Gobelin Music
Aurora Borealis	Jan Bosveld	Ha Fa	Jan Bosveld
Clouds	Eric Swiggers	Ha Fa	Molenaar Edition
Fleododrum	Eric Swiggers	Fa	Molenaar Edition
Sinfonietta no. 1	Johan de Meij	Bra	Amstel Music
Atropos	Kevin Houben	Fa	De Haske
Rembrandt	Rodney Newton	Bra	niet bekend
Evolution	Philip Sparke	Bra	Anglo Music
Hellehonden	Jan Bosveld	Fa	Jan Bosveld
Time Machine	Thomas Doss	Fa	De Haske
Far horizon; sailing west	Philip Wilby	Fa	Kirklees Music
Dogon	Kevin Houben	Fa	Scherzando
Parnassus	Jan van der Roost	Bra	De Haske
Light in the Darkness	Joop van Dijk	Bra	Band press

titel	componist	bezetting	uitgever
Educatief/jeugd			
Hollandse Hits	Peter Kleine Schaars (arr)	HaFa	De Haske
Caribbean Journey	Koos Mark	Ha Fa	Mythen Hollanda
Concertino for Percussion & Band	Menno Bosgra	Ha Fa/solist	Beriato Music
Euro City Suite	Jan Bosveld	Ha Fa	Jan Bosveld
Book of Urizen: part 3	Jacob de Haan	Ha/solist	De Haske
Pophits.nl	Peter Kleine Schaars (arr)	Ha Fa	De Haske
Saxofoon solo	Carl Wittrock	Ha Fa/solist	Gobelin Music
Theme Park Fun!	Wilco Moerman	Ha Fa Bra	Gobelin Music
10 Zing´es liedjes	Carl Wittrock	Ha Fa	via ZingEs
Sprookje Ridder & Jonkvrouw	Carl Wittrock	Ha Fa	nog niet bekend
Theaterstuk Kus me"	Jacob de Haan	Ha Fa	nog niet bekend
Gelegenheden			
Zodiac	Jan de Haan	Ha Fa	De Haske
Astro Suite	Eric Swiggers	Ha Fa	Molenaar Edition
Fly to the Stars	Ton Verhiel	Ha Fa	Tierolff Muziekcen-
trale			
Dances & Sonnets	Jacob de Haan	Ha Fa	De Haske
Nieuw in 2011	Joan Reinders	Ha Fa	De Haske
WAK Lied 2011	Koos Mark/Vincent van der Velde	Ha Fa	Mythen Hollanda
In 't oog, uit 't hart	Anke en Mark Kuypers	Ha Fa	Mark Kuypers
Medley 'Groen´	Jacob de Haan	Ha Fa	Jacob de Haan
Herinstrumentaties			
Suite voor Harmonieorkest	Bob Vos/instr. Ton van Grevenbroek	Ha	Molenaar Edition
Triptiek voor Fanfare	Louis Toebosch/instr. Rob Goorhuis	Fa	Molenaar Edition
Halewijn	Gerard Boedijn/instr. Eric Swiggers	Ha Fa	Molenaar Edition
Capriccio	Marius Flothuis/instr. Ed de Boer	Ha	Muziekcentrum
Nederland			

er gebruik van te maken. "Profiteer van de grondstoffen die er zijn", zegt Bomhof. "Kijk wat er is en doe er je voordeel mee."
Kunstfactor gaat per 1 januari 2013 op in een nieuw kenniscentrum. Die nieuwe instelling moet het met een beduidend lager subsidiebedrag zien te rooien. Dat heeft grote gevolgen voor de dienstverlening ten behoeve van de verschillende sectoren van de amateurkunst. Maar ook voor de medewerkers van Kunstfactor zelf. Van de zeventig (overwegend in deeltijd werkende) functionarissen raken er ruim veertig hun baan kwijt. Het nieuwe instituut krijgt een heel andere rol. Hoe het takenpakket er precies uit komt te zien, is nog niet bekend. Vast staat wel dat de activiteiten vooral gericht zullen zijn op talentontwikkeling, cultuureducatie, kennisverbreding en kwaliteitsontwikkeling van zowel artistiek als bestuurlijk kader. Of er ook nog geld beschikbaar komt voor het verstrekken van compositie-opdrachten is nog onduidelijk. Smit verwacht dat wat de concoursmuziek betreft de grote wedstrijden zoals het NBK, ONFK en WMC die rol gaan overnemen. "Deze podia zijn enorm kostbaar voor de ontwikkeling van repertoire. Dankzij hen hebben tal van componisten zich kunnen ontplooien zoals ze nu zijn. Ik denk dat deze organisaties ook groot genoeg zijn om sponsoren en subsidiënten aan te trekken en er voor te zorgen dat de kwaliteit blijft voortbestaan." ●

Op de website www.Kunstfactor.nl zijn
an werken in het kader van het
pr

Met succes fluit spelen

De premium leerlingfluit.

安雲

AZUMI

COLOUR YOUR MUSIC

www.azumi.eu

Test nu de nieuwe fluitmodellen uit de series Z1, Z2 en Z3 bij uw deelnemende dealer!

B 2100 Deurne (Antwerpen) - L.E.M.C.A. - www.lemca.com
B 3290 Diest Webbekom - Adams Muziek - www.adams-music.be
B 9160 Lokeren - Papageno - www.papagenowoodwinds.be

NL 2201 CX Noordwijk - Music All In - www.musicallin.nl
NL 3061 CS Rotterdam - Music All In - www.musicallin.nl

NL 3364 AE Sliedrecht - Dal Segno - Peter en Joke Groenewegen - www.dal-segno.nl
NL 3861 NJ Nijkerk - Muziekhandel - Theo Steenbeek B.V. - www.steenbeekmusic.nl
NL 4703 GD Roosendaal - Muziekcentrum van Gorp - www.muziekcentrumvangorp.nl
NL 5427 AP Boekel - van der Aa Blaasinstrumenten - www.petervanderaa.nl
NL 6014 DA Ittervoort - Adams Muziekcentrale - www.adams-music.com
NL 6522 KK Nijmegen - Frans van Geffen - Fluitreparaties - www.flutemagic.nl
NL 7011 DV Gaanderen - Brugman Muziek - www.brugmanmuziek.nl

Designed & controlled by: Altus Handmade Flutes Japan · www.altusflutes.eu

ALTUS and AZUMI Distribution: ARTIS MUSIC Division of MUSIK MEYER GmbH, Postfach 1729, 35007 Marburg, Germany

UW MONDSTUK,
EEN HOOFDSTUK APART!

Data Regionale Mondstukaanmeetdagen
Mondstukspecialist Henk Rensink
Voor hout- en koperblazers 2012

Data 2013

19 jan: van Geffen Veldhoven, 040 253 75 18

2 febr: Adams Diest-België, 0031 13 321 201

9 febr: van der Glas Heerenveen, 0513 468 041

Aanmeldingen op bovenstaande adressen
Of kijk op www.henkrensink.nl

HENK RENSINK MONDSTUKAANMETING HOUT- EN KOPERBLAZERS

Afspraken en inlichtingen:
(individueel en groepen:
werkdagen tot 21.00 uur
zaterdag tot 17.00 uur
Telefoon: 055 366 88 03

Praktijk adres:
Schoponhauerstraat 61
7323 LS Apeldoorn
Internet: www.henkrensink.nl
e-mail: info@henkrensink.nl

AUVICO
AUDIOPRODUCTIE & WEBDESIGN

tel.: 0318 300985
06 53761055
E-mail: info@auvico.nl

Opperman Audioproductie heet voortaan AUVICO

CD-opnamen voor
- HAFABRA orkesten
- Koren
- Solisten

WWW.AUVICO.NL

Music-Tours
Uw eigen tournee in samenwerking met Arriva Touring

Complete Music Tour naar o.a. Praag, Wenen en Londen al vanaf €199,- p.p.

www.arrivatouring.nl
050 - 526 02 68

Projectorkest omlijst Galaconcert Arnhem

Het On-Ganse Galaconcert is al 42 jaar een begrip in Arnhem. Met het muzikaal spektakel luidt de carnavalsvereniging de On-Ganse het jaarlijks carnaval in. Tot vorig jaar tekenden professionele orkesten voor de muzikale invulling. Dit jaar vormt een projectharmonie van tachtig amateurmuzikanten het Arnhems Promenade Orkest.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO: PETER DRENT

Beeld van het Galaconcert in Musis Sacrum.

"We gaan van alles doen. Muziek, carnaval, elkaar ontmoeten en gezelligheid. Het wordt een topavond en ik neem al mijn jurken mee." Met deze wervende woorden lokt Karin Bloemen in het promofilmpje op de speciale website het publiek op 26 januari naar de Arnhemse concerttempel Musis Sacrum. De zangeres en cabaretière is met haar flamboyante garderobe een van de publiekstrekkers van het 42e Arnhems Galaconcert. De muzikale happening vormt al meer dan vier decennia de opmaat voor het jaarlijkse carnaval in de hoofdstad van Gelderland. In het verleden tekenden professionele orkesten zoals Het Gelders Orkest, Salonorkest Pluche, André Rieu, Guido's Orchestra, de Luchtmachtkapel en de Marinierskapel voor de muzikale omlijsting van dit spektakel. Dit jaar tapt de concertcommissie uit een ander vaatje. Speciaal voor het Galaconcert 2013 is een harmonieorkest op de been gebracht, bestaande uit tachtig amateurmuzikanten op C/D-niveau aangevuld met professionals en conservatoriummuzikanten. De leden zijn afkomstig uit verenigingen in en rond Arnhem en hebben zich via een oproep in de media aangemeld. Het Arnhems Promenade Orkest wordt ritmisch ondersteund door het combo van percussionist Mike Schäperclaus. De muzikale leiding is in handen van Peter Smits. "In het verre verleden werden deze avonden verzorgd door harmonieorkesten uit Limburg, daarna zijn het altijd beroepsorkesten geweest", legt Smits uit. "Door positieve ervaringen bij andere evenementen is nu gekozen voor een projectorkest van amateurblazers. Enerzijds willen we hiermee een verrassingselement teweeg brengen. Anderzijds speelt ook het kostenaspect een rol." Tijdens voorgaande edities waren artiesten zoals Marco Bakker, Daniël Waayenberg, Emmy Verhey, Miranda van Kralingen, Marjol Flore, Marjon Lambriks, Laura Figi, Danny de Munck, Joke de Kruijff en Frans Bauer te gast tijdens het Galaconcert. Trekpleister van de editie 2013 is Karin Bloemen. Verder komen de Pipeband Batavorum uit Nijmegen, de Arnhem Band en de jonge violist Papillon Boddeke uit de talentenklas van het ArtEZ Conservatorium in actie. Arrangeur/regisseur Rudy Böhmer heeft een programma rond het thema Arnhem samengesteld. De muziek wordt visueel ondersteund met beeldmateriaal van karakteristieke stadsplaatjes zoals de binnenstad, het Sonsbeekpark, het Openluchtmuseum en de Eusebiuskerk. Het muzikale menu omvat met onder meer Watermusic van Händel en Cszardas van Monti zowel klassieke werken als composities uit het lichte repertoire zoals Highland Cathedral, The Lion King en An American in Paris. Het projectorkest begeleidt verder Karin Bloemen in bekende liedjes zoals Het Dorp, All Night Long en een Motown-medley. De opbrengst van het evenement is bestemd voor een goed doel. Afgelopen jaar was dat het in oprichting zijnde Toon Hermans Huis in Arnhem. Het goede doel voor 2013 wordt tijdens het concert bekendgemaakt. •

Meer informatie: www.galaconcert.nl.

Muziekuitleen- en Informatiecentrum

Het Muziekuitleen- en Informatiecentrum (MUI) van Biblioservice Gelderland is informatiespecialist op het brede vakgebied van de muziek. De dienstverlening richt zich met name op bibliotheken, muziekverenigingen, muziekscholen, ensembles en dirigenten. Niet alleen in Gelderland, maar in heel Nederland én daarbuiten.

De medewerkers en consulenten van het MUI hebben een ruime affiniteit met muziek en bibliotheekwerk. De consulenten hebben bovendien veelal een HBO- of universitaire opleiding in dit vakgebied doorlopen. Hierdoor is in de loop der tijd een ruim netwerk ontstaan met kennis en contacten op het gebied van tradities, nieuwe ontwikkelingen, composities, collecties en advies.

Mui Arnhem

@muiarnhem

MUI
Zeelandsingel 40
Postbus 9052
6800 GR Arnhem
T 026-3860326
F 026-3860291
E MUI@biblioservice.nl

Muziekuitleen- en Informatiecentrum

www.mui-online.nl

Orkesten Súdwest-Fryslân blazen Cultuur Kwartier open

De gemeente Súdwest-Fryslân heeft met 31 hafabra-verenigingen een rijke blaascultuur. Dat inspireerde Cultuur Kwartier Sneek tot het organiseren van een korpsendag bij de opening van het nieuwe Theater in Sneek.

TEKST: CEES WALINGA

De 31 blaasorkesten in de gemeente Súdwest-Fryslân hadden met een korpsendag en galaconcert van het Cultuur Kwartier Sneek met als blikvanger opende het 30 miljoen euro kostende Kwartier, dat naast het theater plaats biedt aan een popcentrum Het Bolwerk en Kunstencentrum Atrium.
Sneek moest het zes jaar zonder theater doen. De Sneker muziekverenigingen harmonieorkest Stedelijk Muziekkorps Sneek en fanfare Harmonie Sneek waren genoodzaakt hun concerten al die tijd in kerken, sporthallen en wijkgebouwen te houden. De twee staan te trappelen om in het nieuwe theater te spelen. "We zijn blij dat we weer een podium hebben. De afgelopen jaren was het steeds improviseren met podia bouwen in zalen en dan hier en dan daar optreden. Dit is prachtig", zegt Cees Walinga van de Harmonie, medeorganisator van de korpsendag.
Hennie Reek was één van de projectleiders van de korpsendag. Als medewerker van het projectbureau van het Cultuur Kwartier Sneek en regiomanadiel) is zij thuis in de (amateur)kunst in de regio. "We zijn erg trots op het nieuwe Cultuur Kwartier Kunstencentrum Atrium en het Bolwerk laten zien én vooral ook laten horen."
De korpsendag bestond uit een dagprogramma met generale repetities en een avondprogramma met de uitvoering voor het publiek. Er waren optredens van een speciaal samengesteld groot jeugd hafabra-orkest van 160 leden, onder leiding van de een klarinetchoir, geleid door Tijmen Botma, en het ad hoc Cultuur Kwartier Fanfare Orkest met negentig muzikanten, ook onder leiding van dirigent Tijmen Botma. Als solisten traden op Petra Botma-Zijlstra op waldhoorn en zangeres bij het lichtere genre was Janneke Brakels. Botma durfde de uitdaging aan om in twee sessies de werken Maurice Hamers met de gelegenheidsfanfare in te studeren. "Het enthousiasme onder de muzikanten is groot, maar ik merk wel dat de meesten dit niveau muziekwerken bij hun vereniging niet spelen."
Sytze Bosma, basblazer in het fanfareorkest en genoot met volle teugen van de korpsendag met als afsluiter het concert, waarbij alle 600 stoelen in het theater bezet waren. "Deze dag is pure promotie voor de sector. Iedereen is enthousiast, zo'n dag verbindt de verenigingen. Het Cultuur Kwartier met theater in Sneek kan een belangrijk centrum voor de activiteiten van korpsen en koren in onze gemeente worden. Dan denk ik aan festivals, workshops en play-in uitvoeringen." Tijmen Botma zou er graag voor terugkomen naar Sneek. "Het enthousiasme waarmee de muzikanten zich hier hebben gepresenteerd, was hartverwarmend. Er is heel intensief gerepeteerd op moeilijke werken, maar het eindresultaat mocht er zijn. Ik ben heel erg tevreden. Dit was een start van de hafabra in het nieuwe Cultuur Kwartier Sneek die alleen maar om een vervolg vraagt", besluit de musicus.

Saxen en nog eens saxen op Deventer Sax Event

De Deventer Schouwburg stond zaterdag 3 november volledig in het teken van saxofoons. Het Deventer Sax Event, georganiseerd door Spelen! Projectbureau Muziek, is het eerste in zijn soort in Nederland. Zowel amateurmuzikanten als profs speelden, leerden en inspireerden elkaar. Er waren optredens, workshops en op de uitgebreide markt kon je de laatste 'saxsnufjes' bewonderen.

TEKST: FEIKE KLOMP • FOTO'S: HERRE VERMEER/FRANS RENTINK

De middag start met het jeugdsaxofoonensemble van Kunstencentrum De Leeuwenkuil Deventer. Twaalf leerlingen brengen de saxsfeer er in de foyer van de schouwburg direct in. Marieke Deckers (13) en Bernhard Hoitink (15) doen hier ook aan mee. Op hun altsax genieten ze met volle teugen. "Een sax heeft een mooi eigen geluid", vindt Marieke. "Ik vind die saxsolo's altijd zo gaaf klinken", vult Bernhard enthousiast aan.

'Ik vind saxsolo's altijd zo gaaf klinken'

De uitvinder van het bijzondere instrument, Adolphe Sax, heeft waarschijnlijk nooit kunnen bevroeden wat hij met dit blaasinstrument teweeg zou brengen. Feit is dat de saxofoon een geliefd instrument is in de muziekwereld. Tenminste, daar heeft het alle schijn van. "Ik denk dat veel mensen vallen voor de sax. Ze waarderen de sound en bewonderen de bijzondere techniek. Bovendien kun jij als speler het instrument een geheel eigen klank geven. Het spreekt muzikanten aan", vertelt organisatrice Iris van de Kamp. Zij geniet met volle teugen van het evenement dat ze samen met Arjen van El (Projectbureau) heeft georganiseerd. Speciaal voor deze dag hebben de beide organisatoren heel wat kennis en muziek op het gebied van de saxofoon in huis gehaald. Liefst acht saxofoonorkesten treden gedurende de dag op. Verder zijn er workshops en demonstraties. En is er een markt met leveranciers van saxofoons, accessoires en bladmuziek. Gebroederlijk staan de leveranciers/fabrikanten naast elkaar in de schouwburg. Natuurlijk zijn alle soorten saxofoons op een of andere manier te bewonderen. De saxofoonfamilie bestaat onder andere uit de sopranino, sopraan, alt, tenor, bariton, bas en de contrabassaxofoon. Maar op de markt zijn nog een paar bijzondere versies te zien.

Na het jeugdsaxofoonensemble is het de beurt aan het saxofoonorkest SaxUs uit Barneveld. Het veertig leden sterke orkest laat horen wat je met

Marc Scholten: "Inspirerend voor alle betrokken partijen."

Impressie van het eerste Deventer Sax Event.

de saxofoon allemaal kunt. Natuurlijk bestaat de bezetting uit de bekende saxofoons, maar je kunt ook een sopranino of een contrabassax beluisteren. Het geheel klinkt daardoor als een heus orkest. De vrolijke saxofoonworkshop voor jonge spelers, verzorgd door Jenita Veurink van de Junior Saxofoondag (www.juniorsaxofoondag.nl), is ook hot tijdens het event. Een van de optredende saxofoonorkesten is het veertien leden tellende Saxofoonorkest uit Drachten. Dirigent/muziekleraar Karl Veen beleeft veel plezier aan de saxdag. "Het evenement heeft een positieve opzet. Een goed initiatief. Het enthousiasme onder de saxliefhebbers is groot." Als docent en dirigent weet hij als geen ander hoe het staat met de populariteit van de saxofoon. "Het is eigenlijk altijd al een populair instrument geweest. Ik zit al zo'n vijftig jaar in het werkveld van muziek en de hafabra. De sax is altijd al een gewild instrument geweest. Het is feitelijk een instrument van alle tijden. Vooral vrouwen en kinderen lopen weg met de sax. Dat zie je ook terug in mijn eigen saxofoonorkest. Zeker tachtig procent van de leden is vrouw."
Ook uit de professionele hoek zijn saxkenners van de partij. Zo geeft bijvoorbeeld niemand minder dan Jean-Paul Gauvin (Vandoren mondstukken en rieten uit Parijs) intrigerende workshops. Maar er zijn ook docenten van het ArtEZ Conservatorium aanwezig (Niels Bijl en Miguel Boelens). Leadaltsaxofonist van het Metropole Orkest Marc Scholten doet eveneens een belangrijke duit in het zakje op deze dag. "Het Deventer Saxevent is een prachtig initiatief", oordeelt Scholten. "Jong en oud, amateurs en professionals, allen met dezelfde passie, zijn bijeen op één plek. Fabrikanten tonen de nieuwste modellen en snufjes. Bovendien zijn er interessante workshops. Inspirerend voor alle betrokken partijen." Organisatrice Iris van de Kamp vindt dat ook een belangrijk punt. "We willen de drempel weghalen tussen amateurs en profs. Het programma zorgt voor binding. Muzikanten die alleen les hebben of weinig kans hebben om een prof aan het werk te zien, kunnen hier hun hart ophalen. Tijdens de workshops kun je heel makkelijk vragen stellen aan de professionals. De contacten verlopen lekker relaxed." De dag wordt uiteindelijk door zo'n 350 bezoekers en spelers bezocht.

> 'De sax is altijd al een gewild instrument geweest'

Spelen! Projectbureau Muziek kreeg voor deze dag medewerking van de Saxofoonwinkel uit Deventer, Kunstencentrum de Leeuwenkuil, de Deventer Schouwburg, ArtEZ hogeschool voor de kunsten, het fonds voor Cultuurparticipatie, de gemeente Deventer en diverse andere vrijwilligers en sponsors. Het projectbureau van onderwijskundige Iris van de Kamp en saxofoondocent Arjen El heeft als doel zoveel mogelijk mensen op een leuke en uitdagende manier muziek te laten maken. Gezien de enthousiaste reacties lijkt het erop dat beide initiatiefnemers in die missie zijn geslaagd. De tweede uitvoering van het Deventer Sax Event staat daarom alweer op de rol. "In principe gaan we in het eerste weekend van november 2013 voor de tweede aflevering. We hebben er nu al zin in", besluit Van de Kamp enthousiast. ●

Meer informatie: www.deventersaxevent.nl of kijk op de speciale Facebookpagina.

Volwassenen: een vergeten doelgroep

Muziekverenigingen besteden veel aandacht aan het werven van jeugdleden. Volwassenen die op een instrument zouden kunnen deelnemen aan een harmonie of fanfare vormen een vergeten doelgroep. Onder het motto 'een instrument leren bespelen in één dag' introduceerde docent en dirigent Michiel Drijver in 2008 een formule waarmee volwassenen kunnen ervaren hoe het is om in een orkest te spelen.

TEKST: CÉCILE RONGEN • FOTO'S: GERDA BUIS

Volwassenen zijn bij ledenwerving door muziekverenigingen vaak een vergeten doelgroep.

Hans van Luyk maakte kennis met de blaasmuziek via een workshop bij fanfare De Harmonie uit Winschoten. "Al heel lang had ik de wens om een muziekinstrument te leren bespelen. Maar je weet hoe dat gaat: druk met het gezin, werk en andere hobby's. Dus het kwam er niet van", vertelt de 64-jarige accountmanager. De wens om muziek te maken bleef door zijn gedachten spelen. Tot hij in de plaatselijke krant een artikeltje las over een speeldag voor volwassenen die nog nooit een instrument bespeeld hadden. Van Luyk: "Er werd beloofd dat je aan het einde van de dag met het orkest zou kunnen meespelen. Bijna niet te geloven, maar ik vond het de uitdaging waard. Ik gaf me op. De speeldag was geweldig. Samen met andere mensen muziek maken, een heel nieuwe ervaring. Ik heb me gelijk opgegeven voor een vervolg. Nu krijg ik al weer enige tijd van onze dirigent Bauke Burghgraef les op euphonium. Het leren bespelen van het euphonium is een hele uitdaging maar ik heb er erg veel plezier in. De open speeldag van De Harmonie in Winschoten was kennelijk het laatste zetje dat ik nodig had voor een nieuwe en mooie hobby. Dus ziet u ergens een uitnodiging voor een open speeldag, altijd doen!
Michiel Drijver vertelt hoe hij op het idee kwam om het vizier te richten op volwassenen. "De fanfare waar ik gestart ben, muziekvereniging Door Eigen Kracht uit Den Hoorn op Texel, heeft een kennismakingsproject op de basisschool. Er wordt aandacht besteed aan het werven van jeugdleden. Door het teruglopende aantal jeugdleden ben ik echter op zoek gegaan naar een andere doelgroep: volwassenen. Volwassenen maken bewustere keuzes voor het spelen van een muziekinstrument, geven over het algemeen niet snel op en kunnen ook organisatorisch een helpende hand bieden binnen een vereniging."
Drijver organiseert workshopdagen op locatie. De dag start met een kennismaking en een eerste oefensessie waar de basis van het instrument wordt aangeleerd. De deelnemers leren enkele noten die goed aansluiten bij muziekstukken die het orkest speelt. 's Middags volgt een tweede oefensessie en een generale repetitie met het orkest. De dag wordt afgesloten met een presentatie. "Overal is de workshop positief ontvangen. Naast een gezellige dag ervaren de deelnemers hoe het is om in een orkest te spelen. Ze kunnen echt wat spelen op een muziekinstrument. De workshops zijn laagdrempelig omdat niet ingezet wordt op ledenwerving, maar op het 'voor een dag proberen.' Daarnaast wordt de dag compleet verzorgd door de organiserende vereniging."

Volwassenen geven over het algemeen minder snel op.

'Ik heb me gelijk opgegeven voor een vervolg'

Tijdens de workshops komen alle instrumentgroepen aan bod. Drijver: "Ik geef zelf de koperlessen en werk met een vast docententeam dat ik vraag op basis van de hulpvraag van de vereniging. De docenten zijn bekend met de werkwijze en zijn allen enthousiast. Ze hebben ervaring met het lesgeven aan volwassenen en hebben veel ervaring met het aanleren van de basisbeginselen op een muziekinstrument."
Verenigingen uit Den Hoorn, Oosterend, Zuid-Scharwoude, Beesd, Sloten, Andijk, Aldeboarn, Wieringerwaard, Houthem, Tuitjenhorn, Den Helder, Waarland, Assen, Warmenhuizen, Vries en Winschoten hebben al kennisgemaakt met het concept. De reacties zijn positief. "We zijn met Michiel Drijver in contact gekomen via een lezing die hij gaf bij Van der Glas in Heerenveen", vertelt secretaris Willem Mulder van fanfare De Harmonie Winschoten. "Zijn concept sprak me erg aan. Vaak hoor je namelijk van volwassenen dat die zich te oud voelen om nog met muziek te beginnen. Dat ze het te moeilijk vinden en dat het niets voor ze is. Terwijl voor een orkest volwassenen best een interessante doelgroep kunnen zijn. Binnen het bestuur heb ik me toen ingespannen om de workshop van Michiel in te huren. We hebben redelijk veel promotie gemaakt voor de workshop en dit heeft uiteindelijk zijn vruchten afgeworpen: er hebben dertien niet-leden en vier verenigingsleden deelgenomen aan de workshop."
Karst Zijlstra speelt al jaren bugel bij De Harmonie. Hij maakte van de gelegenheid gebruik om tijdens de workshop kennis te maken met de trombone. "De trombone is voor mij een scherp koperinstrument dat tot de verbeelding spreekt. Heel anders dan het spel op de bugel. Weliswaar nog geen allegro of zestiende loopjes, maar de basis is gelegd. Nee, ik ben uiteindelijk niet overgegaan op de trombone maar ben toch blij eens als schuiver aan het werk te zijn geweest."
Ook bij Muziekvereniging Wieringerwaard, waar Drijver in september 2011 een workshop hield, zijn de reacties erg enthousiast. Deelnemer Cock de Vries (58): "Ik wilde al langer lid worden van een muziekvereniging. In 2010 mocht ik filmopnamen maken van het 400-jarig bestaan van Wieringerwaard. Eén van de opdrachten was het filmen van de fanfare. Eigenlijk ontstond daar voor mij de eerste klik met de muziekvereniging. Toen ik enige tijd later hoorde van een workshop om in één dag een instrument te leren bespelen, had ik daar wel oren naar. De keuze van het instrument liet ik aan

MARGRIET ESHUIJS

ALS SPECIALE MUZIKALE GASTE BIJ UW CONCERT

Met een mooi en aansprekend concept, inclusief nieuwe goed geschreven en gratis te gebruiken arrangementen voor solozang met Harmonie, Fanfare, Brassband en Koor. Uitnodigend voor elk orkest uit elke divisie.

Margriet Eshuijs neemt mee
Singer-songwriter Maarten Peters
en pianist Co Vergouwen

professionele adviezen
een zorgvuldige voorbereiding
een ontspannen repetitie

zorgen voor een fantastisch,
bruisend gezamenlijk concert

vrijblijvende informatie
info@margrieteshuijs.nl
075-6161307
www.margrieteshuijs.nl

OPERA- EN CONCERTREIZEN

COMBINEER UW PASSIE VOOR MUZIEK MET REIZEN

Genieten van klassieke muziek op bijzondere locaties in het buitenland? Bij Hannick Reizen kunt u uw passie voor reizen combineren met uw liefde voor opera's en concerten. Wij nemen u mee naar de mooiste festivals en voornaamste operahuizen, binnen en buiten Europa. Laat u betoveren door de muziek en sfeer tijdens topuitvoeringen.

INDIVIDUELE MUZIEKREIZEN

Hannick Reizen heeft een aantrekkelijk aanbod aan individuele muziekvakanties naar New York, Milaan, Praag, Wenen en Boedapest. Zit uw droombestemming er niet bij? Wij stellen graag een reis op maat voor u samen.

Kijk ook op www.hannick.nl/individueel

FEESTELIJKE GROEPSREIZEN IN DECEMBER

Wilt u de feestdagen doorbrengen in een sfeervolle muziekstad? Heerlijke muziek, een fijn hotel en een reisleider die u meeneemt naar de mooiste plaatsen. Wat dacht u van Thüringen, Boedapest, Dessau, Heidelberg, Berlijn of een muzikale kerstcruise over de Rijn? Ga snel naar onze website voor het volledige aanbod.

Kijk op:
www.hannick.nl
voor het actuele aanbod.
Of vraag de brochure
aan: 070 - 319 19 29

HANNICK REIZEN

HANNICK REIZEN ZET DE TOON!

Nederlands Hoornisten Genootschap

Een vereniging van en voor hoornisten.

Lid worden?
Kijk op:
www.hoornistengenootschap.nl

‘Het was het laatste zetje dat ik nodig had voor een nieuwe hobby’

Michiel Drijver over. Hij gaf me op de dag van de workshop een bugel in mijn handen. Tijdens de workshop mochten de blazers met de nodig hilariteit proberen geluid uit hun instrument te krijgen. Op eenvoudige wijze kregen we een en ander uitgelegd en zat de goede sfeer er gelijk in. Aan het einde van de dag speelden de workshopdeelnemers samen met een deel van het orkest twee nummers voor het publiek. ‘Nu of nooit’, dacht ik. Dus heb ik me na de workshop opgegeven voor de gratis kennismakingslessen. Bij het spelen op de bugel bleek mijn lippenmotoriek iets te grof. Een bariton of euphonium bleek beter geschikt. Inmiddels ben ik bijna een jaar lid van de muziekvereniging en heb er geen spijt van. Het spelen van een instrument kost tijd en moeite, maar je hebt er ook plezier van. De workshop heeft mij de drempel naar de muziekvereniging helpen nemen. Anders was het nog maar de vraag of ik lid was geworden.”
De eerste workshop voor volwassenen leverde Muziekvereniging Wieringerwaard al meteen een aantal volwassen leden op. Een herhaling twee jaar later was opnieuw succesvol. “Inmiddels proberen we het ene jaar vooral kinderen te bereiken met onze ledenwerfactie en het andere jaar volwassenen door middel van de workshop van Michiel Drijver”, legt bestuurslid Jette Wilms uit. “En het werkt. Michiel doet het ontzettend leuk en is heel enthousiast. Dat enthousiasme brengt hij over op de deelnemers en zo weet hij ze bij de club te krijgen.”

De eerstvolgende workshop wordt gehouden op zondag 13 januari vanaf 11.00 uur in de Laurenskerk in Kolhorn. De workshop is bestemd voor deelnemers in de omgeving van Kolhorn. Het doel is om mensen kennis te laten maken met De Eendracht uit Kolhorn. Voor meer informatie: www.drijvermusic.nl.

Michiel Drijver tijdens een van zijn workshops.

ZFC zorgt al 123 jaar voor reuring in Zaandijk

In de rubriek Verenigingsprofiel zet Klankwijzer een willekeurig gekozen vereniging in de schijnwerpers. In deze editie aandacht voor het Zaandijks Fanfare Corps, een van de oudste orkesten van Noord-Holland.

TEKST: JEANNET BOVERHOF • FOTO'S: CHRISTIAAN DE BRUIJNE

Het Zaandijks Fanfare Corps (ZFC) is een orkest waar muzikale ambities hand in hand gaan met een goede sfeer. Met een jaarlijks programma aan zomerconcerten in de buitenlucht brengt het orkest reuring in het dorp. Marcheren doen de Zaandijkse muzikanten sinds 25 jaar niet meer, liever creëren ze zelf hun muzikale tradities. Concerttradities waarmee ze uiting geven aan de verbindende kracht van muziek in de samenleving. 'Verbindingsofficier van dienst', Wilma Vloon, is sinds kort benoemd tot voorzitter. Zij stelt de vereniging graag voor.

Sinds de concoursdeelname in november wijst de muzikale barometer aan dat de jonge club fanfaremuzikanten onder leiding van de nieuwe dirigent Arnold van 't Ent in de tweede divisie thuishoort. "Een resultaat om trots op te zijn", vindt Wilma Vloon, zelf al 40 jaar amateurhoorniste en kortgeleden gekozen tot voorzitter. "Maar minstens zo trots zijn we op onze concerten. Jaarlijks staat er een groot voorjaarsconcert op het programma, meestal rondom een speciaal thema. In de zomer geven we concerten-op-aanvraag. Bewoners of organisaties kunnen dan een gratis openluchtconcert aanvragen. Ieder najaar nodigen we een brassband en een harmonie uit voor een gezamenlijk hafabraconcert waarbij de muzikale kwaliteit bovenaan staat", somt Vloon op. Het zijn steeds tussen 75 en 200 bezoekers die afkomen op de concerten van het ZFC. Een knappe prestatie voor een veertigkoppig orkest met een gemiddelde leeftijd van rond 35 jaar.

Vrijwel alle concerten hebben een bijzonder verhaal. Die 'traditie' begon al bij het allereerste optreden op 25 mei 1894. Toen gaf de fanfare een serenade ter gelegenheid van het ambtsjubileum van bovenmeester Snuif die 25 jaar hoofd was geweest van de Kerkstraatschool in Zaandijk. Anno 2012 kijken de muzikanten met veel plezier terug op het zogeheten sloopconcert. Toen enkele jaren geleden duidelijk werd dat de gemeente Zaanstad voor Zaandam koos als locatie voor een nieuw gemeentehuis, moest Zaandijk afscheid nemen van het gemeentehuis. Het gebouw ging onder de sloophamer. Om de bevolking de gelegenheid te geven letterlijk 'stil te staan' bij dit afscheid, kwam het ZFC met het initiatief om de start van de sloopactiviteiten muzikaal te omlijsten. Stadscomponist Jur-

riaan Berger ging - ondanks onbekendheid met blaasinstrumenten - aan de slag met een muziekstuk voor fanfare en sloopkogel. Eind vorig jaar werd deze compositie eenmalig op locatie uitgevoerd. "Daar stonden we dan als orkest, in kluskleding in plaats van uniform. Acht melodielijnen klonken door elkaar en na elkaar, op aanwijzen van de dirigent", vertelt Vloon. "Vanwege asbest kon de start van de feitelijke sloop niet opgenomen worden in de partituur, maar het was een uniek evenement." Een goed voorbeeld van een originele manier om verbinding te leggen tussen muziek en mensen? "Dat denk ik wel, ja. Niet alleen tussen vereniging en buitenwacht. Het leuke is ook dat ieder lid betrokken wordt bij de voorbereidingen van onze concerten, ook bij organisatorische zaken." Creativiteit en maatschappelijke betrokkenheid kan de club daarbij niet ontzegd worden. "Een vader van één van de leden werkt bij de voedselbank. Met de kerstgedachte in ons achterhoofd ontstond toen het idee om cliënten van de voedselbank vrijkaarten voor het kerstconcert aan te bieden." Uitwerking van zo'n idee vergt overleg, niet alleen intern maar ook extern. Daarvoor werkt het bestuur met (ad hoc) commissies en vaste aanspreekpunten. "Een goed voorbeeld is dat twee twintigers, Yvonne Smit en Marlies Heermans, de verantwoordelijkheid nemen om respectievelijk de concertorganisatie en de jeugdopleiding te coördineren."

Het ZFC biedt lessen aan op alle fanfare-instrumenten en werkt daarvoor samen met vier docenten. Na de start van de lessen worden de jonge muzikanten al snel actief in de samenspelgroep. "Je ziet dat kinderen die tegelijk met de lessen beginnen samen een ontwikkeling doormaken. We zorgen daarom niet alleen voor een muzikaal en educatief programma. Er is ook een sociaal programma voor hen met allerlei leuke activiteiten. Zo ontstaat al vroeg onderlinge groepsbinding. Dat stimuleren we bewust." Gezelligheid is er ook bij de afterparty's van concerten. Dan treedt de eigen ZFC-band op, een popband samengesteld uit veelzijdige fanfaremuzikanten die een extra instrument beheersen, zoals toetsen en gitaar, of kunnen zingen.

'In de zomer geven we concerten-op-aanvraag'

Profiel

Naam: Zaandijks Fanfare Corps.
Opgericht: 19 september 1889.
Bezetting: fanfareorkest, samenspelgroep en ZFC-band.
Aantal leden: 55.
Repetitielokaal: Toon de Vrieshuis Zaandijk.
Website: zfc-zaandijk.nl.
Facebook: ZFC Zaandijk.
Twitter: @ZFCZaandijk.

Wilma Vloon zet zich ook regionaal en landelijk in voor de amateurblaasmuziek. "Je merkt dat je als collega-verenigingen met dezelfde dingen bezig bent, dezelfde dilemma's ervaart en elkaar vooruit kunt helpen." In het pas opgericht Zaans Hafabra Initiatief (ZHI) wisselen vertegenwoordigers van de Zaanse verenigingen ervaringen en tips uit, bijvoorbeeld over locaties om concerten te geven of over de afspraken die ze met docenten maken. Door dit overleg kwamen ze er onlangs achter dat drie orkesten met dezelfde saxofoondocenten werken. Op landelijk niveau is Wilma Vloon actief in het bestuur van de KNFM. Of dit allemaal te combineren is? "Het lijkt me juist goed om als bondsbestuurder ook bestuurlijk betrokken te blijven bij een vereniging. Zo hou je voeling met wat er binnen de muziekverenigingen gebeurt." ●

Het ZFC zorgt al 123 jaar voor gezelligheid in Zaandijk.

Slagwerktalenten laten jury verstomd staan

Aanstormend talent in de lagere divisies, aan professionalisme grenzende uitvoeringen in de hogere afdelingen en uit het hoofd spelende marimba-spelers. De Nederlandse kampioenswedstrijd van de Verenigde Nederlandse Muziekbonden (VNM) op 27 oktober in Berlicum liet de jury versteld staan: "Er ontpopt zich talent waarvan we in de toekomst nog heel wat zullen horen."

TEKST: FRANK VERGOOSSEN • FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES/FRANS VERBOEKET

Drie toms in verschillende maten, een snaredrum en een bekken. Met drie man sterk wordt de drumset van Twan van Vlierden het podium op gesjouwd. De elfjarige slagwerker van harmonie Eendracht Maakt Macht uit Budel is een van de tien kandidaten in de jeugddivisie multipercussion. De sectie, waarbij allerlei verschillende slaginstrumenten in een kleine set-up worden ingezet, is populair bij de jeugd. Logisch ook, want laat ons eerlijk zijn: als je toch al aardig uit de voeten kunt op zo'n minidrumkit mag je je best wel al een heel klein beetje Simon Philips, Jeff Porcaro, Terry Bozzio, Chad Smith, Cesar Zuiderwijk of een andere drumheld voelen. Multi-boy heet het stuk van Gert Bomhof waarmee Twan eerder dit jaar ook al beslag legde op de Brabantse titel. Maar de Nederlandse kampioenschappen is heel andere koek, beseft de leerling van de Weerter muziekschool RICK. "Hier komen de beste slagwerkers van het land. Het zal een stuk moelijker zijn om te winnen."

De kampioenswedstrijd voor drumbandsolisten is hoofdzakelijk een strijd tussen muzikanten van beneden de grote rivieren. Vooral Limburg is met een grote delegatie van de partij. Geen wonder, de solistenwedstrijden van de Limburgse Bond van Tamboerkorpsen (LBT) kennen een lange traditie. Ieder jaar staan in het Bronsgroen Eikenhout vijf regionale voorrondes op de kalender waarvoor in totaal zo'n vijfhonderd muzikanten inschrijven. Helaas zijn de noordelijke provincies niet vertegenwoordigd. De meest noordelijke kandidaten komen uit Overijssel. Enkele leden van de Ommense muziekverenigingen Soli Deo Gloria en De Bazuin vertegenwoordigen de Christelijke Bond van Muziekverenigingen in Oost- en West-Nederland (CBOW). "We hebben weliswaar ieder jaar twee bondswedstrijden", legt CBOW-voorzitter Chris Timmer uit. "Maar ook daar doen telkens dezelfde verenigingen aan mee." Jammer is ook dat deze titelstrijd alleen toegankelijk is voor leden van de Verenigde Nederlandse Muziekbonden (VNM). Geen kandidaten van de Koninklijke Nederlandse Federatie van Muziekverenigingen (KNFM) aan de start. De slagwerkcommissie van KNFM en VNM werkt in goede harmonie samen. Eerder dit jaar zette de commissie wel al een gezamenlijk kampioenschap in de disciplines podium en mars/concert op touw. Maar om organisatorische redenen zat één nationale titelstrijd voor solisten er dit jaar nog niet in. "Beide organisaties willen ook bij de solisten naar één kampioenschap", verklaart Jacob Gorissen, voorzitter van de Percussiedoelgroep KNFM/VNM. "We streven ernaar om dat in 2013 van de grond te krijgen. Helaas was het daar nu nog wat te vroeg voor. We hadden het ook liever eerder gehad. Maar soms moet je dingen stap voor stap doen."

> 'Deelname aan solistenconcoursen werkt enorm stimulerend'

De jonge slagwerkers in Den Durpsherd zullen al die bestuurlijke besognes een zorg zijn. Zij zijn maar met één doel naar Berlicum gekomen: lekker trommelen. En dat doen ze ook. En hoe! Maar liefst 114 solisten en ensembles treden verdeeld over twee zalen voor het voetlicht. Een dubbel juryteam is ingehuurd om alle kandidaten te kunnen beoordelen. Theo van Kruistum, André Willems, Jo Zinzen en Henk Mennens schrijven van 's morgens tot 's avonds hun vingers blauw om de deelnemers van kritische maar opbouwende handreikingen te voorzien.

Marc Jongenelen komt met een zuinig lachje het podium af. Niet tevreden? "Jawel, het ging wel. Maar eigenlijk ben ik nooit echt tevreden", zegt de twaalfjarige Havo/VWO-scholier

Rick Daniëls (winnaar jeugddivisie) ontvangt de felicitaties van VNM-bestuurder Chris Timmer.

Duo Jeroen Houtappels en Rik Sonderkamp uit Kessel.

Twan van Vlierden uit Budel.

De kampioenen in de hogere divisies.

De winnaars tijdens het ochtendgedeelte.

zelfkritisch. "Het gaat niet altijd even goed. Je moet ook je dag hebben." Marc trommelt al zes jaar. Viel tijdens de Brabantse kampioenschappen al diverse keren in de prijzen. Momenteel zit hij midden in de examenperiode van zijn A-diploma. "Voor het theoriegedeelte ben ik al geslaagd." Tussen de bedrijven door vond hij nog tijd om te oefenen voor de Nederlandse kampioenschappen. "Het fijne van deelnemen aan een solistenconcours is dat je een doel hebt om naar toe te werken." Marc speelt bij muziekvereniging Sint Caecilia uit Hoeven in West-Brabant. Ook al zo'n witte vlek op de kaart als het gaat om solistenwedstrijden voor drumbandmuzikanten. Tot grote teleurstelling van instructeur Wil Veeke. Hij is met een groepje leerlingen uit de hoek Hoeven, Goirle en Huijbergen naar het midden van de provincie afgereisd. Vanaf een strategisch plekje in de zaal volgt hij zijn pupillen noot voor noot. Een opnameapparaatje loopt mee om de uitvoeringen na afloop te kunnen evalueren. Veeke betreurt het dat de belangstelling vanuit West-Brabant zo gering is. "Slagwerkers zijn er wel, maar ze doen niet mee aan solistenconcoursen", zegt hij. Veeke is inmiddels een kruistocht begonnen om meer interesse te kweken voor de solistenwedstrijden. Hij heeft goede hoop dat zijn pionierswerk vruchten afwerpt. Dit jaar konden drumbandmuzikanten voor het eerst op concours in Prinsenbeek. Dat initiatief krijgt volgend jaar een vervolg. "Ik heb diverse collega-instructeurs benaderd om muzikanten enthousiast te maken voor deze wedstrijd", vertelt Veeke. "Deelname aan solistenconcoursen werkt enorm stimulerend. En dat is broodnodig. Want er zijn in deze regio toch al enkele drumbands afgehaakt. Bovendien is het goed voor de ontwikkeling van de muzikant. Daar heb je ook als vereniging alle baat bij."
Tijdens de kampioenswedstrijd in Berlicum wordt geëxperimenteerd met een technisch

Bags

De ideale gig bag verkrijgbaar in 3 series

- ***Comfort Line***
- ***Eco Line***
- ***Superbags Line***

Uitgevoerd voor de meest veilige en praktische transport, in een moderne en elegante stijl, aangepast aan het instrument.
Vervaardigd met de beste materialen zijn ze comfortabel, licht in gewicht en compact van uitvoering.

De "Comfort Line" en de "Eco Line" worden vervaardigd van zeer hoogwaardig Cordura

De "Superbags Line" wordt vervaardigd in licht fiberglass in diverse kleuren

HANSSEN
muziekcentrale

Akerstraat 94-98 6466 HM Kerkrade
www.muziekcentralehanssen.com

Vraag de complete catalogus

Stephan Geelen en Wiek Maessen uit Maasbracht-Beek.

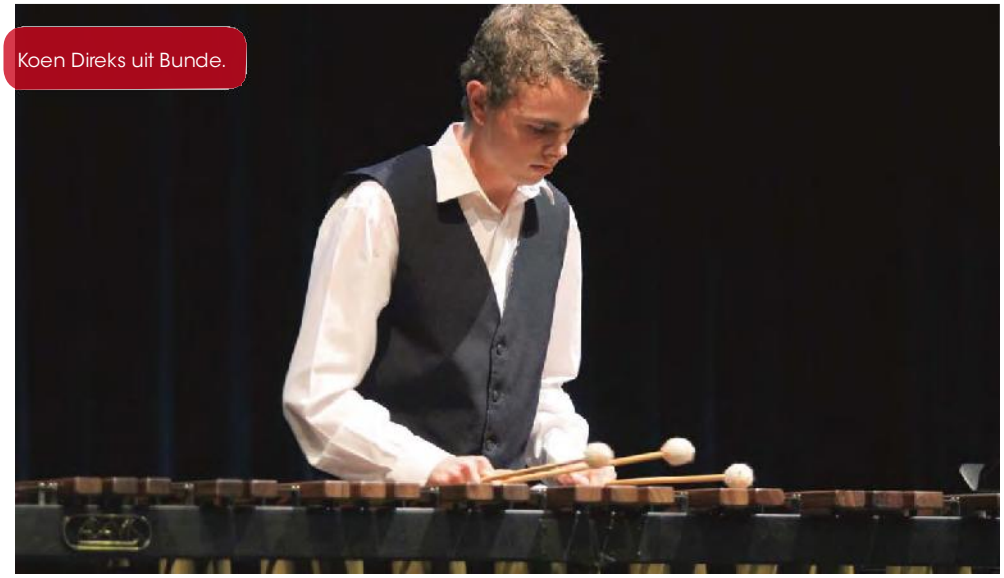

Koen Direks uit Bunde.

Tijdens het NK werden beeld- en geluidsopnames gemaakt.

Matthijs Hierink uit Ommen.

snufje. Een groot aantal deelnemers wordt met professionele beeld- en geluidsapparatuur opgenomen. De bedoeling is dat de kandidaten een dvd'tje krijgen van hun optreden. De Limburgse Bond van Tamboerkorpsen heeft de spullen aangeschaft als een extra service voor zijn leden. Het idee is om tijdens concoursen van zowel korpsen als solisten opnames te maken waarbij de juryleden hun opmerkingen synchroon met de beelden inspreken. De LBT hoopt hiermee een bijdrage te leveren aan de verbetering van het muzikale peil. Ook wordt de apparatuur ingezet voor promotiedoeleinden. Als het hele systeem perfect functioneert, krijgt iedere vereniging of solist bij het verlaten van het podium een dvd van het optreden in de handen gedrukt. Maar zover is het nog niet. Het branden van het dvd'tje laat nu nog enkele dagen op zich wachten. Zo lang hoeft Lucas Houben (13) van muziekvereniging Valuas uit Venlo niet te wachten om zijn optreden terug te zien. Zijn clubgenoten hebben zijn solo op kleine trom in de derde divisie van begin tot eind met een smartphone opgenomen. In de foyer van Den Durpsherd wordt het filmpje afgespeeld. "Hmmm", zegt Lucas tevreden. "Ik kan geen foutjes ontdekken." Ook zijn instructeur Sjaak Vercoulen is tevreden met de prestatie van zijn pupil. "Hij heeft het stuk muzikaal gespeeld zoals ik het graag hoor."
Terug naar de grote zaal. Daar gaan de oordoppen in. Stephan Geelen en Wiek Maessen maken zich op voor hun vertolking in de eerste divisie sectie kleine trom. Vorig jaar veroverde het tweetal de landstitel op marimba. Dit jaar zet het duo zijn tanden in een stuk in de traditionele Schotse trommelstijl. Het technisch zeer complexe werk Just Two van M. Markovich wordt uitgevoerd op originele Schotse trommels. Het geluid van de superstrak bespannen high-tension drums is behoorlijk scherp. Vandaar de oordopjes. De beide muzikanten van de drumband van fanfare Eensgezindheid uit Maasbracht-Beek zijn echte pioniers. Gaan geen uitdaging uit de weg. Waar dat toe kan leiden, blijkt even later als Stephan het als solist waagt om het werk Three means to an end van William Schinstine op de lessenaar te leggen. Het is een van de meest lastige werken voor snaredrum. Menig conservatoriumstudent bijt er zijn tanden op stuk. De jury beloont zijn uitvoering met de topscore van de dag. Jurylid Henk Mennens neemt er zijn petje voor af. "Stephan etaleert niet uitsluitend een boel techniek, wat overigens wel hard nodig is om dit werk te kunnen spelen. Hij weet ook de spanningsboog goed vast te houden en het publiek te boeien. Hij laat blijken boven de materie te staan." De 19-jarige student elektrotechniek verovert daarmee de tiende landstitel uit zijn loopbaan. Het is meteen

'Dit NK zal nog lang in mijn herinnering blijven'

Joep van Wanrooy uit Vinkel.

Manon van der Leegte uit Schaesberg.

Trio Thijs Versantvoort, Maran van de Dussen en Lars Hanegraaf uit Nuland.

Maartje Duisters uit Weert.

ook de laatste. "In de tien jaar dat ik aan concoursen deelneem, heb ik negen keer het districtsconcours van de Limburgse bond gewonnen, dertien medailles veroverd op de Limburgse kampioenschappen en tien landstitels behaald. Zo is het wel genoeg. Dit puntenaantal kan ik toch niet meer overtreffen. Het is mooi geweest." De titelstrijd houdt het publiek in Den Durpsherd tot de laatste noot op het puntje van de stoel. Voor de apotheose tekent Maikel van den Boomen. De muzikant van de drumband van fanfare Sint Jozef uit Someren-Heide zet een adembenemende vertolking van Libertango van Eric Sammut op de planken. Mennens: "Een verbluffende uitvoering. Maikel maakt gebruik van ongeschreven dynamiek en fraseert bij vlagen buitengewoon. Speelt met zo'n dynamiek dat het publiek zich amper durft te verroeren. De manier waarop hij het karakter van de compositie benadert, is uitermate goed gekozen. Ook hier geen etaleren van techniek maar het vertellen van een duidelijk verhaal met een gave klankkwaliteit."

Zo, die complimenten mogen de twee toppers in hun zak steken. Maar eigenlijk is Mennens blij met het niveau van de hele wedstrijd. Niet alleen met het muzikale peil van de klasbakken in de hogere divisies, maar ook met de optredens van

'We kunnen trots zijn op ons jeugdig talent'

het aanstormend talent in de lagere divisies. "Als je ziet waartoe het jonge talent tegenwoordig in staat is, dan doet je dat ook als jury vaak verstomd staan", maakt Mennens de balans op. "Natuurlijk begrijpt nog niet iedereen al de diepgang van de werken, maar het technische niveau en de beleving waarmee gemusiceerd wordt, zorgden voor gedegen en bij vlagen uitstekende performances zowel in de lagere als hogere divisies. Complimenten voor de solisten en hun opleiders." Mennens komt tot de slotsom dat de slagwerksector ondanks alle sombere economische voorspellingen een hoopvolle toekomst tegemoet gaat. "Dit NK zal nog lang in mijn herinnering blijven. We kunnen trots zijn op ons jeugdig talent. Wat ik hier vandaag gehoord heb, biedt mooie perspectieven voor de toekomst waarvan niet alleen verenigingen kunnen profiteren, maar ook ons zo begeerde culturele erfgoed."

Volledige uitslag: www.klankwijzer.nl.

Geen feest in Elburg zonder Concordia

Muziek maken om aan de burgerij ten gehore te brengen. Met dat doel voor ogen stonden in 1912 enkele inwoners aan de wieg van muziekvereniging Concordia uit Elburg. Ondanks veranderende tijden staat deze doelstelling nog steeds overeind. Zelfs na honderd jaar.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO: CONCORDIA

Voor de grappen en grollen uit de geschiedenis van muziekvereniging Concordia moeten we bij oud-voorzitter Gerrit Hengeveld zijn. Meer dan een half mensenleven speelde hij bij de fanfare. Kwam er bij als klein jongetje om de lantaarn te dragen als het korps in het donker uittrok. In de jubileumgids 100 Jaar Concordia lepelt hij enkele anekdotes uit de rijke historie van de club op. Zoals die keer dat bij een optreden voor koningin Juliana en prins Bernhard op Soestdijk het bandje van een van de bekkens het begaf en het slagwerkinstrument met veel geweld een eindje over de straat rolde. "Ook de koningin en de prins moesten er hartelijk om lachen", weet Hengeveld nog.
Saamhorigheid, een sterke onderlinge band en gezelligheid. Het sociale aspect is door de eeuw heen altijd al het handelsmerk geweest van muziekvereniging Concordia. Door de individualisering is op veel plaatsen de sociale functie van een muziekvereniging in de loop van de jaren steeds verder naar de achtergrond verdreven. Niet in Elburg. Burgemeester Frans de Lange heeft er de geschiedenisboeken op nageslagen. "Vijftig jaar geleden sprak mijn voorganger tijdens de jubileumreceptie: 'Kunnen we ons een feestelijke gebeurtenis in Elburg voorstellen zonder muziek?' Die woorden zijn nu nog actueel. Een rustgevend gevoel", aldus de burgemeester in zijn voorwoord in de jubileumgids.
Voorzitter Adeline Boersma beaamt dat saamhorigheid bij Concordia hoog in het vaandel staat. "We spelen vaak in het openbaar en bij verzorgingstehuizen. Intern hanteren we de stelregel dat iedereen bij ons welkom is om te komen musiceren ongeacht zijn niveau. Het samen gezellig hebben is een belangrijke factor die mede bijdraagt aan het succesvol draaiend houden van een vereniging."
Muziekvereniging Concordia bestaat uit een fanfare met 48 leden en een twirlgroep. Het orkest komt uit in de derde divisie en is aangesloten bij de Koninklijke Nederlandse Federatie van Muziekverenigingen. Voor speciale gelegenheden vormt een kern van leden de Stadskapel die voornamelijk populaire gelegenheidsmuziek speelt. Een groep van acht leerlingen is in opleiding. "Nieuwe jeugdleden komen binnen via familie of vrienden en vriendinnetjes. Soms ook van oud-leden", zegt Boersma.
Het eeuwfeest is het afgelopen jaar gevierd met tal van activiteiten. Klapstuk van de festiviteiten vormde een galaconcert met medewerking van zangeres Margriet Eshuijs en het close harmonykoor Koraal. Bij die gelegenheid ontving de oudste vereniging van Elburg de koninklijke erepenning. Tijdens dit concert bracht Concordia een speciaal voor deze gelegenheid gecomponeerd concertwerk van Jacob de Haan in première. Deze muzikale fantasie vertelt de geschiedenis van de mooie vestingstad Elburg in al haar tegenspoed en glorie. •

Meer informatie: www.concordia-elburg.nl.

Bugelklank en mondstukvorm: een perfecte twee-eenheid

Je zou het zo niet zeggen, maar de bugel is zonder meer een bijzonder blaasinstrument. In de serie exclusieve artikelen die mondstukspecialist Henk Rensink voor Klankwijzer schrijft, staat dit keer de bugel centraal. Door zijn bouw, zijn unieke klank en zijn geschiedenis wijkt hij af van alle andere soortgenoten. Vanwege de wijde conische buis in combinatie met het trechtervormige mondstuk heeft de bugel van alle klein koperinstrumenten verreweg de breedste klank en is hij het meest soepel bespeelbaar.

TEKST: HENK RENSINK-MONDSTUKSPECIALIST • FOTO'S: ERIC WATERSCHOOT.

Een bugel of flügelhorn herken je onmiddellijk aan zijn weke omfloerste geluid. Ongeacht het soort muziek dat er op gespeeld wordt. Want we komen de bugel niet alleen tegen in de fanfare en brassband maar ook in de jazz- en bigbandscène, waar het instrument bijzonder populair is. Bekende coryfeeën hieruit zoals Jerry Gonzales, Tom Harrell, Hugh Masekala, Clark Terry, Miles Davis en onze eigen jazzmaster Ack van Rooijen hebben de bugel mede een geweldige boost gegeven. Het meest voorkomend is de uitvoering in Bes. De Es-bugel komen we nog maar heel zelden tegen. Verder zijn er twee hoofdmodellen: de korte Europese en de lange Amerikaanse. Naast de traditionele versie bestaan er ook allerlei trendy uitvoeringen zoals de 'Phat Boy' in een ovale vorm van het Engelse merk Taylor.

De komst van een nieuw soort instrument is steeds weer een bijzondere gebeurtenis geweest. Zo is het ook gegaan met de bugel. Het instrument kent meerdere 'vaders' en 'familieverbanden'. Zeker is dat de bugel is ontstaan vanuit de klephoorn en de kleptrompet. Maar de oudste voorloper van de bugel is de halfcirkelvormige bugelversie die als signaalinstrument werd gebruikt en waarop alleen een reeks natuurtonen gespeeld kon worden bij de jacht of militaire verrichtingen.

Soms moet men de omstandigheden toevallig mee hebben en het succes zelf afdwingen zoals de gewiekste Parijse instrumentmaker Halary Asté dat ondervond. Na de slag bij Waterloo in 1815 tijdens een parade van de geallieerde troepen in Parijs was de Russische groothertog Constantijn zo onder de indruk van de klank van de klepbugel van de Grenadier Guards, dat hij ook zo'n instrument wilde hebben. Asté maakte snel een extra mooie kopie voor hem en gaf hiermee de aanzet tot een grotere populariteit van de klepbugel binnen en buiten Europa.

Toch had het instrument zijn technische beperkingen. Een heel legertje ontwerpers en uitvinders zocht naar verbeteringen en vond de oplossing in het aanbrengen van draai- en schuifventielen op allerlei blaasinstrumenten. Dat leidde uiteindelijk tot een verdere verbetering van de bugel.
Hoe belangrijk ook, het waren allemaal op zichzelf staande ontwikkelingen die nog verre van volmaakt waren. Degene die het werk afmaakte was de Belgische instrumentmaker Adolphe Sax die tussen 1842 en 1845 al deze uiteenlopende instrumenten 'samensmolt' en omvormde tot een uniforme verschijningsvorm en homogene klankkleur. De eerste resultaten hiervan waren de es- en besbugel, die hij saxhoorn-sopranino of kleine bugel noemde en de saxhoorn-sopraano of gewoon bugel. Beide uitgevoerd met de ons bekende Perinet-ventielen. In de tweede helft van de 19e eeuw verdrong de bugel met ventielen door zijn superioriteit de klepbugel volledig van het toneel.

Het debuut van de bugelversie van de Belg Adolph Sax in 1842 gaf gaandeweg een grote impuls aan de verbreiding van de fanfare. Vanaf 1845 werden bugels en andere saxhoorns ingevoerd in militaire kapellen in Frankrijk. Een decennium later raakten ook burgermuziekgezelschappen geïnteresseerd en namen vanaf 1855 de betaalbare bugels als melodievoerend instrument op in hun amateur fanfareorkesten. Rond 1860 was de bugel onder de naam flügelhorn eveneens als vast onderdeel bij de meeste Engelse brassbands in gebruik. Met de komst van de jazzmuziek rond 1930 volgde eveneens de introductie in deze sector. De symfonische wereld heeft de bugel nooit in het hart gesloten.

Het uiterlijk van een instrument mag dan een vast gegeven zijn, de vorm van het bijbehorende mondstuk is dat allerminst. Met het aanbrengen van kleppen en later ventielen op de bugel namen de mogelijkheden enorm toe. En daarmee ook de eisen die aan de mondstukken werden gesteld qua bespeelbaarheid, klankkwaliteit en zuiverheid. Er werd dan ook volop geëxperimenteerd met allerlei vormen en functionaliteiten. Zoals de Parijzenaar François Sudre die in 1865 enkele onder elkaar geplaatste ringen tegen de cupwand aanbracht om zo de werking te beïnvloeden. Een schoolvoorbeeld van de experimentele mondstukontwikkeling die vanaf 1850 sterk op gang kwam.

Ogenschijnlijk lijkt het bugelmondstuk wel wat op dat van de cornet en trompet. Een bugelmondstuk is echter 'molliger' en verschilt duidelijk in lengte met het mondstuk van beide andere instrumenten. Qua stiftdikte is er ook een duidelijk onderscheid. Het huidige bugelmondstuk is sterk veranderd ten opzichte van vroeger. De oudste modellen zagen er slanker en minder robuust uit. Ze waren ook dunwandiger en lichter van gewicht dan de moderne versie. Een oud(er) bugelmondstuk is ook meteen te herkennen aan de platte, hoekige en dunne rand. Moderne exemplaren zien er bovendien

Verkoop en verhuur voor beginners en gevorderden sinds 1933

Play that funky music right...

Heerlijk klinkende huur(koop)aanbieding!
Yamaha 4335G trompet. Te huur voor €60 per 5 maanden. Met mogelijkheid tot koop na afloop.

Kom naar één van onze winkels of kijk op onze website voor aanbiedingen van violen, gitaren, piano's, blaasinstrumenten en nog veel meer!

Schreeven heeft een eigen reparatie-afdeling voor vakkundig onderhoud, reparatie en service!

Heerlijk klinkende huur(koop)aanbieding!
Yamaha YAS280 altsaxofoon. Te huur voor €85 per 5 maanden. Met mogelijkheid tot koop na afloop.

Schreeven Muziekinstrumenten is gespecialiseerd in de verkoop en reparatie van een breed assortiment professionele muziekinstrumenten. Anno 2011 geniet het vakmanschap en de jarenlange expertise van het familiebedrijf grote bekendheid in Nijmegen en omstreken. Sterker nog: de klantenkring strekt zich uit van Friesland tot Zuid-Limburg. Maar ook vanuit het buitenland weten muzikanten Schreeven te vinden. Simpelweg omdat ze gewoon alles in huis hebben voor beginners en gevorderden.

Voor uitgebreide informatie kijk je op
www.schreeven.nl

schreeven MUZIEKINSTRUMENTEN

Schreeven Pop & Classic
Violen, gitaren, piano's & bladmuziek
Plein 1944-24, Nijmegen
024 322 21 29, info@schreeven.nl

Schreeven Brass
Blaasinstrumenten & slagwerk
Celsiusstraat 31, Wijchen
024 322 00 58, brass@schreeven.nl

Spincity DJ Store
Plein 1944-24, Nijmegen
024 322 21 84, info@spincity.nl

wat strakker uit zonder allerlei sierringetjes om de hals die vroeger verwezen naar het land van herkomst of daarmee het stempel van de mondstukmaker droegen. Zoals van Vincent Bach die in 1917 begon met zijn mondstukmakerij voor militaire bugelisten in de VS. Het mondstuk heeft echter nog steeds een trechtervormige cup, al is deze tegenwoordig minder strak V-vormig maar meer gewelfd uitgevoerd.

Om mondstukken en instrumenten van verschillende merken vrij te kunnen combineren en uit te wisselen is internationale standaardisatie nodig. Afspraken tussen producenten, zodat de mondstukstift altijd past in de buis van het gelijksoortige instrument. Degene die zich hiervoor bijzonder heeft beijverd is de Amerikaanse pionier Vincent Bach. Hij zorgde als eerste rond 1954 met zijn 'Embouchure and Mouthpiece Manual' voor een duidelijke modelindeling en vaste maatvoering. Vanwege het verkoopsucces van zijn instrumenten en mondstukken, waarmee hij de verkoophitlijst aanvoerde, was het voor hem natuurlijk niet moeilijk om de standaardisatie van mondstukken vanuit de VS een stevig duwtje in de rug te geven.

Maar ondanks de standaardisatie die Sax heeft ingevoerd voor een uniforme bouw van de bugel en Bach voor een universeel mondstuksysteem, zijn er toch mensurale verschillen gebleven die gevolgen hebben voor de passing van het mondstuk in de buis van het instrument. Dit hangt samen met het verschil in buiswijdte van Amerikaanse en Europese bugels. Er zijn tegenwoordig twee stiftlengtes: de korte en de lange met daarnaast drie verschillende stiftdiktes: small, medium en large. Achtereenvolgens Amerikaans: 9.3 mm., Tsjechisch: 9.6 mm. en Duits: 10 mm. Enkele Japanse en Taiwanese merken hebben de medium stiftmaat overgenomen van de Tsjechische standaard. Deze maten zijn gemeten waar de stift het instrument ingaat.

Behalve de verknochte bugelspelers zijn er ook trompettisten die de bugel als vast bijinstrument combineren met hun trompet. Het dubbelen op of naast elkaar bespelen van verschillende instrumenten hoeft niet negatief te zijn. Embouchuretechnisch is het wel zo dat alles goed op elkaar afgestemd moet zijn. Met name de verschillende mondstukken moeten goed bij elkaar passen zodat je zo weinig mogelijk aanpassingsverschillen hebt.

Het is praktisch niet mogelijk voor beide instrumenten één mondstuk te gebruiken omdat dit niet past en ook niet goed speelt en klinkt. Bovendien is dat niet bevorderlijk voor een stabiele embouchure. Bij het switchen tussen beide instrumenten verandert telkens het speelgevoel en dat kan negatief uitwerken op de toonvorming en -kwaliteit. Door behalve de randvorm en de cupwijdte ook een goede overeenstemming qua cupvorm, boring en stiftboring te kiezen, brengt men beide instrumenten wat betreft bespeling beter in balans met elkaar.

Met de moderne generatie bugelmondstukken is een toonkwaliteit mogelijk die voorheen niet haalbaar was. Bugelspelers kunnen nu bovendien, meer dan ooit, hun eigen specifieke geluid realiseren! De kwaliteit van bugelmondstukken heeft de laatste decennia een behoorlijke ontwikkeling doorgemaakt. Door een professionele aanpak en betere productiemethodes is er een geweldige sprong vooruit gemaakt waar de muziekwereld duidelijk baat bij heeft, gezien de sterk verbeterde resultaten. ●

Meer info: Henk Rensink, mondstukspecialist, info@henkrensink.nl of www.henkrensink.nl.

Mol, Rat en Pad maken de jeugd enthousiast voor blaasmuziek

Maak kennis met de vriendelijke Mol, zijn goedhartige makker Waterrat en de eigenzinnige Pad en beleef samen met hen enkele onvergetelijke avonturen. Dat is in vogelvlucht de inhoud van het interactieve schoolproject De Avonturen van Mol, Rat en meneer Pad waarmee muziekvereniging Soli uit Velsen kinderen probeert te winnen voor blaasmuziek.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO'S: WILLY SLINGERLAND/PROJECT MOL, RAT EN PAD

Grote belangstelling voor de instrumentenparade.

De docent vertelt over het grote concert dat de kinderen over een tijdje samen met het harmonieorkest gaan geven. "Welke instrumenten kennen jullie al?", vraagt de leraar. Vervolgens kijkt de hele klas naar het filmpje Het Harmonieorkest van NTR: Schooltv. Dirigent Claudy van Bokhoven leidt een harmonieorkest en vertelt hoe ze met muziek is begonnen en welke opleidingen er zijn. Na de video stelt de leerkracht de drie hoofdrolspelers voor: de sympathieke Mol, de zachtaardige Rat en de koppige meneer Pad. De kinderen leren het lied Een Echte Vriend op de melodie van With a Little Help from My Friends van de Beatles. Ook tekenen en vertellen ze over het thema Vriendschap.
Zo ziet les 1 van het project De Avonturen van Mol, Rat en meneer Pad eruit. Alle onderdelen zijn stapje voor stapje aangegeven in een kant-en-klaar lespakket dat bestaat uit vier lessen en een generale oefening. Het lesmateriaal is volledig tot in de kleinste details uitgewerkt. Compleet met vrolijk opgemaakte tekstvellen, kleurige tekenbladen, beeld- en geluidsbestanden en zelfs karaokeversies van de liedjes. Je kunt er zo mee aan de slag. Het creatieve brein achter dit bijzonder leuke project is Monique Wijnker, freelance adviseur en producent van educatieve muziekprojecten en in het dagelijks leven educatiemedewerker bij het Nederlands Symfonieorkest en Het Gelders Orkest. Haar muzikale roots liggen bij muziekvereniging Soli uit Velsen. Vandaar dat het project in eerste instantie is ontwikkeld voor de Velsense harmonie die het inmiddels samen met het Kunstencentrum Velsen en Stadsschouwburg Velsen heeft uitgevoerd. "Maar het kan ook uitgevoerd worden door iedere andere harmonievereniging. We zullen een draaiboek, plan van aanpak en filmverslag maken zodat andere verenigingen het project kunnen overnemen", zegt Wijnker.

De Avonturen van Mol, Rat en meneer Pad is een interactief schoolconcert voor de groepen 4 tot en met 6 van de basisschool. Het gaat over vriendschap, muziek, leven, zonneschijn, kabbelende rivieren, bossen, stoffige paden en knappende haardvuren in de winter. Leerlingen maken tijdens het project kennis met een harmonieorkest uit de omgeving en alle instrumenten uit het orkest. Om een brug te slaan tussen het orkest en de belevingswereld van de kinderen vormt het muzikale verhaal De Avonturen van Mol, Rat en meneer Pad de rode draad. Tijdens het concert vertellen de kinderen samen met een acteur en het orkest het spannende verhaal dat gebaseerd is op het kinderboek The Wind in the Willows van Kenneth Grahame. Wijnker legt uit: "Door kinderen zelf een actief onderdeel van het concert te laten zijn, leren ze hoeveel plezier het geeft om samen met andere kinderen en een orkest muziek te maken. Door middel van een serie lessen worden ze voorbereid op dit bijzondere concert, waarvan zij een belangrijk onderdeel zullen uitmaken. De lessen bestaan uit liedjes, bewegingen en dans. Het project is voor harmonieverenigingen en scholen ontwikkeld om kinderen op speelse wijze kennis te laten maken met alle instrumenten uit het orkest en met het plezier van samen muziek maken. Het project is een goede opmaat naar een instrumentkeuze en muziekles en draagt bij aan muziekonderwijs op school en het werven van nieuwe leden voor de vereniging."

Sfeerbeeld van de slotmanifestatie van Mol, Rat en Pad.

Het hele programma bestaat uit vier lessen van vijftig minuten, een generale repetitie en het slotconcert. Ook mogen de kinderen tekeningen en schilderijen maken die tijdens de uitvoering geprojecteerd worden. Na de introductieles staat les 2 in het teken van de houtblaasinstrumenten. De kinderen leren twee nieuwe liedjes en het Vriendenlied uit les 1 wordt herhaald. Aan de hand van een filmpje studeren ze een dansje

Project Mol, Rat en Pad volledig beschikbaar

Monique Wijnker is bereid het volledige lespakket ter beschikking te stellen aan andere harmonieorkesten. Belangstellenden kunnen op de website www.muziekeducatie.com een indruk krijgen van hoe het project werkt en hoe de lessen zijn vormgegeven. Daar staat ook aangegeven hoe belangstellenden het pakket kunnen bestellen. Wijnker: "In dat pakket zullen we niet alleen het script, draaiboek en lesmateriaal ter beschikking stellen, maar ook een stappenplan uitschrijven voor de organisatie van het volledige project zoals tips voor de communicatie met scholen onder andere met voorbeeldbrieven, adviezen voor de dirigent, pr en coördinator en een tijdspad met alles dat erbij komt kijken. Dit zal tegen een kleine vergoeding aan harmonieverenigingen worden aangeboden als bijdrage in de ontwikkelingskosten en het creatieve product. De kosten willen we uiteraard zo laag mogelijk houden om overname te bevorderen."

Groot enthousiasme tijdens het slotconcert.

In de rubriek Best practices belicht Klankwijzer succesvolle wervingscampagnes, schoolmuziekprojecten, vernieuwende bestuursstructuren, innovatieve samenwerkingsverbanden of grensverleggende cross-overs die een inspiratiebron kunnen zijn voor andere verenigingen. Tips voor deze serie kunt u sturen naar redactie@klankwijzer.nl.

in. In les 3 komen de koperblaasinstrumenten uit het harmonieorkest aan bod. De leerlingen leren weer een nieuw lied met bijbehorende bewegingen. Ook herkennen ze na deze les alle blaasinstrumenten uit het orkest. In les 4 maken de kinderen kennis met de slagwerkinstrumenten uit het harmonieorkest. Ze gaan zelf ook actief aan de slag met een windwave en bodypercussie bij het Regenkoor. Hierbij maken de kinderen een grote onweersbui aan de hand van instructies op een filmpje. Tijdens de generale les worden alle liedjes en bewegingen die tijdens het slotconcert samen met de harmonie uitgevoerd worden aan de hand van een draaiboek nog eens in de juiste volgorde doorgenomen. Tijdens de voorbereidende lessen krijgen de kinderen het verhaal van Mol, Rat en meneer Pad nog niet te horen. Dat blijft een verrassing tot het grote slotconcert. Een verteller draagt dan aan de hand van The Wind in the Willows het verhaal voor. Het orkest speelt intussen de gelijknamige compositie van Johan de Meij, gebaseerd op het kinderboek van Kenneth Grahame. De kinderen omlijsten de uitvoering met de liedjes en dansjes uit de lessen. Ouders en familieleden vormen het publiek. Het verhaal wordt ondersteund met beeldmateriaal op een groot scherm achter het orkest. De kinderen mogen hiervoor tekeningen en schilderijen aanleveren zodat zij tijdens het concert hun eigen werkjes langs zien komen.

Bij muziekvereniging Soli heeft het project inmiddels gedraaid. Acht basisscholen werkten mee aan het programma. De lessen vonden plaats binnen het reguliere lesrooster op school. De leerkrachten van de basisschool kregen daarbij ondersteuning van muziekdocenten van het Kunstencentrum Velsen. In totaal volgden 700 leerlingen het programma. Op 25 november vond het slotconcert plaats. Drie uitverkochte uitvoeringen in Stadsschouwburg Velsen. Het was meteen ook de première van De Avonturen van Mol, Rat en meneer Pad. "We hadden eerst één voorstelling gepland, dat werden er al snel twee en uiteindelijk zijn het er drie geworden", vertelt Wijnker.

Aan het project is ook een instrumentenparade gekoppeld waarop kinderen muziekinstrumenten kunnen uitproberen. Soli hield twee open dagen waarop kinderen onder schooltijd kennis konden maken met de instrumenten. In totaal kwamen er 500 scholieren op af. Met dertig vrijwilligers was Soli in de weer om demonstraties te geven en alle vragen te beantwoorden.

Als voorproefje op het grote slotconcert voerde Soli onder leiding van Vincent van den Bijlaard de interactieve kindervoorstelling ook uit tijdens het jaarlijkse BAAM-festival. Met de acteur Bram van Oers als verteller en een kinderkoor als de schoolkinderen. Soli wist met de voorstelling het muzikaal treffen voor verenigingen uit Noord-Holland voor de tweede keer op rij te winnen. De jury was erg enthousiast over de uitvoering. "Wat jullie laten zien is dat humor, muzikaliteit, een spannend verhaal en beleving uitstekend samen gaan."

In februari krijgt het project nog een vervolg. Dan nodigt muziekvereniging Soli de deelnemers nog een keer uit om naar het verenigingsgebouw te komen. Kinderen die verder willen in de muziek kunnen dan een instrument uitkiezen en krijgen een aanbod om proeflessen te volgen. Dit moet uiteindelijk resulteren in waar het allemaal om begonnen is: nieuwe jonge muzikanten. ●

Music Fest '13 Berlin

18-22 mei '13

Muziekspektakel voor HaFaBra en zangkoren.

- Optreden in de grandioze grote zaal van de Philharmonie Berlijn en in de Nicolaikirche Potsdam.
- Concert en mogelijkheid tot samenwerking met pianist Jan Vayne.
- Avondconcert van Carl Orff's Carmina Burana.

MCT Muziek & Cultuur Tours

Maak kennis met ons assortiment van meer dan 300 verschillende ceremoniele-, militaire-, gilde,- showband- en muziekuniformen. Comfortabele uniformen met een perfecte pasvorm voor een herkenbare en een stijlvolle performance.

Seezo
Meesters in maatwerk

Neem een kijkje in onze uitgebreide collectie:
www.seezo.nl

Seezo Uniformen B.V.
St. Janstraat 38
7256 BC Keijenborg Gld.
Tel. +31(0)575 46 16 41

ADAMS

Focus on excellence

Adams Custom Series
Trompetten, bugels, cornetten, tuba's en euphoniums van wereldklasse.
Treffend in ieder register, intonerend met speels gemak.

Bezoek onze showroom en fabriek in Ittervoort, Limburg.

Experience the Sound of Quality

www.adams-music.com

WMC opent inschrijving voor nevenactiviteiten

Het Wereld Muziek Concours (WMC) zet behalve het vierjaarlijks festival ook tal van andere activiteiten op touw. Zoals de Internationale Ensemble- en Solistenwedstrijd en de Internationale Dirigentencursus. Voor beide evenementen is de inschrijving geopend.

In samenwerking met Stichting Muziekschool Kerkrade houdt WMC Kerkrade opnieuw de bekende solisten- en ensemblewedstrijd IESC. Dit keer vindt de wedstrijd weer plaats in Congrescentrum Rolduc, het prachtige 12e eeuwse abdijcomplex in Kerkrade. Op zaterdag 13 en zondag 14 april kunnen hout- en koperblazers en slagwerkers (als solist of in een ensemble), bigbands en jazzcombo's van diverse niveaus aan internationale juryteams laten horen waartoe zij in staat zijn.
Aan de vorige editie in 2011 namen in totaal meer dan 300 muzikanten deel en ook nu rekent WMC op een grote deelname. Behalve trofeeën, geldprijzen, VIP-arrangementen voor concerten tijdens WMC 2013 zijn er voor het toptalent ook concerten in het kader van WMC-activiteiten te winnen.
Inschrijven kan via de WMC-website: www.wmc.nl.

Van 3 tot en met 10 juli staat ook de Internationale Dirigentencursus en -wedstrijd weer op het programma. De Dirigentenwedstrijd organiseert WMC Kerkrade sinds de start in 1970 samen met de Bond van Orkestdirigenten. Lange jaren was ook Kunstfactor bij dit project betrokken. Sinds 2009 wordt de Dirigentencursus gecombineerd met de Dirigentenwedstrijd en dat is zeer succesvol gebleken. Gestart wordt met vijf dagen cursus, waaraan maximaal twintig dirigenten als praktische deelnemer kunnen beginnen. Zij mogen in 2013 niet ouder zijn dan 39 jaar. Het aantal auditoren is onbeperkt, en aan het auditorschap is ook geen leeftijdslimiet verbonden. Overigens worden auditoren op diverse momenten actief bij de cursus betrokken.
Na vijf dagen wordt een selectie gemaakt voor de halve finale van de wedstrijd. Maximaal acht kandidaten worden toegelaten en zij zullen vanaf maandag 8 juli in Rotterdam werken met de Marinierskapel der Koninklijke Marine. Maximaal drie kandidaten worden geselecteerd voor de Finale die op woensdag 10 juli in de Rodahal te Kerkrade zal plaatsvinden. Opnieuw is de Marinierskapel het finaleorkest en dan zal uitgemaakt worden wie er met de gouden, zilveren en bronzen dirigeerstokken gaan strijken. Cursusleiders zijn onder andere Jan Cober, Eugene Corporon en Alex Schillings en er wordt met professionele en topamateurensembles en -orkesten gewerkt. Cursusgeld voor praktische deelnemers is 500 euro. Voor auditoren 300 euro voor de hele periode. Er zullen voor auditoren ook weer dagkaarten verkrijgbaar zijn. Inschrijven kan tot 1 april 2013. De selectie voor de praktische deelnemers vindt die maand plaats. Kijk voor informatie en inschrijfformulieren op de WMC website of volg de berichtgeving in de Dirigent, het BvO-Nieuwsblad.

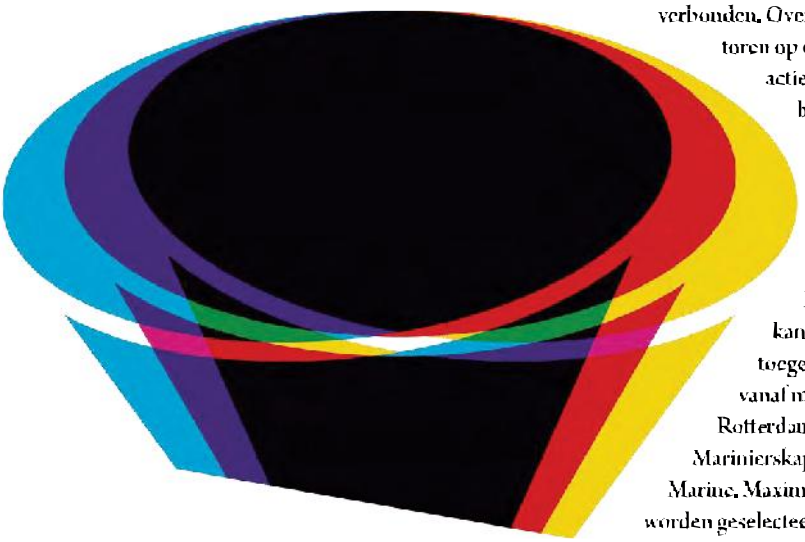

Tijdens de jaarlijkse Midwest Band & Orchestra Clinic in Chicago, de grootste jaarlijkse bijeenkomst van de internationale blaasmuzieksector, zal WMC dit jaar niet alleen de 17e editie van het Wereld Muziek Concours presenteren, maar tevens een symposium houden over de internationale verspreiding van Nederlands repertoire, uitwisseling van Nederlands en internationaal repertoire en hoe copyrightkwesties te regelen in nieuwe doelgebieden als Latijns Amerika en China. Dit symposium wordt mede mogelijk gemaakt door BUMA Nederland. In samenwerking met de World Association for Symphonic Bands & Ensembles (WASBE) zal WMC het vervangende programma voor de afgelaste conferentie in Valencia presenteren dat nu in Kerkrade tijdens het 17e WMC zal plaatsvinden. ●

De LBM-leden bespreken het beleidsplan.

Limburg steekt een miljoen in de jeugd

Vernieuwen, verbinden en versterken is het motto van het beleidsplan van de Limburgse Bond van Muziekverenigingen (LBM) voor de jaren 2013-2017. Het plan voorziet onder meer in een investering van bijna 1,1 miljoen euro voor opleidingen en talentontwikkeling.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO: FV MEDIA PRODUCTIES

Muziek maken is niet alleen leuk. Wetenschappelijke onderzoeken hebben aangetoond dat het ook een zeer positieve invloed heeft op de intelligentie en het sociale functioneren van kinderen. Voor muziekmensen is dat al lang geen nieuws meer. De LBM gaat nu een poging wagen om dit wetenschappelijk feit ook tussen de oren te krijgen bij besturen, docenten en ouders in het basisonderwijs in Limburg. Speerpunt in het beleidsplan Vernieuwen, verbinden en versterken is namelijk het aanbieden van muziekles voor ieder kind. De bond gaat projecten om het muziekonderwijs structureel terug te brengen op het lesrooster ondersteunen. Initiatieven daartoe zullen regionaal door samenwerking tussen vereniging, school, ouders en kinderen opgepakt moeten worden. De LBM gaat de lidverenigingen bij dit proces financieel ondersteunen en faciliteren. De bond beschikt de komende jaren over de nodige financiële armslag om hierin stevig door te pakken. Terwijl culturele instellingen en organisaties in de rest van het land flink de broekriem moeten aantrekken, stelden Provinciale Staten van Limburg eind vorig jaar vijf miljoen euro extra beschikbaar om de volkscultuur in Limburg te versterken. Het geld is exclusief bestemd voor de vier provinciale bonden voor blazers, tamboers, zangers en schutters. Die culturele jackpot stelt de LBM in staat om in het beleidsplan 2013-2017 maar liefst 1.094.000 euro opzij te zetten voor dit doel. Behalve in muziekonderwijs gaat de bond ook investeren in talentontwikkeling. Onder meer door de organisatie rond het LBM-jeugdorkest meer inhoud te geven. Het paradepaardje van de bond biedt getalenteerde jongeren tot 25 jaar vanaf hafabra C-niveau een muzikale uitdaging om met leeftijdsgenoten op hoog niveau te musiceren. De belangstelling voor het orkest is erg groot. Het jeugdorkest trad tot nu toe voornamelijk op incidentele basis op. De bond wil nu een meer structurele invulling geven aan de activiteiten van het orkest. Ook gaat de LBM de toppers van de jaarlijkse solistenwedstrijd Finale Jonge Solisten extra kansen bieden om voor een groot publiek op te treden.

Het beleidsplan werd vorige maand tijdens de algemene ledenvergadering besproken. Een ander kernpunt uit dat plan is het versterken van de bestuurskracht binnen de sector. De afgelopen jaren zette de LBM themabijeenkomsten op touw over jeugdbeleid, sponsor- en fondsenwerving en goed besturen. De komende jaren wordt het workshopprogramma verder uitgebreid. Ook gaat de bond samenwerking en krachtenbundeling door verenigingen op lokaal en regionaal niveau stimuleren. De Limburgse koepelorganisatie is ervan overtuigd dat met bundeling van krachten meer bereikt kan worden. Voor de organisatorische versterking van de sector wordt de komende jaren een ton uitgetrokken. Ook voor het promoten van de blaasmuziek, imagoverbetering, crossovers met de professionele sector en innovatieve projecten komt extra geld vrij. Bovendien is er tot en met 2015 voor de vier sectoren uit de motie Volkscultuur één miljoen euro extra beschikbaar voor de aanschaf van instrumenten en uniformen. Verenigingen kunnen in de lijn met de geldende voorwaarden bij het Prins Bernhard Cultuurfonds (PBCF) een subsidieaanvraag indienen. De door het PBCF gehanteerde bedragen worden door deze regeling verdubbeld. •

'We zijn bijna door de instrumenten heen'

Harmonie Sint Joseph uit Sittard verwelkomt ieder jaar rond de 24 nieuwe blokfluiters en heeft momenteel 116 leerlingen in opleiding op de muziekschool. De voorraad instrumenten en uniformen begint behoorlijk te slinken. Luxe problemen waar veel andere verenigingen alleen maar van kunnen dromen. En dat voor een stadsvereniging. Hoe flikken ze dat daar in Sittard?

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO'S: MARION WILLEMSEN

Het geheim van het succes? Secretaris Jo Schaekens vat het samen. "We zien de jeugd als een wezenlijk onderdeel van de vereniging. De jeugdopleiding is niet iets wat je naast de harmonie er zo maar bij doet. De jeugdafdeling wordt als volwaardig onderdeel bij de harmonie betrokken."
Daar waar veel orkesten worstelen met de gevolgen van de vergrijzing en ontgroening en grote moeite hebben met het werven van nieuwe leerlingen, groeit harmonie Sint Joseph uit Sittard als kool. Momenteel volgen ruim 116 leerlingen lessen via de muziekschool en maken 22 blokfluiters kennis met muziek. De vereniging telt 188 spelende leden. Daarvan zijn er 116 jonger dan twintig jaar. "Geluiden over verenigingen die door leegloop het hoofd nauwelijks nog boven water kunnen houden, zijn ons vreemd", zegt Schaekens.
De secretaris legt uit dat het beleid van de vereniging gebaseerd is op vier uitgangspunten. "We stellen hoge eisen aan presentatie en prestatie, zonder plezier en passie voor muziek uit het oog te verliezen. Deze visie wordt binnen de vereniging aangeduid met de vier p's."
De volwaardige betrokkenheid van de jeugdaf-

De jeugd van Sint Joseph laat ook tijdens het jaarlijks galaconcert van zich horen.

Ook de jeugdleden van Sint Joseph worden uitgerust met een uniform.

deling uit zich onder meer in het faciliteren van de jeugd als volwaardige leden. Leerlingen van het jeugdorkest krijgen niet alleen een instrument, ze worden ook geleid door een bevoegd beroepsdirigent en zijn net als de leden van het A-orkest uitgerust met een volledig uniform. "Bij ons geen spijkerbroek met regenjasje", merkt Schaekens op. Ook nemen de jeugdleden volwaardig deel aan straatoptredens en concerten. Klapstuk is het jaarlijks galaconcert in de plaatselijke schouwburg, dat met ruim 800 bezoekers meestal is uitverkocht. Schaekens: "Wie wil er nu niet spelen voor een uitverkochte theaterzaal? Bovendien zetten we tijdens dat concert een beeld neer van de harmonie waar jongeren graag bij willen horen."
Het enthousiasme bij de leerlingen wordt verder aangewakkerd met allerlei uitdagende projecten. Zo staat volgend jaar een concertreis naar China op de planning. In overleg met docenten en dirigenten is een inschatting gemaakt welke leerlingen tegen die tijd op het niveau zouden kunnen zijn dat ze mee kunnen spelen. Dit is met de ouders van die leerlingen besproken. "Voor de betreffende leerlingen is het natuurlijk een enorme uitdaging om daarbij te horen. Leerlingen komen nu al bij ons met de vraag of ze versneld het B-examen kunnen afleggen."

Harmonie Sint Joseph komt uit in de eerste divisie. Aan de muzikale prestaties worden hoge eisen gesteld. Bij de intakegesprekken wordt duidelijk met de ouders gecommuniceerd dat muziek maken motivatie en inzet vraagt van zowel het kind als de ouders zelf. Wanneer de kandidaat blokfluiter er nog drie andere hobby's op nahoudt, wordt dringend geadviseerd om keuzes te maken. Soms worden ouders zelfs afgeraden om hun kinderen muziekonderwijs te laten volgen. Ook na een jaar blokfluitles is er een evaluatiemoment waarbij vereniging en ouders samen de balans opmaken. "Als blijkt dat het enthousiasme ontbreekt of het gevoel voor ritme er echt niet inzit, moeten we soms tot de conclusie komen dat het voor het kind beter is om te stoppen met muziek. In negentig procent van de gevallen geven ouders dan ook toe dat ze dat gevoel zelf ook al hadden." Je zou verwachten dat de zakelijke aanpak kinderen juist afschrikt om lid te worden van de harmonie. Volgens Schaekens is echter het tegendeel het geval. "Veel kinderen vinden het juist prettig om te weten wat van hen verwacht wordt en wat ze moeten doen. Ze willen graag weten waar ze aan toe zijn."

Voor de werving van blokfluitleerlingen werkt de harmonie nauw samen met drie Sittardse basisscholen en de muziekschool Artamuse. Voor de groepen 4 en 5 is op basis van de lesmethode Windkracht 6 een programma ontwikkeld om kinderen enthousiast te maken voor blaasmuziek. De wekelijkse lessen staan onder leiding van bevoegde docenten van de muziekschool en vinden plaats aansluitend aan de reguliere schooltijd in het eigen schoolgebouw. De basisscholen stellen de lesruimtes ter beschikking. Voor de facilitering, financiering en organisatie tekent de harmonie. De eigen bijdrage is 99 euro per jaar. Schaekens: "Jaarlijks worden zo tussen de 18 en 24 nieuwe leerlingen geworven. Daarvan gaan er na het eerste jaar gemiddeld 12 tot 15 door."
Een leerlingenvolgsysteem brengt de vorderingen van de leerlingen in kaart. Daarin wordt niet alleen de aanwezigheid op repetities en lessen geregistreerd, maar ook de muzikale vooruitgang bijgehouden. De toetsing van het muzikale niveau gebeurt onder meer tijdens het jaarlijks interne solistenconcours, voorspeeldagen, beoordelingsconcerten en groepsrepetities. Getalenteerde leerlingen of leerlingen met een bijzondere inzet worden beloond met extra opleidingsfaciliteiten zoals masterclasses of privélessen. Hoofddirigent Björn Bus is eindverantwoordelijk voor het totale opleidingsconcept. Hij onderhoudt niet alleen nauwe contacten met de diverse docenten, maar is ook aanwezig bij alle jeugdactiviteiten om zich persoonlijk op de hoogte te stellen van de vorderingen van de jeugdleden. Leerlingen die even in de put zitten, worden door de commissie werving en opleiding na afstemming met de ouders persoonlijk begeleid. Soms volgt even een time out. Hoewel de vereniging hoge eisen stelt aan prestaties, is er ook ruimte voor ontspanning. Schaekens: "We zorgen er ook voor dat leerlingen plezier blijven houden in het muziek maken. Jaarlijks worden activiteiten georganiseerd om de onderlinge band te versterken. Dat varieert van een jeugdkamp en een speurtocht, tot gewoon een ijsje eten of een bezoek aan een bruin café. Aan al die activiteiten komt geen instrument te pas. Maar we spreken leden er ook op aan als ze zich de dag voor een concert afmelden." •

In de rubriek Best practices belicht Klankwijzer succesvolle wervingscampagnes, schoolmuziekprojecten, vernieuwende bestuursstructuren, innovatieve samenwerkingsverbanden of grensverleggende cross-overs die een inspiratiebron kunnen zijn voor andere verenigingen. Tips voor deze serie kunt u sturen naar redactie@klankwijzer.nl.

Piano's Maene Nieuws

Belgische première Yamaha CX-Reeks

Ter ere van de 125ste verjaardag van Yamaha lanceerde het merk een nieuwe reeks vleugelpiano's: de **CX-reeks**. Deze vleugels bouwen voort op de Conservatory-reeks van Yamaha (de C-reeks), maar incorporeren heel wat upgrades : verbeterde constructie van de zangbodem en diens steunbalken en ribben, nieuw design van het meubel, Duitse snaren en hamers. Het eindresultaat is een reeks instrumenten met een verfijnde klank en gedurfd design.

Op 26 oktober stelden wij in onze concertzaal deze nieuwe CX-reeks in première aan het Belgische publiek voor. De voorstelling werd feestelijk afgesloten met een onvergetelijk concert van het tango-ensemble **Soledad** en een receptie in - hoe kan het ook anders - Argentijnse stijl.

De volledige reeks vleugels is nu ook te bezichtigen (en te bespelen) in al onze filialen. Neem gerust contact op met een van onze pianoconsultants voor meer informatie.

Steinway Pianowedstrijd voor de Jeugd 2013

Om jonge en getalenteerde pianisten aan te moedigen zich te vervolmaken in de muziek, en om dit kostbare talent te koesteren en te cultiveren, organiseert Piano's Maene om de twee jaar een **Steinway Pianowedstrijd voor de Jeugd**, in samenwerking met het EPTA Vlaanderen/Brussel, Stichting Robus en het Conservatorium Antwerpen.

Tijdens deze 5de editie krijgen we ook de steun van BMW Belgium en Bank Delen.

Traditiegetrouw vinden de preselecties plaats in de concertzaal van Piano's Maene Ruiselede, en dit op 23 en 24 februari 2013. De finale van deze bijzondere pianowedstrijd zal dan weer doorgaan in de Blauwe Zaal "DeSingel" op 24 maart 2013.

Iedereen tot 18 jaar kan deelnemen aan de Steinway Pianowedstrijd voor de Jeugd. Wil je je **inschrijven**? Neem een kijkje op onze website of contacteer een van onze pianoconsultants.

Piano's Maene organiseert tweede stemmersopleiding

Om tegemoet te komen aan de groeiende vraag naar pianotechnici, startte Piano's Maene in 2011 een eigen **stemmersopleiding**. De eerste editie leverde ons al twee nieuwe stemmers op, en begin 2012 vond alweer de tweede editie - in samenwerking met Syntra - plaats. Vier stemmers werden geselecteerd om officieel van start te gaan bij Piano's Maene.

Tussen het stemmen van piano's door (een 'stemmersbootcamp' zo je wil), krijgen de 'juniors' van onze Expert Technicians bijkomende opleiding over alle aspecten van de pianomechaniek, om zo alle mogelijke problemen de baas te kunnen.

Jef Neve is Steinway-Artiest

Jef Neve, een van de meest prominente jazzpianisten/-componisten uit België, mag zichzelf al even een '**Steinway-Artist**' noemen, net zoals 1.600 andere professionele pianisten over de ganse wereld. Met zijn Jef Neve Trio bracht hij al 5 albums uit en trad hij over de ganse wereld op. Tijdens zijn concerten in binnen- en buitenland verkiest hij te spelen op een Steinway concertvleugel.

In 2007/2008 componeerde Jef Neve zijn 1ste Pianoconcerto in opdracht van Brussels Philharmonic en De Bijloke. Vier jaar later, op 29 september in de concertzaal van Piano's Maene, stelde hij zijn **2de Pianoconcerto** (eveneens in opdracht van De Bijloke gecomponeerd) in avant-première voor aan het publiek van Piano's Maene. Hierin werd hij bijgestaan door de Pools-Indonesische pianist Alexander Gurning.

Zijn tweede Pianoconcerto is het resultaat van 3 jaar reizen, eindeloze uren in luchthavens, telkens nieuwe hotelkamers, en ontmoetingen met mensen uit de hele wereld. Hij liet zich niet vastpinnen door het klassieke concept van een concerto, maar maakte gebruik van afwijkende vormen, nieuwe technieken, verschillende muzikale invloeden...

MAENE

Piano's Maene

Uw pianospecialist sinds 1938 Passion for musicians

Showrooms in Brussel, Antwerpen, Gent en Ruiselede

Meer nieuws en informatie over onze promoties en onze activiteiten vind je op onze website :

www.maene.be **www.steinway.be**

TOOLS 4 WINDS
Fusion Bags

More than just a gig bag!

Kijk voor alle producten en decemberaanbiedingen op:
www.tools4winds.com

INFORMATIE & BESTELLEN
telefoon: 035 622 39 93 | mobiel: 06 12 42 5222
e-mail: info@tools4winds.com
www.tools4winds.com

Wouter & friends
meet the music

Ontmoet de topmusici persoonlijk:

. Miranda van Kralingen in Maastricht
. Jaap van Zweden in Dallas
. Antonello Manacorda in Arnhem
. Lawrence Renes in Stockholm

. Geniet van Sibelius in Helsinki

Kijk op www.wouterandfriends.nl voor meer informatie over het reisaanbod.

klank wijzer

Magazine voor de blaasmuziek-, slagwerk- en showsector in Nederland.

Jaarabonnementen

Jaarabonnement	€ 29,- excl. btw
3 Jaarabonnementen	€ 54,- excl. btw
Elk extra abonnement	€ 18,- excl. btw
Jaarabonnement buitenland	€ 35,- excl. btw

Klankwijzer verschijnt 8 x per jaar

Opgeven:
BCM/Klankwijzer
e-mail: abonnementen@bcm.nl of tel. 0900-2022708

Cannonball®
Vintage Pro Series

Find your first Love all over again.

Dealer information:
MI + D International
info@saxmusic.nl
tel: +31(0)6 12 405 785

PROVINCIE DRENTHE

Kerstconcert Drents Jeugdorkest en Doublet

Het Drents Jeugdorkest en vocaal ensemble Doublet tekenen zaterdag 22 december (20.00 uur) in Grote of Maria Kerk in Meppel voor het 14e Meppeler Kerstconcert. Het Drents Jeugdorkest, geleid door Nico Sieffers, bestaat uit ongeveer zeventig jongeren tussen de 12 en 30 jaar die allemaal ook bij een plaatselijke harmonie, fanfare of brassband in Drenthe spelen. Vocaal ensemble Doublet rond zangdocente Els Liebregt van het Scala, centrum voor de kunsten in Meppel, legt zich toe op kleine koorwerken uit verschillende stijlperioden. Informatie: www.meppelerkerstconcert.nl.

Amerikaanse muziek bij kerstklapper in Anloo

A Yankee Yuletide Hootenanny is op vrijdag 21 december (20.00 uur) het thema van de 13e A Musical Christmas Cracker (een muzikale kerstklapper) in de Magnuskerk in Anloo. Koperensemble Northern Sym- and Swingphonic Brass en bigband Noordenveld spelen onder leiding van Anne-Geerts Bartelds composities in kerstsfeer uit de Verenigde Staten. Vocale medewerking komt van mezzosopraan Ria Ferment, terwijl Ds. Christian Bokemeyer zal mediteren over enkele spirituals uit Gershwin's opera Porgy and Bess.

Wilhelmina Hoogeveen zoekt oud-leden

De christelijke muziekvereniging Wilhelmina Hoogeveen bestaat volgend jaar vijftig jaar. Zaterdag 9 februari (13.30 uur) is er in het Wilhelmina Muziek Centrum een reünie van oud-leden. Blazers, slagwerkers en majorettes die ooit actief waren bij Wilhelmina en nog eens hun oud-clubgenoten willen ontmoeten, kunnen zich opgeven via www.wilhelmina-hoogeveen.nl of bellen met Roelanda Marissen, tel.: 0528 354448.

DECEMBER			
Vr 14	EMMER-COMPASCUUM, HET ANKER	19.30 UUR	Kerstconcert CFO Prins Hendrik.
Vr 21	ANLOO, MAGNUSKERK	20.00 UUR	Kerstconcert o.l.v. Anne Geert Bartelds m.m.v. Northern Sym- and Swingphonic Brass, Bigband Noordenveld.
Za 22	MEPPEL, GROTE OF MARIAKERK 20.00 UUR		Kerstconcert Drents Jeugdorkest en vocaal ensemble Doublet. Informatie: www.meppelerkerstconcert.nl.

PROVINCIE FLEVOLAND

DECEMBER		
Za 15	ALMERE, TOPSPORTHAL	Nederlandse kampioenschappen majorette KNFM. Informatie: www.knfm.nl

PROVINCIE FRIESLAND

Kerstconcert Ons Genoegen Leeuwarden

Het traditionele kerstconcert van muziekvereniging Ons Genoegen Leeuwarden is op zaterdag 22 december (20.00 uur) in kerkelijk centrum De Schakel in de Leeuwarder wijk Camminghaburen. Medewerking verleent het Christelijk Leeuwarder Mannenkoor Patrimonium. Het harmonieorkest van Ons Genoegen speelt onder leiding van Arjan van Hardeveld een breed kerstrepertoire, variërend van Comfort Ye My People uit de Messiah van Georg Friedrich Händel tot If Every Day Was Like Christmas van Elvis Presley. Samen met het koor klinken onder meer Gloria in Excelsis Deo en Stille nacht.

Looft den Heer Bitgummole viert kerst met Die Twa

Zondag 16 december (15.30 uur) viert brassband Looft den Heer Bitgummole in de PKN-kerk in Bitgummole kerst met het duo Die Twa. Onder leiding van dirigent Paulus de Jong voert het orkest samen met Die Twa een kerstconcert uit. Het muzikale menu vermeldt kersthits, maar ook de bekende nummers van Die Twa. Informatie: www.brassbandlooftdenheer.nl.

Steve Sykes te gast bij EMM Oudega (W)

Zaterdag 5 januari is de Engelse koperblazer Steve Sykes te gast bij Eendracht Maakt Macht (EMM) Oudega (W). Sykes treedt als solist op over de hele wereld en won de prestigieuze titel Granada Television Soloist of the Year. 's Middags (14.00 uur) verzorgt hij in MFC It Joo een workshop voor groot koper (euphonium, bariton, esbas, besbas). 's Avonds (20.00 uur) is hij gastsolist tijdens het nieuwjaarsconcert van EMM. Sykes speelt met begeleiding van EMM Impromptu for Tuba, Sweet Georgia Brown en The Meeting of the Waters. Al deze werken zijn speciaal voor dit concert bewerkt voor fanfarebezetting. Informatie: voorzitter@emmoudega.nl of 0515-469699.

De Bazuin Oenkerk werkt mee aan speciale cd van Huug Steketee

Brassband De Bazuin Oenkerk werkt mee aan een speciaal cd-project van trompettist en componist Huug Steketee. Op de schijf staat uitsluitend muziek van de hand van Steketee. Medewerking verleent verder de Britse euphoniumvirtuoos Lyndon Baglin, een brassbandicoon uit de jaren zestig. Huug Steketee is sinds 1986 als solotrompettist verbonden aan het Residentie Orkest. Daarnaast is hij docent aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag.
Lyndon Baglin speelde bij diverse topbands in Engeland en staat genoteerd in de Top 10 van beste euphoniumspelers aller tijden. De opnames van de cd zijn inmiddels gestart en worden volgend jaar voortgezet.

Swing-in Nijland met popgroep Deadline

Muziekvereniging Excelsior Nijland zet zaterdag 5 januari de tweede editie van de Swing-in Nijland op touw. Het evenement is vorig jaar in het leven geroepen als opvolger van de eens zo succesvolle Nacht van de Fanfare. De deelnemers studeren 's middags een programma in dat 's avonds (21.00 uur) in multifunctioneel centrum De Mande samen met de Friese coverband Deadline wordt uitgevoerd.
Opgave: www.swing-inn-nijland.nl.

Recordpoging met 1001 kliko's tijdens Midwinter muziekspektakel Akkrum

Muziekvereniging Harmonie Akkrum probeert in het Guiness Book of Records te komen met een slagwerkconcert met 1001 kliko's. De recordpoging is zaterdag 22 december (16.00 uur) tijdens het midwinter muziekspektakel. In de middaguren zijn er mini-concerten op twintig locaties in Akkrum, zoals winkels, huiskamers en kerken. In het centrum is een markt met kraampjes, vuurkorven en muziek. Sluitstuk is de recordpoging om met 1001 papierkliko's een slagwerkconcert te geven. Onder de deelnemers wordt een gratis buurt- of straatbarbeque verloot.

Presentatie kerst-cd door De Bazuin Oenkerk

Zaterdag 22 december (20.00 uur) presenteert brassband De Bazuin Oenkerk in de gereformeerde kerk te Oenkerk haar nieuwe kerst-cd. Dat gebeurt tijdens het kerstconcert met vocaal ensemble Collage Dokkum. De cd is ontstaan uit het kerstoptreden Kryst fol Koper dat in samenwerking met Omrop Fryslân al meerdere keren is uitgezonden op radio en tv. Informatie: www.debazuinoenkerk.nl.

Zangeres Pearl Jozefzoon te gast bij De Wâldsang

Brassband De Wâldsang heeft voor het nieuwjaarsconcert op zaterdag 12 januari in De Latearne in Surhuisterveen de zangeres Pearl Jozefzoon (foto) gecontracteerd. Pearl Jozefzoon kreeg in 2011 bekendheid door haar tweede plaats achter Ben Saunders tijdens The Voice of Holland. Jozefzoon studeerde aan het Fontys Conservatorium in Tilburg. Ze heeft zich toegelegd op de meest uiteenlopende muziekstijlen zoals musicals, klassiek, pop, rock en jazz. Ze was te zien in de musicals Legally Blonde, Hairspray en Rent. In het voorjaar van 2013 verschijnt haar debuutalbum. Informatie: www.dewaldsang.nl.

Dirigent Jan Hibma ontvangt gouden OMF-speld

Dirigent Jan Hibma uit Oosthem is onderscheiden met de gouden speld van de Organisatie van Muziekverenigingen in Fryslân (OMF). Dat gebeurde tijdens Muzikale Boppeslach 2012 in IJlst, het jaarlijks donateursconcert van muziekvereniging Concordia IJlst. Hibma kreeg de onderscheiding omdat hij dertig jaar dirigent is. Hij begon met dirigeren op veertienjarige leeftijd. Momenteel is hij dirigent bij fanfare Concordia IJlst, David Oosterwolde, Bergklanken Ruinerwold, Excelsior Scharnegoutum en mannenkoor EDOZA Sneek. Ook is hij docent koper aan het centrum voor de kunsten in Sneek.

Die Twa te gast bij Crescendo Workum

Brassband Crescendo Workum opent zaterdag 12 januari (20.00 uur) het nieuwe jaar met een concert in sporthal De Rolpeal in Workum. Gasten zijn het popduo Die Twa (in Friesland bekend van hits als Fûgels, Sinnewaarmte en Eachkontakt), Mallet & Percussion Group Workum en de kinderen van de Jazzdans. Onder het motto 'Voor elk wat wils' leidt dirigent Marten Miedema het orkest door gevarieerd aanbod aan muziek omlijst met zang en dans. Informatie: www.crescendoworkum.nl.

Kerstconcert brassband De Lofklank Ureterp met Geke's Tiental Urk

Brassband De Lofklank Ureterp geeft zaterdag 22 december (20.00 uur) in de gereformeerde kerk De Levensbron te Ureterp een kerstconcert samen met het kinderkoor Geke's Tiental Urk. Dit geschoolde kinderkoor van Geke van der Sloot uit Urk staat door de strenge scholing en ruime concertervaring garant voor een topuitvoering. Dirigent Jaap Musschenga leidt De Lofklank door muziek van Klaas van der Woude, Eric Ball, Patrick Millstone, Darrol Barry en anderen. Informatie: www.delofklank.nl.

Wouter Hamel te gast bij De Bazuin

Zanger Wouter Hamel is zaterdag 16 februari (20.00 uur) in De Lawei in Drachten de gastartiest van het 26e Valentijnsconcert van brassband De Bazuin Oenkerk. De samenwerking met gastsolisten maakt het Valentijnsconcert ook aantrekkelijk voor een breed publiek. Eerder waren onder andere Jan Vayne, Het Rosenberg Trio, Karin Bloemen en Iris Kroes te gast. Nu is dat dus de Haagse pop- en jazzzanger Wouter Hamel die na het winnen van het Nederlands Jazz Vocalisten Concours in 2005 zeer succesvol is in Azië. Naast traditionele brassbandwerken, klinkt pop-, bigband- en filmmuziek. Ook brengt de band steevast een nieuwe bewerking van de hand van dirigent Klaas van der Woude ten gehore. Informatie: www.debazuinoenkerk.nl.

Sopraan Miranda van Kralingen in duet met Friese Jeugd Brassband

Samen met de Friese Jeugd Brassband brengt de sopraan Miranda van Kralingen (foto) op 19 en 20 januari in respectievelijk Holwerd en Sint Jacobiparochie een cross-over van klassiek (opera en operette), gospel, jazz, blues en populair. De Friese Jeugd Brassband is één van de opleidingsorkesten van Keunstwurk Fryslân. Talentvolle muzikanten uit heel Fryslân in de leeftijd van 13 tot 25 jaar tillen elkaar naar een hoger muzikaal niveau. Dirigent is Durk Lautenbach, gepensioneerd trombonist van het Noord Nederlands Orkest en veelgevraagd jurylid. Informatie: www.friesejeugdbrassband.nl.

Studio en Koartslúting in rockopera

Na uitvoeringen in Gaastmeer en Bakhuizen klinkt de rockopera It Swurd fan Damocles op 5 januari in It Heidenskip. Rockband Koartslúting (foto) voert het muziekstuk in It Swaeigat (20.30 uur) uit met fanfare Studio. De Friestalige rockopera It Swurd fan Damocles speelt zich af in oorlogstijd. Het vertelt over de arrestatie van een Friese boer op verdenking van het huisvesten van onderduikers. Het dramatisch verhaal begint met een prelude en eindigt via een aantal muzikale thema's met een passend bombastisch slot. Meer informatie: www.cmvstudio.nl en www.koartsluting.nl.

Fusie van Berltsumer fanfares

De Berltsumer fanfares De Bazuin en Klimop slaan per 1 januari 2013 de handen ineen. De naam van de nieuwe vereniging wordt bekend gemaakt op het fusieconcert op 19 januari in de Kruiskerk te Berltsum. Na een eerdere mislukte poging zijn twee jaar geleden de besprekingen om als gelijkwaardige partners samen te gaan met succes hervat. Ter gelegenheid van de fusie heeft oud-Berltsumer en oud-Bazuin-lid Feike van Tuinen een muziekstuk gecomponeerd met de titel Ave Musica. Het werk beleeft tijdens het fusieconcert zijn première. De nieuwe vereniging bestaat uit een drumband van vijftien leden, een fanfare van 45 leden en het jeugdkorps De Berltsumer Beagles van tien leden.

Francis van Broekhuizen zingt bij Concordia Balk

Streekharmonie Concordia Balk houdt haar nieuwjaarsconcert dinsdag 1 januari (20.00 uur) in de Paadwizer te Balk. Onder leiding van dirigent Thijs Oud klinkt een afwisselend programma. Voor dit concert is de zangeres Francis van Broekhuizen gecontracteerd. Op het Swing-in-concert 2012 verraste zij het publiek niet alleen met haar prachtige stem, maar ook met haar ontwapende charme en aanstekelijke humor. Samen met Concordia brengt zij een gevarieerd en licht programma. Informatie: www.concordiabalk.nl.

Goud en zilver op jubilaris-concert Oranje Minnertsga

De christelijke muziekvereniging Oranje Minnertsga heeft oud-muzikant en oud-voorzitter Jacob Faber uit Sint Annaparochie benoemd tot erelid. Tamboermaître Jan Zoodsma ontving voor zijn vijftigjarig lidmaatschap een in opdracht van Oranje geschreven mars. Het muziekwerk met de titel Sellinga is gecomponeerd door Rob Balfoort en vernoemd naar de benaming van het perceel waarop de woning van Zoodsma staat. Daarnaast kregen zo'n 25 Oranje-leden een speldje voor hun 10-, 25-, 40- of 50-jarig lidmaatschap.

Joost Wiersma Eestrum speelt The Armed Man

Fanfare Joost Wiersma uit Eestrum legt zaterdag 15 december (20.00 uur) in De Buitenplaats in Eestrum The Armed Man op de lessenaars. Componist Carl Jenkins schreef zijn Mis van de Vrede als betoog tegen oorlog en een oproep tot bezinning. Joost Wiersma voert het stuk onder leiding van Ido Gerard Kempenaar uit met een projectkoor van ruim zeventig vocalisten, geleid door Gerben van der Veen. Tekst en muziek worden ondersteund met beeldmateriaal. Voor de pauze soleert de 17-jarige Arjan Jongsma op marimba. Informatie: www.joostwiersma.nl.

Inschrijving Simmerfestival Gaastmeer geopend

Muziekvereniging Concordia Gaastmeer houdt donderdag 27 juni 2013 tijdens de Dorpsfeesten het tweejaarlijks zomerfestival voor muziekkorpsen. De deelnemers spelen een licht en vrolijk programma van een halfuur. Inschrijven kan bij: piezeilstra@hotmail.com.

Fanfare Blauwhuis met Friese Voice of Holland-held

De van The Voice of Holland bekende zanger Johannes Rypma en kapelaan Paulus Verheugd van het iepenloftspul It Deiboek spelen zondag 16 december (15.00 uur) in de Sint Vituskerk in Blauwhuis de hoofdrol tijdens de 5e editie van het kerstconcert van Fanfare Blauwhuis. Johannes Rypma heeft de afgelopen weken met zijn opvallend stemgeluid en coole imago vele harten veroverd. Hij treedt op met zijn eigen band Stainless en zingt samen met de fanfare enkele kerstsongs. Fanfare Blauwhuis speelt verder onder andere Mary's Boy Child in een arrangement van Philip Sparke en A Christmas Pop Collection van Jan van Kraeydonck. Bij binnenkomst brengt Koperkabaal, het jeugdorkest van Fanfare Blauwhuis, kerstmuziek. De presentatie is in handen van Sjoerd Huitema alias kapelaan Verheugd uit It Deiboek.

DECEMBER			
Za 15	GARIJP, IT GEAHÛS	20.00 UUR	Concert brassband Looft den Heer Garijp.
Za 15	EERNEWOUDE		Concert fanfare Joost Wiersma Eestrum.
Zo 16	BLAUWHUIS, SINT VITUSKERK	15.00 UUR	Kerstconcert fanfare Blauwhuis m.m.v. Johannes Rypma en kapelaan Paulus Verheugd.
Zo 16	DRACHTEN, DE OASE	19.30 UUR	Kerstconcert Crescendo Drachten m.m.v. Fardau van der Woude en Roel van der Veen.
Za 22	LEEUWARDEN, DE SCHAKEL	20.00 UUR	Kerstconcert Ons Genoegen Leeuwarden en Christelijk Leeuwarder Mannenkoor Patrimonium.
Za 22	OENKERK, GEREFORMEERDE KERK	20.00 UUR	Kerstconcert brassband De Bazuin Oenkerk en vocaal ensemble Collage Dokkum. Informatie: www.debazuinoenkerk.nl
Za 22	AKKRUM, CENTRUM	16.00 UUR	Midwinter muziekspektakel fanfare Harmonie Akkrum met recordpoging klikopercussie.
Za 22	URETERP, DE LEVENSBRON	20.00 UUR	Kerstconcert brassband De Lofklank Ureterp m.m.v. kinderkoor Geke's Tiental Urk.
Zo 23	GAASTMEER, PIELTSJERKE	20.00 UUR	Kerstconcert Concordia Gaastmeer o.l.v. Gosse Reijenga.
Ma 24	BURGUM		Concert Apollo Burgum.
JANUARI			
Di 01	BALK, PAADWIZER	20.00 UUR	Nieuwjaarsconcert Concordia Balk m.m.v. Francis van Broekhuizen. Info: www.concordiabalk.nl.
Za 05	OENKERK, SKEWIEL		Concert brassband De Bazuin Oenkerk.
Za 05	OUDEGA, MFC IT JOO	14.00 UUR	Concert fanfare Eendracht Maakt Macht Oudega m.m.v. solist Steve Sykes.
Za 05	NIJLAND, DE MANDE	13.00 UUR	Swing-in Nijland met muziekvereniging Excelsior Nijland. Informatie: www.swing-inn-nijland.nl.
Za 05	IT HEIDENSKIP, IT SWAEIGAT	20.30 UUR	Rockopera It Swurd fan Damocles met Studio It Heidenskip en symfonische rockband Koartslûting. Informatie: www.cmvstudio.nl en www.koartsluting.nl.
Zo 06	EESTRUM		Concert fanfare Joost Wiersma Eestrum.
Za 12	SURHUISTERVEEN, DE LANTEARNE		Nieuwjaarsconcert brassband De Wâldsang Surhuisterveen m.m.v. Pearl Jozefzoon. Informatie: www.dewaldsang.nl.
Za 12	WORKUM, DE ROLPEAL	20.00 UUR	Nieuwjaarsconcert Crescendo Workum m.m.v. Die Twa. Informatie: www.crescendoworkum.nl.
Za 19	HOLWERD		Concert Friese Jeugd Brassband m.m.v. Miranda van Kralingen. Informatie: www.friesejeugdbrassband.nl.
Zo 20	SINT JACOBIPAROCHIE		Concert Friese Jeugd Brassband m.m.v. Miranda van Kralingen. Informatie www.friesejeugdbrassband.nl.
Za 26	GARIJP, IT GEAHÛS		Solistenconcours en festival Federatie van Muziekverenigingen en Drumbands in Tytsjerksteradeel.

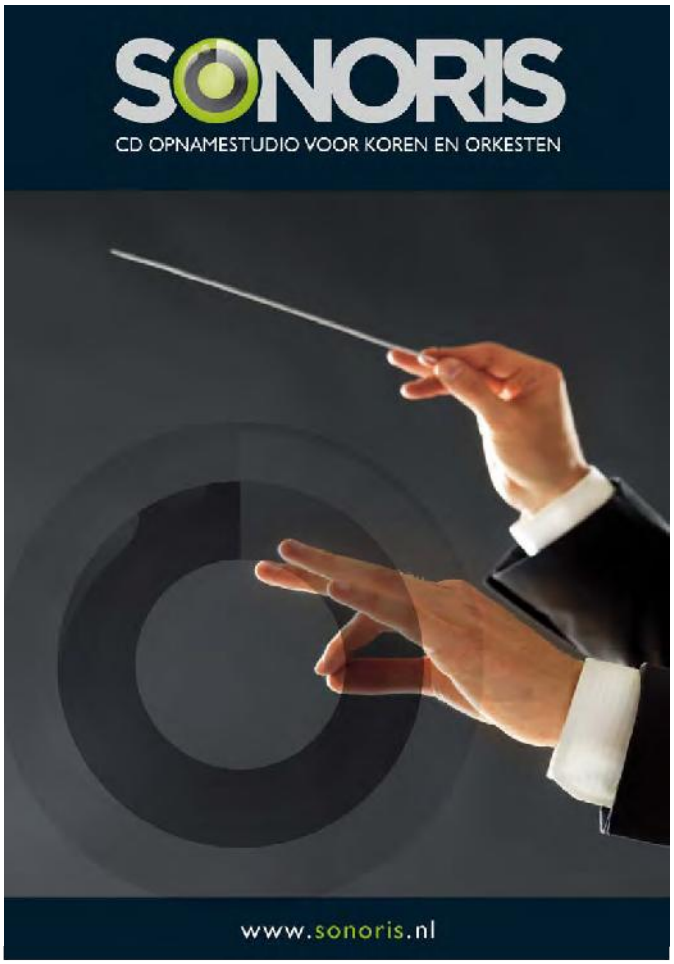
SONORIS
CD OPNAMESTUDIO VOOR KOREN EN ORKESTEN
www.sonoris.nl

www.saxpoint.nl/
SAXPOINT
Deventerweg 12
7213 EG Gorssel
Tel: 0575 491255
www.saxpoint.nl
info@saxpoint.nl

Pearl Flute
A Tradition of Innovation
De Quantz Forza modellen
Een heldere, krachtige klank gecombineerd met een perfekte aanspraak in alle registers.
De Quantz Forza serie biedt je vele extra's zoals: "French pointed" klepdeksels, "One-Piece Core-Bar" en een pinloze mechaniek. Naast deze hierboven genoemde kenmerken, wordt deze nieuwe Forza serie geleverd met een hand gemaakt kopstuk, Forza! Hiermee ga je vooruit!
Deze fluit bezorgt je veel speelplezier!
• een gemakkelijke aanspraak
• een stabiele toon in alle registers
• het elegante, donkere Pearl karakter
www.pearlflute.com
The Instrument of your Imagination

Eerste cd van David Oosterwolde

De christelijke muziekvereniging David uit Oosterwolde heeft voor het eerst in haar 85-jarig bestaan een cd opgenomen. De titel The Glory of David is afgeleid van het gelijknamige werk van Hayato Hirose. Het stuk verklankt het Bijbelverhaal van David en Goliath. Met deze titel wil David laten zien dat haar naam afstamt van de muzikale koning David. Op de cd staan verder opnames van de malletband en het jeugdorkest. De cd is te bestellen via www.davidoosterwolde.nl.

Excelsior Eibergen met Rockin' Harmony

Queen, Adele, Het Goede Doel, Van Halen en Robbie Williams. Een greep uit het repertoire van Rockin' Harmony. Harmonieorkest Excelsior Eibergen zet het concert vol swingende en rockende muziek zaterdag 2 februari (20.00 uur) op de planken in theater 't Spieker in Eibergen. Het harmonieorkest speelt in bigbandopstelling en wordt versterkt door een combo, bestaande uit basgitaar, gitaar en toetsen. De vocale inbreng komt van de vocalisten Marieke Dollekamp (kwartfinalist van The Voice of Holland 2011) en Rutger de Vries (finalist tijdens Una Voce Particolare). Informatie: www.excelsioreibergen.nl.

The Voice of Music in 't Harde

Met als titel The Voice of Music houdt de christelijke muziekvereniging TOG 't Harde zaterdag 2 februari (20.00 uur) een concert in de Maranathakerk in 't Harde. Behalve TOG treden Brassband Rijnmond en het Elspeets Mannen Ensemble (EME) op. Informatie: info@dith-design.nl.

Premières op nieuwjaarsconcert Gelders Fanfare Orkest

Zaterdag 12 januari (20.15 uur) verzorgt het Gelders Fanfare Orkest (GFO) haar nieuwjaarsconcert in Theater Veluvine in Nunspeet. Het orkest van dirigent Erik van de Kolk komt voor de dag met twee fonkelnieuwe composities. Voor het Wereld Muziek Concours in Kerkrade heeft Alfred Willering in opdracht van het GFO een nieuw werk gecomponeerd waarbij het uiterste van het orkest gevraagd wordt. Daarnaast is de meest recente compositie Festive Ouverture van de Gelderse componist Jan Bosveld te beluisteren. Verder is er een optreden van de winnaar van het jaarlijks solistenproject. Dit jaar is dat Inge Mulder (12 jaar) op sopraansaxofoon uit Oldebroek. Informatie: www.veluvinenunspeet.nl.

Isseltaler Musikanten gaan swingend 2013 in

De Isseltaler Musikanten luiden 2013 in met diverse nieuwjaarsconcerten met Egerländerblaasmuziek. De tournee onder leiding van dirigent Bennie ter Heide opent zondag 6 januari (11.30 uur) in Dorpshuis de Meent in Angerlo. Zaterdag 12 januari 2013 (20.00 uur) swingt het orkest in dorpshuis Ugchelens Belang in Ugchelen. Zondag 20 januari (11.30 uur) staan de Isseltaler Musikanten op de planken in hotel-café-restaurant De Harmonie in Laag-Soeren. De nieuwjaarstournee staat in het teken van de nieuwe cd Isseltaler Schwung. Kaarten via: (026) 382 02 45/info@isseltalermusikanten.nl.

DECEMBER			
Vr 14	WAGENINGEN, HOF VAN WAGENINGEN	20.30 UUR	Kerstconcert Central Heat Big Band Heelsum. Informatie www.centralheatbigband.nl.
JANUARI			
Zo 06	ANGERLO, DE MEENT	11.30 UUR	Nieuwjaarsconcert Isseltaler Musikanten Rheden.
Za 12	UGCHELEN, UGCHELENS BELANG	20.00 UUR	Nieuwjaarsconcert Isseltaler Musikanten Rheden.
Za 12	NUNSPEET, THEATER VELUVINE	20.15 UUR	Nieuwjaarsconcert Gelders Fanfare Orkest m.m.v. Inge Mulder. Informatie: www.veluvinenunspeet.nl.

Zo 13	NIJMEGEN, ROOMSCH LEVEN	11.30 UUR	Nieuwjaarsconcert harmonie Tarcisius en Opleidingsharmonie Nijmegen.
Zo 20	LAAG SOEREN, HOTEL DE HARMONIE	11.30 UUR	Nieuwjaarsconcert Isseltaler Musikanten Rheden.
Za 26	ARNHEM, MUSIS SACRUM		Galaconcert m.m.v. Arnhems Promenade Orkest o.l.v. Peter Smits, arrangeur/regisseur Rudy Böhme, combo Mike Schäperclaus, Karin Bloemen e.a. Informatie: www.galaconcert.nl.
FEBRUARI			
Za 02	EIBERGEN, 'T SPIEKER	20.00 UUR	Concert Rockin' Harmony door harmonie Excelsior Eibergen m.m.v. Marieke Dollekamp en Rutger de Vries. Informatie: www.excelsioreibergen.nl.
Za 02	'T HARDE, MARANATHAKERK	20.00 UUR	Concert TOG 't Harde, Brassband Rijnmond en Elspeets Mannen Ensemble. Informatie: info@dith-design.nl.

PROVINCIE GRONINGEN

Kerstconcert Brassband Heman met Tutti Cantano

Brassband Heman en gemengd kamerkoor Tutti Cantano geven donderdag 20 december (20.00 uur) een gezamenlijk kerstconcert in De Ontmoetingskerk in Zuidwolde. Het publiek komt in de juiste stemming met uiteenlopende kerstmuziek, van koralen tot medleys en van moderne arrangementen tot gouwe ouwe nummers.

Martini Brassband Groningen presenteert eerste cd

On the Move is de titel van de eerste cd van de Martini Brassband Groningen. De schijf is opgenomen in het kader van het veertigjarig bestaan van de band. Op de cd staan 17 stukken waaronder het concertwerk Lake of the Moon van Kevin Houben, de concertmars Glemdene, muziek uit de film The Pacific, Swedish Folksong van Peter Graham, De Zee van John Ewbank en vele andere brassbandwerken. Meer informatie: www.martini-brassband.nl.

Muziekvereniging Dindua huldigt jubilarissen

De christelijke muziekvereniging Dindua Vlagtwedde heeft tijdens haar najaarsconcert diverse jubilarissen gehuldigd. Burgermeester Leontien Kompier onderscheidde Jos Luring, Ron Meulman, Reina Luring , Dennis Hulsdouw, Patrick Luring en Rene Elzen met hun jubileum.

Kerstconcert muziekvereniging MGFO in Midwolda

Midwolda's Gemeentelijk Fanfare Orkest, kortweg MGFO Midwolda/Oostwold, geeft op zaterdag 22 december (20.00 uur) een kerstconcert in de Hervormde Kerk in Midwolda. Kerstmuziek met samenzang wisselen elkaar af. Medewerking verleent een saxofoonensemble bestaande uit leden van MGFO.

Prins Hendrik Scheemda luidt nieuwe jaar in

Zaterdag 19 januari (20.00 uur) luidt de christelijke muziekvereniging Prins Hendrik Scheemda het nieuwe jaar in met een nieuwjaarsconcert. Het orkest biedt onder leiding van dirigent Gosse Reijenga een programma vol muzikaal vuurwerk waarin ook de traditionele nieuwjaarswerken niet ontbreken. Plaats van handeling is De Ontmoeting in Scheemda.

Brassband Elad opent 2013 met nieuw programma

Brassband Elad Muntendam opent onder leiding van dirigent Lubertus Leutscher het negentigjarig bestaansjaar op 26 januari (20.00 uur) met een nieuwjaarsconcert in de Grote Kerk te Wildervank. Het publiek kan luisteren naar solistische werken zoals Demelza van Nash (hoorn) en Deep River in een arrangement van Dan Price (flugel). Maar ook hedendaags werk zoals het spectaculaire Lord of the Rings: The Return of The King van Howard Shore. Met Three Extraordinary Journeys van Philip Sparke komt ook technisch repertoire voorbij.

Kerst bij Gereformeerde Brassband Groningen

Zaterdag 22 december (20.00 uur) vormt de Columnakerk in Groningen het decor voor het jaarlijks kerstconcert van de Gereformeerde Brassband Groningen. Medewerking verlenen een vocaal mannenkwartet (Wim Cnossen, Frits Ridderbos, Jaap Ridderbos en Oeds Wijnsma) en het zangtrio Krol (Hieke, Maaike en Jaap). Het programma bevat veel samenzang. Ook de leerlingen van de GBG spelen een aantal liederen mee.

Alle internationale topmerken
in verschillende prijsklassen op één adres

De Blaasinstrumenten-specialist

en onderhoud

ervaring in service

Openingstijden:
Maandag gesloten,
Dinsdag t/m vrijdag 10:00-18:00 uur
Vrijdag koopavond tot 20:00 uur
Zaterdag 9:00-16:00 uur

Johan van Geffen

Provincialeweg 3 5503 HA Veldhoven

Tel. 040 - 253 75 18

www.deblaasinstrumentenspecialist.nl

LOOP

Met je JUPITER D-LOOP begint de pret pas echt – al vanaf 5 jaar!

De D-LOOP heeft een unieke gepatenteerde vorm, die zo gemaakt is, dat je van begin af aan alles meteen goed kunt leren. Op een echte dwarsfluit!

De fluit is licht, kort en perfect afgestemd op je lichaamslengte. Daarbij ziet ze er ook geweldig uit, je kunt er heel gemakkelijk op spelen en ze klinkt prachtig! Zo mooi, dat je de fluit nooit meer weg wilt leggen!

En de pret kan beginnen!

www.jupiter.info JUPITER

JUPITER Distribution for Austria, Benelux and Germany: ARTIS MUSIC Division of MUSIK MEYER GmbH
Postfach 1729 · 35007 Marburg · Germany · www.artismusic.de

DECEMBER			
Do 20	ZUIDWOLDE, ONTMOETINGSKERK	20.00 UUR	Kerstconcert brassband Heman Zuidwolde m.m.v. kamerkoor Tutti Cantano.
Vr 21 / Za 22	GRONINGEN, MARTINIKERK	20.15 UUR	Kerstoratorium Es ist ein Ros Entsprungen door koor en Orkest o.l.v. Geert Kuiper m.m.v. Roelien van Wageningen, Femke de Boer, Jelle Leistra, Luuk Tuinder en Roel Dijkhuis.
Za 22	MIDWOLDA, HERVORMDE KERK	20.00 UUR	Kerstconcert MGFO Midwolda.
Za 22	GRONINGEN, COLUMNAKERK	20.00 UUR	Kerstconcert Gereformeerde Brassband Groningen m.m.v. vocaal mannenkwartet Wim Cnossen, Frits Ridderbos, Jaap Ridderbos en Oeds Wijnsma en zangtrio Krol Hieke, Maaike en Jaap.
JANUARI			
Zo 13	GRONINGEN, SYNAGOGE	15.00 UUR	Nieuwjaarsconcert fanfare CWO en het Frysk Fanfare Orkest.
Za 19	SCHEEMDA, DE ONTMOETING	19.30 UUR	Nieuwjaarsconcert Prins Hendrik Scheemda.
Za 26	WILDERVANK, GROTE KERK	20.00 UUR	Nieuwjaarsconcert brassband Elad.
Wo 30 - Za 02	GRONINGEN, PRINS CLAUS CONSERVATORIUM		Full-Size Conducting 2013 met workshops, masterclasses en presentaties. Opgave voor toehoorders: w.t.de.jong@pl.hanze.nl.

PROVINCIE LIMBURG

Nieuwjaarsconcert in Maastricht

Zaterdag 5 januari (20.00 uur) luidt harmonie Sint Michaël uit Heugem-Maastricht het nieuwe jaar in met een concert in De Klaekeburg. Onder leiding van Inge Alberti (foto) klinkt een afwisselend programma. Medewerking verlenen harpiste Liza Balyon, hoboïste Marlous Pruszner en de vocalisten Imke Heitzer en Serge Gulikers.

Sint Joseph 1880 wint publieksprijs Weert

De kerkelijke harmonie Sint Joseph 1880 Weert is winnaar geworden van de Weerter Podium Publieksprijs. De prijs wordt ieder jaar uitgereikt door het Munttheater in Weert. Sint Joseph werd voor haar nieuwjaarsconcert beloond met de prijs in de categorie voor de hoogst gewaardeerde productie uit de regio. Behalve een bijzondere wisseltrofee en een oorkonde ontving de vereniging een cheque ter waarde van 2500 euro.

Lift-Off duikt theater in

Het nieuwe muziekproject Lift-Off Percussion & Entertainment presenteert zaterdag 29 december (20.00 uur) in het Parkstad Limburg Theater Heerlen zijn eerste theatershow. Marcel Falize, slagwerker bij het Strauss Orkest, zijn zonen Glenn, Dean en Colin en diverse muzikanten uit de stal van André Rieu vormen het muzikale hart van Lift-Off Percussion & Entertainment. In het programma The New Generation worden slagwerkoptredens afgewisseld met golden oldies, pop en klassiek, maar ook blues, musical, dansers en diverse (solo-) gastoptredens. Het geheel wordt omlijst met visuele effecten. Informatie: www.liftoffentertainment.nl.

Onderscheidingen en jubilarissen

Weer heel wat jubilarissen en onderscheidingen in de Limburgse muziekwereld. Voorzitter Theij Aarts van fanfare Sint Cornelius Borgharen en Dries van der Burgt van de Koninklijke fanfare Aloysiana Landgraaf ontvingen een koninklijke onderscheiding.

Overige jubilarissen:
Zestig jaar: Leo Olischlager (Excelsior Nijswiller); Sjra Simons (Sint Gertrudis Beesel); Albert Rijks (Lindenheuvel Geleen); N. Spittler (Sint Gerardus Heerlen).
Vijftig jaar: J.F.J.M. Zuylen (Sint Caecilia Bingelrade); Wim Simons (Sint Gertrudis Beesel); Huub Hagen (Excelsior Nijswiller); Frans Moonen (De Berggalm Klimmen); Jef Deckers, Sjef Loo, Sjef Moonen, Jan Roijen, Jef Roijen, John Roijen, Jean van Wissen en Frans Velraads (allen Concordia Margraten); Nico Withoot (Sint Cornelius Het Katoenen Dorp Roermond).

Veertig jaar: Lilian Claessen, Theo Bervoets en Hans Wagner (Sint Joseph Meers); Joep Huynen (Concordia Margraten); Marlies Winthagen en Guus Blezer (De Berggalm Klimmen); Frans Görtener (Juliana Limmel-Maastricht); P. Lutgens en R. Lutgens (Laura Landgraaf); Theo Nijssen (Sint Gertrudis Beesel); Jean Noël (Sint Caecilia 1843 Kerkrade); P.G.J. Vroemen en J.M.G. Goffin (Sint Caecilia Bingelrade).

Nieuwe beschermheer voor KOH van Eijsden

Jonkheer Michiel Alting von Geusau (48) is de nieuwe beschermheer van de Koninklijke Oude Harmonie van Eijsden. Hij is de opvolger van zijn oom Willem Alting von Geusau die de functie na 29 jaar om gezondheidsredenen neerlegde. De nieuwe beschermheer heeft banden met het Koninklijk huis. In de periode dat hij diende als kapitein bij de mariniers leerde hij kroonprins Willem Alexander kennen. Sindsdien onderhouden de twee een vriendschapsband. Zijn zoon Paulo mocht als bruidsjonker fungeren bij het huwelijk van Willem Alexander en Máxima.

Concerten van Sint Caecilia in Mheer

De Koninklijke harmonie Sint Cecilia Mheer geeft rond kerst en nieuw concerten in eigen dorp. Op zondag 16 december (19.00) is het orkest van dirigent Fried Dobbelstein samen met het gemengd kerkelijk zangkoor Sint Gregorius te beluisteren tijdens een kerstconcert in de Sint Lambertuskerk. Zondag 13 januari (14.30 uur) is in de Harmoniezaal het dertigste nieuwjaarsconcert met behalve het harmonieorkest medewerking van de drumband, het kinderkoor en diverse solisten.

Kerst en nieuw met Sint Joseph Weert

Ook de kerkelijke harmonie Sint Joseph 1880 Weert komt rond de feestdagen twee keer in actie. Op maandag 24 december (20.00 uur) luistert het orkest in de Sint Martinus-kerk de kerkdienst op die overgaat in een kerstconcert. Dirigent Alex Schillings heeft voor dit optreden met zijn orkest onder meer A Christmas Carol Fantasy van Iwai, Carol of the Shepherd van Sparke en diverse kerstliederen voorbereid. Zondag 30 december (14.00 uur) sluit Sint Joseph in het Munttheater 2012 af met het Sylvesterconcert. Rond het muzikale thema Fireworks wisselen harmonieorkest, slagwerkgroepen en jeugdensemble diverse muzikale stijlen af. Een greep uit het programma: Music of the Royal Fireworks van Händel, Ouverture Tancredi van Rossini, Variaties voor klarinet en orkest van Rossini, Gallop uit 1e suite van Reed, Memory from Cats van Webber, Conga del Fuego van Marquez Seville en Suite van Whelan.

Forever Young in Kelpen-Oler en Leveroy

Na bijna twee jaar samenwerking zijn de jeugdorkesten van de fanfare Sint Liduina Kelpen-Oler en Concordia Leveroy samengegaan in jeugdfanfare Forever Young. Afgelopen maand vond de presentatie plaats tijdens een concert waaraan ook jeugdorkesten uit Hunsel en Kinrooi deelnamen. Het van jeugdige energie bruisende muziekgezelschap draagt een uniform t-shirt met een logo ontworpen door hoorniste Linda Corsten. De muzikale leiding is in handen van Ester Alofs. Het nieuwe gezelschap is de komende tijd te horen tijdens een kerstconcert in Leveroy, een Valentijnsconcert in Roermond en een jeugdfestival in Maasbracht.

LBM kiest voor De Oranjerie

Theaterhotel De Oranjerie in Roermond blijft voorlopig de vaste concoursaccommodatie van de Limburgse Bond van Muziekgezelschappen. Behalve dat Roermond centraal gelegen is, biedt De Oranjerie volgens de bond alle faciliteiten zoals inspeelruimten, horecavoorzieningen en parkeergelegenheden. Door het aanbrengen van een speciaal doek is ook de akoestiek in de theaterzaal verbeterd. Bovendien is De Oranjerie van alle Limburgse concertlocaties veruit het goedkoopste. De bond houdt daarom voorlopig de concertwedstrijden voor harmonieën, fanfares en brassbands alleen nog maar in De Oranjerie.

Artamuse solistenconcours

Muziekschool Artamuse in Sittard-Geleen houdt een solistenconcours als voorbereiding op het reguliere concoursseizoen. Muzikanten nemen het eerst in voorronden tegen elkaar op in de afdelingen hout, koper en slagwerk. De afdeling slagwerk heeft inmiddels het spits afgebeten. De voorronde voor koperblazers is op zaterdag 26 januari in de Concertzaal in Sittard. De houtblazers betreden op zaterdag 2 februari het podium. De gezamenlijke finale is op zondag 3 februari (19.00 uur). Informatie: www.artamuse.nl.

Honderdjarige De Echo Hout-Blerick koninklijk erkend

Fanfare De Echo uit Hout-Blerick heeft bij gelegenheid van het honderdjarig bestaan het predicaat Koninklijk ontvangen. Dat gebeurde tijdens het jubileumconcert in theater De Maaspoort in Venlo. De fanfare heet nu officieel: Koninklijk erkende muziekvereniging fanfare De Echo. Het orkest wil de komende jaren met het spelen van een combinatie van diverse muziekstijlen een nieuwe muzikale koers varen. Voor het eerst in honderd jaar traden de muzikanten niet in uniformen aan maar in een moderne outfit met rode kleuraccenten.

Première van klarinetconcert tijdens concert in Horst

De Koninklijke Harmonie van Horst brengt tijdens het nieuwjaarsconcert op zondag 13 januari (15.00 uur) in 't Gasthoes in Horst het Klarinetconcert van Ger de Mulder in première. Solisten in het driedelig werk zijn Fenny van der Sterren, May van den Munckhof en Josien Vermeeren. De Mulder, trompettist bij het orkest, zal de première zelf dirigeren. De harmonie onder leiding van Björn Bus, het jeugdorkest van Manny Beckers en de slagwerkgroep met Hans Vloet spelen ieder nog een eigen programma.

Nieuwjaarsmatinee bij Crescendo in Beegden

Muziek van Philip Sparke, Giuseppe Verdi en Johann Strauss staan zondag 6 januari (16.00 uur) in gemeenschapshuis 't Leuke in Beegden op het muzikale menu tijdens het nieuwjaarsconcert van harmonie Crescendo Beegden. Naast het harmonieorkest onder leiding van René Schrader treden enkele jeugdige deelnemers van het onlangs gehouden Beegden's got Talent voor het voetlicht. Verdere medewerking verlenen de jeugdharmonie Crescendo onder leiding van Angelique van Grimbergen en Mannenkoor De Zank, geleid door Gerard Leurs. Informatie: www.crescendo-beegden.nl.

Nieuwjaarsconcerten van Sint Caecilia en Venlona

Topsaxofonist Leo van Oostrom en jazz crooner Baer Traa zijn de gastsolisten tijdens de traditionele nieuwjaarsconcerten van harmonie Sint Caecilia Blerick en de Koninklijke zangvereniging Venlona Venlo. De 28e editie van deze gezamenlijke concerten is op dinsdag 8 en woensdag 9 januari in theater De Maaspoort in Venlo. Harmonie Sint Caecilia Blerick speelt onder leiding van Andreas van Zoelen muziek in Weense sferen met een knipoog naar swingend en licht repertoire. Met Leo van Oostrom (Metropole Orkest, Nederlands Saxofoon Kwartet, hoofdvakdocent Koninklijk Conservatorium Den Haag) wordt in een eerbetoon aan de vaudeville saxofonist Rudy Wiedoeft de sfeer van de jaren twintig opgeroepen. Aandacht ook voor componist Willy Hautvast. Ter gelegenheid van zijn 80e verjaardag brengt Sint Caecilia zijn werk Bläserklänge-Heitere Ouverture in première. De Koninklijke zangvereniging Venlona onder leiding van Wim Schepers begeleidt jazzzanger Baer Traa (winnaar van het Nederlands Jazz Vocalisten Concours 2011) in werken uit het lichtere genre. Informatie: www.harmonie-caecilia.nl of www.venlona.net.

DECEMBER			
Zo 16	MAASTRICHT, ST. ANNAKERK	15.00 UUR	Concert harmonie Sint Petrus & Paulus Wolder-Maastricht o.l.v. Matty Cilissen, percussiegroep o.l.v. Henrico Stevens en vocale solisten.
Zo 16	KAALHEIDE- KERKRADE, JOZEFKERK	15.00 UUR	Kerstconcert harmonie Sint Jozef Kaalheide.
Zo 16	MHEER, SINT LAMBERTUSKERK	19.00 UUR	Kerstconcert harmonie Sint Cecilia Mheer o.l.v. Fried Dobbelstein m.m.v. gemengd kerkelijk zangkoor Sint Gregorius o.l.v. Annie Jansen.
Vr 28	BUNDE, KERK	19.30 UUR	Sylvesterconcert harmonie Sint Agnes Bunde.
Za 29 / Zo 30	EIJSDEN, ZAAL KOH	19.30 UUR	Sylvesterconcert Koninklijke Oude Harmonie van Eijsden.
Za 29	HEERLEN, PARKSTAD THEATER		Concert Lift-Off Percussion & Entertainment. Informatie: www.liftoffentertainment.nl.
Zo 30	WEERT, MUNTTHEATER	14.00 UUR	Sylvesterconcert harmonie Sint Joseph 1880 Weert.
JANUARI			
Za 05	POSTERHOLT, DE BEUK	20.00 UUR	Nieuwjaarsconcert harmonie Wilhelmina Posterholt m.m.v. zangeres Mella Klaessen.
Za 05	MAASTRICHT, DE KLAEKEBURG	20.00 UUR	Nieuwjaarsconcert harmonie Sint Michaël Heugem o.l.v. Inge Alberti m.m.v. Liza Balyon, Marlous Pruszner, Imke Heitzer en Serge Gulikers.
Zo 06	LINNE, HARMONIEZAAL	15.00 UUR	Nieuwjaarsconcert door Koninklijke harmonie Lentekrans Linne.
Zo 06	BEEGDEN, GEMEENSCHAPSHUIS	16.00 UUR	Nieuwjaarsconcert harmonie Crescendo Beegden o.l.v. René Schrader m.m.v. mannenkoor De Zank o.l.v. Gerard Leurs. Informatie: www.crescendo-beegden.nl.
Zo 06	ROTHEM- MEERSSEN, DE KOEL	19.00 UUR	Nieuwjaarsconcert Rothem's Harmonie.
Di 08 / Wo 09	VENLO, DE MAASPOORT		Nieuwjaarsconcert harmonie Sint Caecilia Blerick met Koninklijke zangvereniging Venlona.
Za 12	MELICK, APOLLOCENTRUM	20.00 UUR	Nieuwjaarsconcert en huldiging jubilarissen fluit- en trommelkorps Sint Andreas Melick.
Za 12 / Zo 13	POSTERHOLT		LBT-solistenconcours district Roermond.
Zo 13	WEERT, VERENIGINGSGEBOUW SINT JOB		LBT-solistenconcours district Weert.
Zo 13	HORST, CC 'T GASTHOES	15.00 UUR	Nieuwjaarsconcert Koninklijke Harmonie van Horst.
Zo 13	WANSSUM, DE ZANDHOEK		LBT-solistenconcours district Venray/Venlo.
Zo 13	MHEER, HARMONIEZAAL	14.30 UUR	Nieuwjaarsconcert Koninklijke harmonie Sint Cecilia Mheer o.l.v. Fried Dobbelstein.
Zo 20	SITTARD		LBT-solistenconcours district Maastricht.
Za 26	ITTERVOORT, MUZIEKCENTRALE ADAMS	9.30 UUR	LBM-dirigentenworkshop De Maestro o.l.v. Jan Cober. Informatie: bthomissen@hklimburg.nl.
FEBRUARI			
Zo 03	HULSBERG, OP GENTREPKES		LBT-solistenconcours district Heerlen.

Meesterlijk Arti opent 2013 in Oirschot

Arti Symphonic opent het nieuwe jaar met Meesterlijk Arti. Onder leiding van Kris Roemers wordt een mix van bekende klassieke werken en eigentijdse muziek tot klinken gebracht. Op het programma staan werken uit de Peer Gynt Suite 1, Danzón nr. 2 en Tango du Roxanne. Saxofonist Luuk Meeuwis brengt het werk Fantasia van Claude T. Smith ten gehore. Het concert vindt plaats op zaterdag 12 januari (20.15 uur) in het Rabotheater in de Enck in Oirschot. Informatie: www.deenck.nl.

Carnavalsconcert door Concordia Berkel-Enschot

Na bijna vijftien jaar afwezigheid blaast harmonie Concordia Berkel-Enschot het carnavalsconcert nieuw leven in. Het zogeheten Knollenconcert (Berkel-Enschot heet in carnavalstijd het Knollevretersgat) vindt plaats op zaterdag 19 januari (20.30 uur) in hotel De Druiventros te Berkel-Enschot. De presentatie is in handen van tonprater Vincent van Rijsewijk. Tijdens het concert duikt Concordia terug in de tijd van de zaterdagavondspelletjes op de tv. Het rad van fortuin bepaalt welke muziekstukken uitgevoerd worden. Een programma vol met Op Volle Toeren-hits zoals Una Paloma Blanca en Malle Babbe en feestnummers zoals Mien waar is mijn Feestneus en Nou die Hendjes de Lucht in.

Brabantse bond huldigt jubilarissen

De Brabantse Bond van Muziekverenigingen heeft de afgelopen maanden heel wat muzikanten in het zonnetje gezet vanwege hun jubileum. Jo Grüntjes van muziekvereniging Sint Rochus Rijkevoort werd gehuldigd voor zijn zeventigjarig jubileum als muzikant. Bij Eendracht Maakt Macht Elshout ontving Hein van Dommelen een onderscheiding voor zijn 65-jarig jubileum.

De overige jubilarissen:

Zestig jaar: Jan Stroop (Juliana Heerle); Jos Heijligers (Sint Nicasius Heeze); Tiny van Lieshout en Jo Wijnen (Somerens Lust Someren); Henk Kosman (Eendracht Maakt Macht Budel); Christ van der Aa (Ontspanning Na Arbeid Netersel); Johan de Haan (EMM Elshout); Jo Thijssen (Sint Rochus Rijkevoort); Frans Vriens (Muziekvereniging Ulicoten); Leo Ligthart (Sint Caecilia Made); Leo Claassen, Koos Peters Rit, Koos Venbrux, Henk de Haas, Piet Hendriks en Harry van Dijk (Juliana, Haps); Pierre van Diepenbeek (Ons Genoegen Sint Hubert); Leo Bongers, Bertie Eilers en Jac Smulders (De Heerlijkheid Sterksel); Piet Peters (Ons Genoegen Sint Hubert); Cees Moerenhout (Stratums Muziekkorps Sint Cecilia); Kees Boden (Sint Martinus Achtmaal; Jan van der Vloet (Vlijt en Volharding Alphen); Jan Lubberts (Harmonie Frisselstein); Ruud Kavelaars en Janus Watzeels (Amor Musae Prinsenbeek).

Vijftig jaar: Eef Slegers (Somerens Lust Someren); Hans van Els (Boxmeersche Harmonie Boxmeer); Gerard Noten en Frans Davits (Eendracht Maakt Macht Budel); Frans van Broekhoven en Jos Grootzwagers (Aurora Dongen); Wiel Meijer (DSB Theobaldus Overloon); Adrie van Wanrooij en Henk van Wanrooij (Aurora Heesch); Louis van de Weijer (De Goede Hoop Aarle-Rixtel); Tonnie Klerkx (EMM Elshout); Wim Selten (Ons Genoegen Sint Hubert); Toon van der Heijden en Henk van der Heijden (Sint Willibrordus Wintelre); Frans Klerx en Toon van Spijk (Harmonie Drunen); Wim van Dijk (Oefening en Uitspanning Goirle); Minus van Gils en Anton van Meel (Amicitia Den Hout); Truus van Kilsdonk-Verhofstad (Eendracht Maakt Macht Boekel); Luc Arts (Juliana Haps); Harrie van den Broek (H. Agatha Cuijk); Kees van der Poel (Sint Caecilia Kruisland; Henk Bax (De Heerlijkheid Sterksel); Harrie Godtschalk (De Vooruitgang Nuenen); Frans Bakkers en Christ Prenen (Cecilia Princenhage); Huub van den Boomen (Concordia Liempde); Toon van der Sanden (Sint Caecilia Nispen); Gerard Coppens (Veldhovens Muziekkorps); Karel Oomen en Jan Mathijssen (Vlijt en Volharding Alphen); Sjaak van den Berg (Soli Deo Gloria Wouwse Plantage); Jo Janssen (Echo der Peel Venhorst); Henk Verschuren (Amor Musae Prinsenbeek); Marinus Rijkers (Kunst Adelt Helvoirt).

Veertig jaar: Maxim Roozeboom (De Volharding Putte); Els Oomen-Belleter (Juliana Heerle); Peter van der Velden (Sint Nicasius Heeze); Riny van den Elzen en Peter Ketelaars (Oefening Baart Kunst Erp); Johan Smits (Somerens Lust Someren); Joop Meijs (Kunst & Vriendschap Vught); Annette de Kort, Marieke Strijbosch en Mat Nabuurs (Sint Jan Wanroij); Willie van Erp en Maria Maas-van Lieverloo (Willen Is Kunnen Geffen); Eric Botden (Semper Unitas Sambeek); Frank de Klerk (Semper Crescendo Nieuw Vossemeer); Quirinus Leijten (De Eendracht, Uden); Henri Werkman (Aurora Dongen); Paul van Eijndhoven en Mirjam Zweerts-Verhoeven (Boxtel's Harmonie); Erika Manders-v.d. Lee (Aurora Heesch); Jan Verhoeven (Sint Servaes Dinther); Piet van Mol (Sint Willibrordus Wintelre); Annemiek van Drunen-van Buul, Peter de Jongh en Yolande de Smit (Harmonie Drunen); Wout Verstraten, Vincent van den Elzen en Theo Janssen (Eendracht Maakt Macht Boekel); J.L. Harren (Sint Cecilia Huijbergen); Sjaak Daanen (H. Agatha Cuijk); José Harijgens (Sint Caecilia Kruisland); P.A.M.C. Brouwers (Sint Willibrord Heeswijk); Bart Vollenberg (Sint Cecilia Sint Anthonis); Jos Pijs (De Vooruitgang Nuenen); J.C.M. Pruimboom (Harmonie Oosterhout); Nelleke Valentijn (Door het Volk Voor het Volk Sprundel); Jos van de Watering (Concordia Bergen op Zoom); Miriam van den Boer en Henriette Smulders (Concordia Liempde); Louis van der Sanden en Frans van der Sanden (Sint Caecilia Nispen); Jolanda Schonenberg (Sint Marcellus Odiliapeel); Jack van Heuven (Sint Cecilia Milheeze); Jan Lemmens en Jack Nouwens (Sint Cecilia Vessem); Hans van Overveld en Adjo van Opdorp (Nut & Vermaak Zundert); Hein Rutten en Wim van Duijnhoven (Gaudete in Domino Beers); Loes van Cauter-van Overveld (Nut & Vermaak, Zundert) José Hereijgers, Gonda Vriends-Boden, Dré van Nispen, Jack Jacobs, Frans Dockx, Kees Cockx en Ad Boden (Sint Martinus Achtmaal); Henry van Gastel, Gerard Hendrikx, Willy Jacobs, Piet Jacobs, Harrie van Rut en Ton van Schalen (Sint Willibrordus Lierop).

YAMAHA

Neo

The new standard in
brass band instruments

A wind of change is blowing
through the brass band community.
Visit us online to join our revolution.

www.yamaha.com

facebook.com/YamahaNeo

YAMAHA

Harmony & Stars in Concert in Son en Breugel

Karin Bloemen en Jamai zijn de publiekstrekkers van de themashow Harmony & Stars in Concert waarmee harmonie Pro Honore et Virtute Son en Breugel zaterdag 19 januari (20.00 uur) in de feesttent in Son de festiviteiten rond het honderdjarig bestaan afsluit. Muziek uit films en musicals wordt omlijst met zang, dans en show. Naast lokale en regionale artiesten geven de topartiesten zoals Karin Bloemen, Jamai en Linda Smeets (bekend van The Voice of Holland) een nationaal tintje aan de happening. Informatie: www.harmonystars.nl.

Aanmelding voor Jeugdmuziekdag Altena gestart

De inschrijving voor de Jeugdmuziekdag Altena 2013 is gestart. Het evenement wordt gehouden op 16 februari 2013 in 't Verlaat in Almkerk. Onder leiding van professionele dirigenten wordt in één groot orkest gewerkt aan een concertprogramma met als thema Ik Hou Van Holland. Naast gezamenlijke repetities wordt ook in kleinere groepen gerepeteerd. De dag sluit met een feestelijk concert. Aanmelden tot 15 december 2012 via www.jeugdmuziekdagaltena.nl. Elke muzikant tot 21 jaar uit het Land van Heusden en Altena met muziekinstrument uit een hafabrabezetting is welkom.

Kerst en nieuw in Berkel-Enschot

De jeugdorkesten van muziekverenging Concordia Berkel-Enschot en Moed Volharding Cecilia (MVC) Udenhout verzorgen vrijdag 21 december (19.00 uur) een gezamenlijk kerstconcert in 't Muziekhuis in Berkel-Enschot. De orkesten staan onder leiding van respectievelijk Marieke Machado-Veekens en Hadewych van Leeuwen-Peters. Op het programma staat overwegend kerstmuziek. Zondag 6 januari (15.00 uur) luistert harmonie Concordia Berkel-Enschot de nieuwjaarsbijeenkomst in cultureel centrum De Schalm in Berkel-Enschot op. Dirigent Dirk van de Weijer leidt het orkest door muziek van Philip Sparke, Warren Barker, Henry Krieger en James Barnes.

Nieuwjaar bij Hoevense slagwerkers

Het drum- en malletkorps van muziekvereniging Sint Caecilia Hoeven houdt zaterdag 5 januari (19.30 uur) een nieuwjaarsconcert in dorpshuis Het Kompas. Rond het thema Glitter & Glamour is een programma samengesteld van muziekwerken waarin een groot scala aan melodische concertinstrumenten, zoals vibrafoon en concertmarimba, aan bod komen. Ook de leerling-slagwerkers zijn van de partij.

Alpenhoorns bij nieuwjaarsconcert Philips Symfonisch Blaasorkest

Zondag 20 januari (11.30 uur) klinkt in het Auditorium van de Technische Universiteit Eindhoven het nieuwjaarsconcert van het Philips Symfonisch Blaasorkest. Een speciaal winters tintje brengen enkele alpenhoorns bespeeld door onder meer Jean-Pierre Dassonville, solo-hoornist bij het orkest van de Nationale Opera in België. Onder leiding van dirigent Matty Cilissen wordt een programma van walsen, polka's, muziek à la Rieu, Mozart en Grieg op de lessenaars gelegd. Ook sprookjesachtige muziek uit het ballet Doornroosje en enkele grote en kleine trollen komen voorbij.

Wereldwijde kerstmuziek bij Arti Alphen

Kerstmuziek van een heel andere orde kan het publiek vrijdag 21 december (20.00 uur) verwachten tijdens het kerstconcert van de Alphense muziekvereniging Arti in de Adventskerk in Alphen. Groot Arti onder leiding van gastdirigent Gerhart Drijvers speelt kerstmuziek van over de hele wereld. Amerikaanse filmmuziek, Britse Carols, een wervelende Hannukadans, een verfijnde Franse kerstsymfonie en medleys van Poolse en Russische kerstmuziek. Twee koren van koorschool Collegium Voci, met dirigent Yvonne Keizer, verzorgen intermezzo's. Informatie: www.arti-alphen.nl.

DECEMBER			
Za 15	OSS, SPORTHAL DE RUSHEUVEL		Nederlandse kampioenschappen voor majorettes. Organisatie VNM.
Zo 16	HEESCH, PETRUS EMAUSKERK	18.30 UUR	Kerstconcert fanfare Aurora Heesch.
Vr 21	BERKEL-ENSCHOT, 'T MUZIEKHUIS	19.00 UUR	Kerstconcert muziekverening Concordia Berkel-Enschot en MVC Udenhout.
Vr 21	ALPHEN, ADVENTSKERK	20.00 UUR	Kerstconcert muziekvereniging Arti Alphen. Informatie; www.arti-alphen.nl.
JANUARI			
Di 01	REEK, WAPEN VAN REEK	13.30 UUR	Nieuwjaarsconcert harmonie Semper Crescendo Reek m.m.v zangers en zangeressen Daniëlle van der Steen, Miranda van Beek, William Zegers en Erwin Young.
Za 05	TILBURG, CONCERTZAAL	20.30 UUR	Concertserie Verrassende Ontmoetingen met de Koninklijke harmonie Orpheus Tilburg en Koninklijke Harmonie Thorn. Informatie: www.verrassendeonmoetingen.nl.
Za 05	HOEVEN, HET KOMPAS	20.00 UUR	Nieuwjaarsconcert drum- en malletkorps Sint Caecilia Hoeven.
Zo 06	BERKEL-ENSCHOT, DE SCHALM	15.00 UUR	Nieuwjaarsconcert harmonieorkest Concordia Berkel-Enschot.
Za 12	OIRSCHOT, RABOTHEATER	20.15 UUR	Concert Meesterlijk Arti door Arti Symphonic Oirschot. Informatie: www.deenck.nl.
Za 19	SON EN BREUGEL, KERKPLEIN		Concert Harmony & Stars harmonie Pro Honore et Virtute Son en Breugel m.m.v. Karin Bloemen, Jamai en Linda Smeets. Informatie: www.harmonystars.nl.
Za 19	BERKEL-ENSCHOT, DE DRUIVENTROS	20.30 UUR	Knolleconcert harmonieorkest Concordia Berkel-Enschot i.s.m. Stichting Openbaar Carnaval (SOK).
Zo 20	EINDHOVEN, TECHNISCHE UNIVERSITEIT	11.30 UUR	Nieuwjaarsconcert Philips Symfonisch Blaasorkest Eindhoven.
Za 26	KLUNDERT, DE NIERVAERT		NK Mars- en concertwedstrijd VNM/KNFM.
FEBRUARI			
Za 02	BERLICUM, DEN DURPSHERD	09.00 UUR	Congres Bond van Orkestdirigenten en Instructeurs. Aanmelden: administratie@bvodi.nl

PROVINCIE NOORD-HOLLAND

Muziekvereniging Wieringerwaard omlijst kerstdiner met muziek

Bezoekers van de kerstdinerconcerten van muziekvereniging Wieringerwaard op vrijdag 21 en zaterdag 22 december (18.30 uur) in muziekcentrum De Waert vangen twee vliegen in één klap. Behalve van composities zoals Windows of the World en Hine e Hine van Peter Graham en Pilatus: Mountain of Dragons van Steven Reineke kan het publiek ook genieten van een rijk gevulde carpacciosalade en tagliatellie met gegrilde zalm. Naast het fanfareorkest betreden een slagwerkensemble met een instrumentarium van keukengerei en een bigband met zingende serveersters de speciale catwalk. Informatie: www.muziekverenigingwieringerwaard.nl.

Dirigentencafé in Lijnden

Donderdag 24 januari (10.00 uur) organiseren Ivo Kouwenhoven (Himalaya Music) en Niels Marchal een Dirigentencafé bij Terpstra Muziek in Lijnden. Gastspreker is dirigent en docent Joop Nijholt. Het doel van deze bijeenkomst is om kennis te delen, problemen te bespreken en elkaar te inspireren.

Opgave voor 18 januari via nielsmarchal@gmail.com.

Jubilarissen bij De Spaarnebazuin

Harmonie De Spaarnebazuin Haarlem heeft Rolf van der Geest en Laurie Schellekens gehuldigd vanwege hun muzikantenjubileum.

Nieuwjaarsconcert door Wilhelmina Volendam

Zondag 20 januari 2013 (16.00 uur) geeft fanfarecorps Wilhelmina Volendam in de PX in Volendam haar donateursconcert onder leiding van de nieuwe dirigent Pieter Koster. Dit keer met medewerking van de Troet Town Singers uit Monnickendam, geleid door Gerarda Bloem. Terwijl het koor populaire nummers uit heden en verleden zingt, speelt Wilhelmina een variatie van marsen, klassieke stukken en populaire muziek.

Winnubst Den Helder luidt het nieuwe jaar in

De Stadhal in Schouwburg de Kampanje in Den Helder is zondag 6 januari (12.00 uur) het decor van het nieuwjaarsconcert van muziekvereniging Winnubst Den Helder. Behalve het harmonie- en brugorkest onder leiding van Bert Willemsen, maken ook het startersorkest met dirigent Fran van Gemert en de bigband Frankie Goes Too hun opwachting. Informatie: www.winnubst-muziek.nl.

Sint Caecilia Heemskerk weer naar poptempel Paradiso

Fanfareorkest Sint Caecilia Heemskerk is op tweede kerstdag (16.00 uur) voor de vierde keer te gast tijdens het Paradiso's Only Kerstmatinee. Een bonte mix van muziek, poëzie en zang komt voorbij op het podium van de Amsterdamse poptempel. Sint Caecilia brengt onder meer The Sword and the Crown van Edward Gregson ten gehore. Naast Sint Caecilia verlenen The Paradiso Orchestra, dichter F. Starik en de pianiste Daria van den Bercken medewerking.

FOTO BIANCA SISTERMANS

Beatles herleven bij Caecilia Heiloo

Met als thema All You Need Is Love brengt harmonie Caecilia Heiloo tijdens haar nieuwjaarsconcert op zaterdag 12 januari (20.00 uur) in GGZ Willibrord de muziek van The Beatles tot leven. Daarvoor heeft de harmonie de tributeband The Beatlex uitgenodigd. Onder leiding van dirigente Alida Holwerda zullen Caecilia en The Beatlex samen een selectie van bekende en Beatles-liedjes ten gehore brengen. Daarnaast speelt de harmonie ook een eigen programma. Informatie: www.caecilia-heiloo.nl.

DECEMBER			
Za 15	DEN HELDER, DANSEN BIJ JANSEN	20.00 UUR	Concert opleidingsorkesten van Winnubst o.l.v. Frank van Gemert.
Vr 21 / Za 22	WIERINGERWAARD, DE WAERT	18.30 UUR	Kerstdinerconcerten Muziekvereniging Wieringerwaard. Informatie: www.muziekverenigingwieringerwaard.nl.
Wo 26	AMSTERDAM, PARADISO	16.00 UUR	Kerstconcert fanfareorkest Sint Caecilia Heemskerk.
JANUARI			
Zo 06	DEN HELDER, DE KAMPANJE	12.00 UUR	Nieuwjaarsconcert harmonieorkest, de beide opleidingsorkesten en de bigband Frankie goes too.. van Winnubst Den Helder. Informatie: www.winnubst-muziek.nl.
Za 12	HEILOO, GGZ WILLIBRORD	20.00 UUR	Nieuwjaarsconcert harmonie Caecilia Heiloo m.m.v. The Beatlex. Informatie: www.caecilia-heiloo.nl.
Za 12 / Zo 13	AMSTERDAM, SPORTHALLEN ZUID		NK Twirl NBTA. Informatie: www.nbta.nl
Zo 20	VOLENDAM, PX	16.00 UUR	Nieuwjaarsconcert fanfarecorps Wilhelmina Volendam m.m.v. Troet Town Singers.
Do 24	LIJNDEN, TERPSTRAAT MUZIEK	10.00 UUR	Dirigentencafé. Opgave voor 18 januari via nielsmarchal@gmail.com.

PROVINCIE OVERIJSSEL

Blaasorkesten geven concert voor Het Glazen Huis

Zondag 23 december (20.00 uur) bundelen de harmonieorkesten Wilhelmina Glanerbrug en Studenten Harmonie Orkest Twente (SHOT) hun krachten voor een benefietconcert. De meer dan honderd muzikanten begeleiden in de Wilmersbergzaal van het Muziekcentrum Enschede verschillende bands en artiesten, onder meer rockband Lick en The Haystax. De opbrengst is bestemd voor Het Glazen Huis van 3FM dat dit jaar in Enschede staat. Informatie: www.muziekkwartier.nl.

Play-in Slagwerk Leeft in Overijssel

Onder het motto Slagwerk Leeft in Overijssel zet SAM-Overijssel zaterdag 2 februari (8.30 uur) in hervormd centrum De Rank in Den Ham een play-in voor slagwerkers op touw. De deelnemers studeren onder leiding van Marco Onstenk en Tim Klompenburg een publieksgericht percussieprogramma in dat aan het eind van de dag wordt uitgevoerd. Tijdens de repetities geven de docenten tips mee voor het verbeteren van de (slag-)techniek, ontwikkeling en behoud van speelplezier, individuele kwaliteitsverbetering en artistieke verdieping en verbreding. De workshop is bestemd voor slagwerkers vanaf niveau A van gestemde en ongestemde instrumenten. Inschrijfformulier: www.sam-overijssel.nl.

DECEMBER			
Za 15	WILSUM, MFC DE TOEKOMST	20.00 UUR	Kerstconcert Euphonia Wilsum o.l.v. Thijs Musch m.m.v. gospelkoor Salvation.
Zo 23	ENSCHEDE, MUZIEKCENTRUM	20.00 UUR	Concert Wilhelmina Glanerbrug en Studenten Harmonie Orkest Twente (SHOT). Informatie: www.muziekkwartier.nl.

Snel en discreet contact geld lenen?

Beleen uw sieraden en juwelen.

Voor meer informatie kijk op:

www.pandhuys.nl of bel 0513 - 46 81 18.

Beleenbank

PandHuys | Joure

GB CM

PROVINCIE UTRECHT

Pia Douwes bij Nieuwjaarsconcert OBK Zeist

Pia Douwes is de soliste tijdens de 28e editie van het OBK-nieuwjaarsconcert op zaterdag 12 januari in het Figi-theater. De musicalster laat haar veelzijdigheid horen in nummers uit de wereld van jazz, musical en pop. OBK speelt onder leiding van Gert Buitenhuis onder andere de Ouverture Benvenuto Cellini van Hector Berlioz en het spectaculaire The Sword and the Crown van Edward Gregson. In het programma is ook plaats ingeruimd voor de instrumentale solist Peter van Dinther in het Trompetconcert van Arutunian. Informatie: www.obk-zeist.nl.

Koningsconcert voor jubilaris ZFC

Het Koninklijk Zuilens Fanfare Corps (ZFC) heeft erelid en erevoorzitter Cees Koning verrast met een Koningsconcert. De cornettist kreeg de concertavond aangeboden voor zijn 75-jarig jubileum als muzikant. Koning (1927) speelt ondanks zijn hoge leeftijd nog steeds mee. Behalve als muzikant is hij ook als bestuurslid, docent en coach altijd actief geweest voor de vereniging. Met de vertolking van Orpheus in de Onderwereld van Offenbach speelde het orkest favoriete muziek van de jubilaris. Ook de optredens van Brassband Schoonhoven en trompettist Wim van Hasselt stonden in het teken van het jubileum.

JANUARI			
ZA 12	ZEIST, FIGI THEATER	20.15 UUR	Concert Koninklijk harmoniegezelschap OBK Zeist m.m.v. Pia Douwes. Informatie: www.obk-zeist.nl.

PROVINCIE ZEELAND

DECEMBER			
ZA 15	TERNEUZEN, SCHELDETHEATER	20.00 UUR	Concert The Young Ones met Karin Bloemen.

PROVINCIE ZUID-HOLLAND

Nieuwjaarsconcert van Excelsior De Lier

Een ouverture, walsen, nostalgische Franse chansons en warme Spaanse klanken zijn vrijdag 4 januari (20.00 uur) in de Vredekerk in De Lier de muzikale ingrediënten van het nieuwjaarsconcert van de christelijke harmonievereniging Excelsior De Lier. Medewerking verleent het professionele koperensemble Continuous Brass (trompet, hoorn, trombone en tuba). Beide orkesten spelen naast eigen repertoire een gezamenlijke uitvoering van Sémaphore van Thierry Thibault voor koperkwartet met harmonieorkestbegeleiding.

Kerstconcert UNI Katwijk

De christelijke muziekvereniging Uitspanning na Inspanning (UNI) Katwijk houdt zaterdag 22 december (16.00 uur) voor het eerst een kerstconcert in Huys te Britten in Katwijk aan Zee. Het harmonieorkest heeft voor deze gelegenheid een licht en informeel programma voor jong en oud ingestudeerd. Informatie: www.uni-katwijk.nl.

Westland saxofoondag in 's-Gravenzande

Muziekschool Westland houdt zaterdag 26 januari (10.15 uur) een saxofoondag in de muziekschool in 's-Gravenzande. Op het programma staan workshops, concerten en clinics van topsaxofonisten zoals Arno Bornkamp (klassiek), Mete Erker (jazz), Erik-Jan de With, Linda Arnoldus en het Haags saxofoonkwartet. Meer informatie: www.westlandsaxofoondag.nl.

Nieuwjaarsconcert CMV Harpe Davids in Dorpskerk Schiedam

Op zaterdag 12 januari (15.00 uur) verzorgt muziekvereniging Harpe Davids Schiedam in de Dorpskerk haar traditionele nieuwjaarsconcert. Het programma vermeldt onder andere de Radetskymars en de Annen-polka van Johann Strauss. Daarnaast speelt het orkest van dirigent Bram Soentjens een swingende bewerking van bekende kinderliedjes en muziek van K3. Het concert wordt geopend door het opleidingsorkest HD-junior onder leiding van Liesbeth Blonk. Informatie: www.harpedavids.nl.

Kerstfeest met de 3e Leidse Kerst-Sing-In

Vrijdag 14 december wordt de 3e Leidse Kerst-Sing-In gehouden in de Hooglandse Kerk in Leiden. Voor de muzikale omlijsting is een groot ad hoc-harmonie-orkest samengesteld van meer dan honderd hafabramuzikanten. Het orkest speelt een eigen programma en begeleidt de samenzang met traditionele kerstliederen. Medewerking verlenen het Full House Kwintet, het christelijke mannenkoor Scheveningen en het gospelkoor Romans Twelve Katwijk (winnaars van de Gospelkoor-Award 2011). Meer informatie tel: 06-24261023 en 06-20546119.

DECEMBER			
Vr 14	LEIDEN, HOOGLANDSE KERK		Leidse Kerst-Sing-In met Ad Hoc harmonieorkest m.m.v. Full House Kwintet, Christelijk Mannenkoor Scheveningen en het Gospelkoor Romans Twelve Katwijk.
Zo 16	HOOGMADE, GEBOORTEKERK	19.00 UUR	Kerstconcert harmonie De Heerlijkheid Hoogmade m.m.v. Gretha Bregman.
Zo 16	DEN HAAG, SPORTHAL LEIDSCHENVEEN		Voorronde NK Twirl NBTA. Informatie: www.nbta.nl
Di 18	WOUBRUGGE, DORPSKERK	20.00 UUR	Kerstconcert Koninklijke muziekvereniging De Heelijkheid Hoogmade m.m.v. Gretha Bregman.
Za 22	KATWIJK, HUYS TE BRITTEN	16.00 UUR	Kerstconcert UNI Katwijk. Informatie: www.uni-katwijk.nl.
Vr 04	DE LIER, VREDEKERK	20.00 UUR	Nieuwjaarsconcert harmonie Excelsior De Lier.
JANUARI			
Za 12	SCHIEDAM, DORPSKERK	15.00 UUR	Nieuwjaarsconcert Harpe Davids-Schiedam. Informatie: www.harpedavids.nl
Za 26	'S-GRAVENZANDE, MUZIEKSCHOOL	10.15 UUR	Westland Saxofoondag. Informatie: www.westlandsaxofoondag.nl.
FEBRUARI			
Za 02	SCHOONHOVEN		Jeugdfestival. Informatie www.brassbandschoonhoven.nl.

Deadline voor provinciepagina's

Aankondigingen van concerten, evenementen, workshops, clinics, concoursen, themadagen en andere (openbare) activiteiten voor de provinciepagina's in de periode van 1 februari tot 15 maart 2013 dienen op 8 januari 2013 bij de redactie binnen te zijn. Het redactieadres is: redactie@klankwijzer.nl

Uw persbericht dient in ieder geval de volgende gegevens te bevatten: datum, locatie, aanvangstijd, namen van de uitvoerende verenigingen, uit te voeren werken, verkrijgbaarheid van toegangskaarten en verdere bijzonderheden (bijvoorbeeld gastsolisten, cross-overs, premières, speciale aanleiding etc.). De volgende uitgave verschijnt op 29 januari 2013.

COLOFON

klankwijzer

Magazine voor blaasmuziek-, slagwerk- en showsector in Nederland.

Uitgever BCM
Verschijnt 8 keer per jaar

Klankwijzer verschijnt met de mededelingen van VNM (Verenigde Nederlandse Muziekbonden) en nieuws van KNFM.

Aangesloten bonden:
- Brabantse Bond van Muziekverenigingen
- Organisatie van Muziekverenigingen in Fryslân (OMF)
- Christelijke Bond van Muziekverenigingen voor Groningen en Drenthe (CBMGD)
- Christelijke Bond van Muziekverenigingen in Oost- en West-Nederland (CBOW)
- Limburgse Bond van Muziekgezelschappen (LBM)
- Limburgse Bond van Tamboerkorpsen (LBT)

Contactgegevens
Redactie: redactie@klankwijzer.nl
Abonnementen: abonnement@bcm.nl

Website: www.klankwijzer.nl
Postadres: Postbus 3708, 6088 ZG Roggel
Telefoon: 0475-56 30 54

Advertenties en publiciteit:
Uitgeverij BCM
tel. 040-8447644
Coen Broers
tel. 040-8447653
e-mail: c.broers@bcm.nl

Contractadministratie:
Sia Eltink tel. 040-8447667
e-mail: s.eltink@bcm.nl

Abonnementen:
BCM Abonnementen Service
Mirjam Schoenmakers tel. 0900-2022708
e-mail: abonnement@bcm.nl

Jaarabonnementen

Jaarabonnement	€ 29,- excl. btw
3 Jaarabonnementen	€ 54,- excl. btw
Elk extra abonnement	€ 18,- excl. btw
Jaarabonnement buitenland	€ 35,- excl. btw

Redactieraad
Jeannet Boverhof (hoofdredacteur)
Frank Vergoossen (eindredacteur)
Petra van der Aart, Durk Dam, Geert Schmitz, Bas Thomissen

Tekstcontrole
Petra van der Aart, Hero Janzing, Miel Rasenberg

Vormgeving
Rik Janssen, Patrick Hoogduin, Eric Waterschoot, Marcha van den Einden, Lianne Evers, Marjanne Gielen, Sandra Koopmans, Nicole Lennards

Druk:
PreVision Graphic Solutions, Eindhoven

Uitgever/Directeur BCM
Eric Bruger

BCM B.V.
Postbus 1392
5602 BJ Eindhoven

Rechten:
Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, vermenigvuldigd of gereproduceerd zonder schriftelijke toestemming van BCM Uitgevers B.V. BCM Uitgevers B.V. kan geen aansprakelijkheid aanvaarden voor de verstrekte juistheid en volledigheid van alle in deze uitgave opgenomen teksten en beelden.
Alle genoemde prijzen en gegevens zijn onder voorbehoud.

WWW.MAJESTIC-PERCUSSION.COM

majestic®

"The Prophonic snare drum allows me to compose and perform things that would not come across as well on other instruments. I love the sensitivity, versatility and style!"

Casey Cangelosi

Professor of Percussion at Concord University
Renowned Composer and Performing Artist

MAJESTIC HOLLAND B.V. - NIJEHASKE - THE NETHERLANDS - WWW.MAJESTIC-PERCUSSION.COM

GEORGE PISA & ZN. TAILLEURS B.V.

exclusief in moderne, professionele kleding

Showroom:
Tenierslaan 1-5
5613 DZ Eindhoven

T 040-2433631
I info@georgepisa.nl
W www.georgepisa.nl

© Model eigendom George Pisa & Zn. Tailleurs B.V.